

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ลักษณะการเล่าเรื่อง

ในการวิเคราะห์ลักษณะการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์รายวัน ได้แก่ มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด ตั้งแต่ช่วงเดือนกรกฎาคม - เดือนธันวาคม 2541 โดยเจาะจงคัดเลือกข่าวที่เป็นเหตุการณ์สำคัญทางการเมือง ซึ่งมีปรากฏในหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มาใช้เป็นกรณีศึกษาจำนวน 8 เรื่อง ดังนี้

1. ข่าวพล.ต.อ. สว่าง บุญนาค หมิ่นประมาท พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์
(ฉบับวันที่ 1 กรกฎาคม 2541)
2. ข่าวการปรับคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลชวน หลีกภัย
(ฉบับวันที่ 1 กรกฎาคม 2541)
3. ข่าวความไม่ชอบมาพากลในการประมูลของโครงการเอสดีเอช
(ฉบับวันที่ 31 กรกฎาคม 2541)
4. ข่าวการทุจริตในการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข
(ฉบับวันที่ 14 กันยายน 2541)
5. ข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(ฉบับวันที่ 29 กันยายน 2541)
6. ข่าวกรมตำรวจของยศ พล.ต.อ. ให้กับพล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์
(ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม 2541)
7. ข่าว ปว.281 หรือ พ.ร.บ. ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
(ฉบับวันที่ 28 พฤศจิกายน 2541)
8. ข่าวการตรวจสอบคดีทาสี 3 หลัง ริมเขื่อนศรีนครินทร์ จ. กาญจนบุรี
(ฉบับวันที่ 28 ธันวาคม 2541)

การวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์แก่นเรื่องของข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย โดยกำหนดประเด็นในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ
  - 1.1 ประเภทของแก่นเรื่อง
  - 1.2 การสร้างความหมายในแก่นเรื่อง
2. การวิเคราะห์โครงเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย โดยกำหนดประเด็นในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ
  - 2.1 กลวิธีการนำเสนอ
  - 2.2 องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง
3. การวิเคราะห์บุคคลในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย โดยกำหนดประเด็นในการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ
  - 3.1 ประเภทของบุคคลในข่าว
  - 3.2 บทบาทของตัวละคร
  - 3.3 การสร้างความหมายให้กับตัวละคร
  - 3.4 วิธีการพรรณนาถึงตัวละคร
4. การวิเคราะห์ฉากในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย
5. การวิเคราะห์มุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

1. การวิเคราะห์แก่นเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

แก่นเรื่องในข่าวการเมือง หมายถึง ประเด็นที่มีความสำคัญสูงสุดที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้เป็นแนวคิดหลักในการนำเสนอข่าว ซึ่งมักจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดในส่วนหัวข่าว (Headline) ดังนั้นในการศึกษานี้ จึงจะวิเคราะห์แก่นเรื่องเฉพาะในส่วนหัวข่าวเท่านั้น

1.1 ประเภทของแก่นเรื่อง

แก่นเรื่องในข่าวการเมืองเมื่อจำแนกตามลักษณะคุณค่าข่าว สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

ก. แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง (Conflict Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นข่าวหลักที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ แข่งขัน ปะทะกัน หรือความไม่ลงรอยทางความคิด การอภิปรายถกเถียงหรือการโต้แย้งกันทางการเมืองระหว่างบุคคลตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป ได้แก่

- มีชัยจี๋แก่ล้มละลายอยู่แตกหัก ความ. มหิภาวดี ล้ม 2 กม. ขวนโยนเรื่องของสภา มือบูชชาติกร่อยแค่พัน " (มติชน 28 พ.ย. 2541)

- สลัดอ่วมแน่ ทมิฬ เสธ. มิมูลมีหวังถูกสำรวจราชการ " (ไทยรัฐ 1 ก.ค. 2541)

- รณรงค์ไล่เปรด 30 องค์กร ยึดที่เก่าล่ารายชื่อขับผู้บริหารสาธารณสุข " (ไทยโพสต์ 14 ก.ย. 2541)

ข. แก่นเรื่องประเภทปุจฉาสนใจ (Human Interest Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ของนักการเมืองหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเมือง อันได้แก่ ความโศกเศร้า ยินดีปรีดา รัก เกลียด กลัว อิจฉาริษยา ทะเยอทะยาน ขบขัน และเห็นอกเห็นใจ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังหมายความรวมถึงการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือมีความสำคัญทางการเมือง และบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับนักการเมือง ได้แก่

- "ชวนรับในสภารักเทพเป็นพิเศษทุกคนคือกลองใจ ปลื้มเทือกยอดนักสู้" (ข่าวสด 31ก.ค.2541)

- "ใช้เสน่ห์บุษยามณีพิภย์ ดึงนักลงทุนต่างชาติ " (ไทยรัฐ 1 ก.ค. 2541)

ค. แก่นเรื่องประเภทผลกระทบ (Consequent Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ทางการเมืองอันมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของสาธารณชน เช่น คณะรัฐมนตรีกำลังพิจารณาออกพระราชกำหนดเรียกเก็บภาษีในอัตราที่เพิ่มขึ้น หรือการลดภาษีลง การปรับเปลี่ยนกฎหมาย หรือการประกาศออกมตราต่าง ๆ การประกาศนโยบายทางการเมือง การรายงานผลสรุปของข้อตกลงต่าง ๆ ที่มีผลกระทบไปถึงพลเมืองในชาติ ได้แก่

" เร่งยึดทรัพย์สินคนไทย กม.ทาส ผลักดันแก้ไข ป. วิพงษ์ บีบศาลสั่งหนี้เป็นคดี
มโนสารให้ ปว. 281 เบนวิกฤตล้มละลาย " (ไทยโพสต์ 8 ก.ย. 2541)

ง. แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำ (Suspense Theme) หมายถึง การนำเสนอประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วแต่ยังไม่สามารถคลี่คลาย หรือตีแผ่หาสาเหตุที่แท้จริงได้ เป็น เหตุการณ์ที่มีความสลับซับซ้อนซ่อนเงื่อน ซึ่งอาจจะเกี่ยวพันไปถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง ทั้งนี้ เหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบไปถึงความเป็นอยู่ของประชากรทั่วไปด้วย ได้แก่

" ซี 8 มวนัยปากาญจน์ทิ้งคอนโดหนีตาย ชัดสร้างคดีทาสณีผิตวัดพิภักค้อยู่ในเขต
อุทยาน กรมที่ดินย้ำคนดังไม่ผิตัดสนั่นป้อมประหยัด " (มติชน 28 ธ.ค. 2541)

" พิรุณ สธ. ปกปิดความผิดมั่วข้อมูลคนใช้แทกตากรรมมาธิการ น.-ว. ติดกลุ่ม
จอมสั่งงานน้ำเกลือขวดละ 2 บ. " (มติชน 14 ก.ย. 2541)

" วิรัชมัดคอดตัวเองข้อมูลเกษตรประจานแพง / คหน้า 1 บ. ไม่ซื้อไปซื้อ 10 บ./ บวบ
ทองคำเมล็ดละ 5 สลึง " (ไทยโพสต์ 29 ก.ย. 2541)

" จี๊ชวนพอดเอสดีเอส สอบ 5 รมต. คู่ย์ย้อนหลัง 3 รัฐบาล ให้บป. दें-1
เดือนเสร็จ ปทป. สรุปหวิ มีแอบแฝง " (มติชน 31 ก.ค. 2541)

ตารางที่ 1 ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์หัวข้อ)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
1. ข่าวพลต.อ. สว่าง บุญนาค หมิ่นประมาท พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์	ความขัดแย้ง	สรุปคดีหมิ่นประมาท สนั่น เชื่อกบิลอ่วมทั้ง อาญา-วินัย มท.1 ได้ดำเนินคดี ต้องเจอดี ยัน การเมืองไม่ได้ แทรก	สร้างเงาหัวขาด หมิ่นมท.1	สร้างอ่วมแน่ หมิ่นแสธ. มีมูล มีหวังถูกสารอง ราชการ	พ.ต.ท.เด็กสร้าง แฉนายทิวโดเสธ หนัก 26 มีนา แต่เจ้านายเปล้า สั่งจับ มท. เผย สอบชี้ผิดจริง หลังก้าวโดน ตำรวจ
2. ข่าวการ ปรับคณะ- รัฐมนตรีของ รัฐบาลชวน หลีกภัย	ปฏิกิริยาสนใจ			ใช้เสน่ห์ ปล่อย ปรณทิพย์ดึงนัก ลงทุนต่างชาติ	ไม่เสีย ไม่ปรับ ชวนขัดแจ้ว ลีลากรรม. ลอย ตัว อุ่มไอทีวี
	ผสมผสาน ขัดแย้ง + ปฏิกิริยาสนใจ	ชวนค้อนขวาง ชพ. เลียบงูเห่า ทำสมัครสู้ที่ ศาล	นักเสียบซีม เลือดสุพรรณ ชวนไปด้วยกัน ไม่หักหลัง		
3. ข่าวความ ไม่ชอบมาพากลในการ ประมูลของ โครงการ เอสดีเอช	ความขัดแย้ง			กระทุ้ง SDH ชดเชยเทือก ชวนอ้างคอม มูนปกป้อง	
	ปฏิกิริยาสนใจ				ชวนรับในสภา รักเทพเป็น พิเศษ ทุกคนคือ กล่องใจ ปลื้ม เทือกยอดนักสู้

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์ข่าว)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
	ความมีเงื่อนงำ	จี๊ชวนฟอกเอสดี เอสลอบ 5 รมต. คุ้มย้อนหลัง 3 รัฐบาลให้ปปป. เล่น 1 เดือนเสร็จ ปปป.สรุปทวิมี แอบแฝง			
	ผสมผสาน ความมีเงื่อนงำ + ปุถุชนสนใจ		ยิ้มมือปปป.ฟอก ตัว ชวนหักหาใบ เสร็จ รับรักนับ ถือสุเทพเป็น พิเศษ ส้มคาร กั๊งชาโอทีวีจับ เลื่อมมือเปล่า		
4. ข่าวการ ทุจริตในการ จัดซื้อยา และ เวชภัณฑ์ของ กระทรวงสา- ธารณสุข	ความขัดแย้ง			ได้ครบ 5 หมิน ชื่อ มีชัยพันชง รมต.ตกแก้วอี กลุ่มเภสัชกรสุด ท น น ด หั ว ประเทศแฉ โม ผบ.ทบ.ไม่ลง ตัว	มีชัยยันทำได้ 5 หมื่นชื่อ โล รมต.เกสัชชื้อ ผนักหมอต้าน ยัวยา จั๊วก็จึ ปลดรักเกียรติ

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์หัวข้อข่าว)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
	ความมีเงื่อนไข	พิรุณสธ.ปกปิด ความผิดมั่วข้อ มูลคนไข้แหก ตากรรมาธิการ น.-ว. ติดกลุ่ม จอมสั่งงาบน้ำ เกลือขวดละ 2 บาท			
	ผสมผสาน ขัดแย้ง + ความมีเงื่อนไข		รณรงค์ลีลมไล เปรต 30 องค์กร ยึดที่เก่า ล่าชื่อ ขับผู้บริหาร สาธารณสุข ปทป. ชักเมื่อย อุ้มรักเกียรติ		
5. ข่าวความ ไม่โปร่งใสใน การจัดซื้อ เมล็ดพันธุ์พืช กระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	ความมีเงื่อนไข	ราคากลาง เมล็ดผักฉาว ที่มาฟิลิปปินส์ ดินตังกก.สอบ ยกทีม ชรก. แกลงได้	วิรัชคอดตัวเอง ข้อมูลประจาน แพง /คณะ 1 บาท ไม่ซื้อไปซื้อ 10 บาท / บวบ ทองคำเมล็ดละ 5 สลึง	พันธุ์ผักเหวดตา แจงไม่เคลียร์ รมช.วิรัชโดนซัก จนเครียด	โดนชักเมล็ด พันธุ์ไผ่ วิรัชถึง ฉีราด ยอมตั้ง กก. สอบ บั้ว ปทป.ร่วม

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์หัวข้อข่าว)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอแนะ		หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
6. ข่าวกรม ตำรวจขอยศ พล.ต.อ.ให้ กับ พล.ต. สนั่น ขจร ประศาสน์	บุญชนสนใจ		สนั่นไม่เอาแล้ว ออกปากปฏิเสธ ยศพลตำรวจเอก ตร.สนองรับทันที		
	ผสมผสาน ความขัดแย้ง + บุญชนสนใจ	เสธ.สั่งเบรกกขอ ยศ พล.ต.อ. เปรมศักดิ์ยุสง นำได้จอมพล		ชวน หักเสธ. เบรกก พล.ต.อ. ยันรัฐบาลไม่มี แนวขอยศ	ธานีโทษ อ.ตร. ทำเลียมต ขอ พล.ต.อ. เจิงชู ป้อมอีกตีกลิษฐ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์หัวข้อ)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นเสนออารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
7. ข่าวปว. 281 หรือ พ.ร.บ. ประกอบ ธุรกิจของคน ต่างด้าว	ผลกระทบ		เร่งยึดทรัพย์คน ไทย กม.ทาส ผลักดันแก้ไข ป.วิแพ่งบีบศาล สั่งหนี้เป็นคดี มโนสำเนา ใช้ ปว. 281 แบบวิกฤต ล้มละลาย		
	ผสมผสาน ชัดแจ้ง + ผล กระทบ	มีชัยจี๋แก้ม ละลาย ชูแตก หักควม.ผนีก วุฒิก โยนเรื่อง ของสภา มีอบกั ชาติกร่อยแต่พัน		ควม.สืบปู้วุฒิ ขวางพรบ.ทาส มีอบด้านมีคน ร่วมหลายพัน	
	ผสมผสาน ชัดแจ้ง + ความมีเงื่อนไข				ปชป.แฉใบเสร็จ จีวันนอร์ออกตา หน้าตา ดร.โกร่ง พูดได้ไงไม่พิน

ตารางที่ 1 (ต่อ) ลักษณะแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง (วิเคราะห์หัวข้อ)	ประเภทหนังสือพิมพ์			
		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอแนะ		หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์	
		มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
8. ข่าวการ ตรวจสอบ คดีทาสี 3 หลัง ริมเขื่อน ศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี	ความมีเงื่อนไข		อธิบดีที่ดินดินทุ รังยันแข็งเส้นส.2 ได้ตั้งต้นตีความ เอง	ยันปาริมเขื่อน ซื้อ-ขายกันได้ อธิบดีที่ดินยื่น ยันเองทำ - รีสอร์ท สบาย มาก	อธิบดีที่ดินป้อง 3 บ้าน โฉ ประกาศก้องถูก กม.
	ผสมผสาน ความขัดแย้ง + ความมีเงื่อนไข	ซี 8 ผวาภัยป่า กาญจน์ ทั้ง คอนโดหนี ชัด สร้างคดีทาสี ผิดวัดพิกักตอยู่ ในเขตอุทยาน กรมที่ดินย้ำคน ดังไม่ผิด อัด ส น น ป ็ อ ง ประหยัด			

จากการศึกษาแก่นเรื่องโดยวิเคราะห์จากหัวข้อข่าวของข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระมีปริมาณการนำเสนอแก่นเรื่องแบบผสมผสานมากที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับปุจฉาสนใจ และความขัดแย้งกับความมีเงื่อนไขตามลำดับ แก่นเรื่องที่นิยมนำเสนอในสัดส่วนที่รองลงมา คือ แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไข โดยพบว่า มติชนมีปริมาณในการใช้แก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไขน้อยที่สุด รองลงมาคือ แก่นเรื่องแบบผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับปุจฉาสนใจ ส่วนไทยโพสต์มีปริมาณการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไขมากที่สุดเช่นเดียวกับมติชน สำหรับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์ กลับพบว่า มีปริมาณการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งมากที่สุดในส่วนของหัวข้อ รองลงมาคือแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไข และแก่นเรื่องแบบผสมผสาน อันได้แก่ ความ

ขัดแย้งกับปฏิกิริยาสนใจ , ความขัดแย้งกับผลกระทบ และความขัดแย้งกับความมีเงื่อนไข โดยพบว่า ไทยรัฐมีปริมาณการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งสูงสุด รองลงมาคือแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนไข ส่วนข่าวสดมีปริมาณการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง , ปฏิกิริยาสนใจ และความมีเงื่อนไขในสัดส่วนมากพอ ๆ กัน ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำแนกแก่นเรื่องที่ปรากฏในข่าวการเมือง

แก่นเรื่อง	ประเภทหนังสือพิมพ์					
	หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ			หนังสือพิมพ์เน้นสนองอารมณ์		
	มติชน	ไทยโพสต์	รวม	ไทยรัฐ	ข่าวสด	รวม
1. ความขัดแย้ง	1	1	2	3	2	5
2. ปฏิกิริยาสนใจ	-	1	1	1	2	3
3. ผลกระทบ	-	1	1	-	-	-
4. ความมีเงื่อนไข	3	2	5	2	2	4
5. ผสมผสาน			2			4
5.1 ความขัดแย้ง + ปฏิกิริยาสนใจ	2	1	3	1	1	2
5.2 ความขัดแย้ง + ผลกระทบ	1	-	1	1	-	1
5.3 ความขัดแย้ง + ความมีเงื่อนไข	1	1	2	-	1	1
5.4 ปฏิกิริยาสนใจ + ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
5.5 ปฏิกิริยาสนใจ + ความมีเงื่อนไข	-	1	1	-	-	-
8.13 ผลกระทบ + ความมีเงื่อนไข	-	-	-	-	-	-

ทั้งนี้ หากพิจารณาภาพรวมของการนำเสนอแก่นเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ จากข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ พบว่า ข่าวการเมืองมีแนวโน้มที่จะใช้แก่นเรื่องในแนวของความขัดแย้งมกนำเสนอในส่วหัวข่าวเป็นส่วนใหญ่ ทั้งในรูปแบบที่นำเสนอความขัดแย้งล้วน ๆ และในรูปแบบที่เป็นรูปแบบที่ผสมผสานความขัดแย้งเข้ากับแก่นเรื่องประเภทอื่น ซึ่งพบเห็นบ่อยมากที่สุดในหัวข่าวการเมือง จุดนี้เองที่สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ทั้งประเภทเน้นเสนอสาระ และเน้นสนองอารมณ์มักนิยมให้ความสำคัญกับประเด็นความขัดแย้งซึ่งมกนำเสนอเป็นประเด็นหลักของข่าว

1.2 การสร้างความหมายในแก่นเรื่อง

ลักษณะการสร้างความหมายของแก่นเรื่องที่พบในส่วนของหัวข้อ (Headline) เป็นการสร้างความที่ เกิดจากการเลือกสรรร้อยคำหรือภาษา เพื่อที่ต้องการจะสื่อความไปถึงผู้อ่าน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิด จินตนาการ เห็นภาพ และตีความไปในทิศทางทางที่สอดคล้องกับความหมายที่หนังสือพิมพ์ตั้งใจที่จะเข้ารหัส ทั้งนี้พบว่า รหัสที่หนังสือพิมพ์มักนำมาใช้ในการสื่อความหมายในส่วนหัวข้อ ซึ่งมีลักษณะที่โดดเด่น คือ เป็น ถ้อยคำประเภทที่ให้ความรู้สึกที่รุนแรง กระแทบความรู้สึก และยังสามารถสร้างอารมณ์ให้กับผู้อ่าน โดยถ้อยคำ ในลักษณะนี้จะประกอบด้วยคำที่ให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด ซึ่งสามารถที่จะสื่อถึงความรู้ สึกไปได้ทั้งทิศทางที่ดีและไม่ดี ดังจะแสดงให้เห็นความตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายนัยประหวัด	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในทางดี	คำที่สื่อความรู้สึกในทางไม่ดี	ดี	ไม่ดี
1. ข่าวพล.ต.อ. สติง บุณนาค หมิ่นประมาท พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์	มติชน	ความซัดแย้ง		มท.1ได้ค่านายต้องเจอดี ยันการเมืองไม่แทรก		สรุปหมิ่นประมาทสนั่น เช็กบิลอ่วมทั้งอาญา-วินัย
	ไทยโพสต์	ความซัดแย้ง				สร้างเงาหัวข่าวตหมิ่นมท.1
	ไทยรัฐ	ความซัดแย้ง				สร้างอ่วมแน่หมิ่นเสธ.มีมูล มีหวังถูกตำรองราชการ

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายโดยประหวัด	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี	คำที่สื่อความรู้สึกในด้านไม่ดี	ดี	ไม่ดี
	ข่าวสด	ความขัดแย้ง		แดนาทียูโด เสช.ทนั้น 26 มีนา แต่เจ้า นายเปลาสั่ง จับ มท.เผย สอบชี้ผิดจริง		พ.ต.ท. เด็ก สร้าง แดนาที ยูโด หลัง ท นาวโด น สำรวจ
2. ข่าวการปรับ คณะรัฐมนตรี ของรัฐบาล ชวน หลีกภัย	มติชน	ความ ขัด แย้ง + ปฏิกิริยา สนใจ		กูเห่าข้าสมัครสู ที่ศาล		ขุนค้อ น ขวางขพ.เสียบ
	ไทยโพสต์	ความ ขัด แย้ง + ปฏิกิริยา สนใจ		นักเสียบขีมี	เลือดสุพรรณ ชวนไปด้วย กันไม่หักหลัง	นักเสียบขีมี เลือดสุพรรณ ชวนไปด้วย กันไม่หักหลัง
	ไทยรัฐ	ปฏิกิริยา สนใจ	ใช้แสงหุ่ย - ภรณ์ทิพย์ ดึงนัก ลงทุนต่างชาติ			
	ข่าวสด	ปฏิกิริยา สนใจ	ไม่เสียบไม่ปรับ ชวนขัดแย้ง		ไม่เสียบไม่ ปรับ ชวนขัด แย้ง	ลีลากรรม.ลอย ตัว อู๋มโอะหิว

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายโดยปริศนา	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในสังคม	คำที่สื่อความรู้สึกในด้านไม่	ดี	ไม่ดี
3. ข่าวความไม่ชอบมาพากลในการประมูลของโครงการเอสดีเอช	มติชน	ความมีเงื่อนไข		จีชวนฟอตเอสดีเอช สอบ 5 รมต. คืบย้อนหลัง 3 รัฐบาล ให้ไปป.เอ็น 1 เดือนเสร็จสรุปทวีมีแอบแฝง		จี ชวนฟอก เอสดีเอช
	ไทยโพสต์	ผสมเงื่อนไข + ปุฉน		ชวนทำบาปเสร็จ ส้มครั่งขา ไอทีวีจับเสือมือเปล่า		ยิ้มมือ ปปป. ฟอกตัว ส้มครั่งขา ไอทีวีจับเสือมือเปล่า
	ไทยรัฐ	ความขัดแย้ง				กระทุ้สด SDH ซดเทพ เทือก
	ข่าวสด	ปุฉนสนใจ	ปลื้มเทือกยอดนักสู้		ทุกคนคือกตัญญู	
4. ข่าวการทุจริตในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข	มติชน	ความมีเงื่อนไข		พิรุช สช.ปกปิดความผิดมั่วข้อมูลคนไข้		มั่วข้อมูลคนไข้แหกตากรรมาธิการ น.-ว.จอมสิ่งงาบน้ำเกลือขวดละ 2 บาท

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายนัยตรง		คำที่ให้ความหมายนัยประหวัด	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในคำนี้	คำที่สื่อความรู้สึกในคำนี้	ดี	ไม่ดี
	ไทยโพสต์	ความขัดแย้ง + ความมีเงื่อนไข				รณรงค์สืบลมโล่ เบรต 30 องค์การ ยืดที่เกาล่าชื่อ ขั้วผู้บริหาร สาธารณสุขปรชป. หนักเมื่อผู้รักเกียรติ
	ไทยรัฐ	ขัดแย้ง		เภสัชสุดขมชนิด ทัวประเทศแฉ โผบ.ทบ.ไม่ลง จัว		ได้ครบ 5 หมิ่น ชื่อ มีชัย ทินหง รมต.ตกแก้วดี
	ข่าวสด	ขัดแย้ง		มีชัยยังทำได้ 5 หมิ่น ชื่อ โล่ รมต. เภสัช ฮือ มนั้ทหมอต้าน ฮิวยา จิวก็จี ปลดรักเกียรติ		
5. ข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อ เมล็ดพันธุ์พืช ของกระทรวง เกษตรฯ	มติชน	ความมีเงื่อนไข		ราคากลางเมล็ด ผัก กวาวที่ มา ผลิต ชาว. แกลงได้		วิธีที่ดีตั้ง กก. สอบยกทีม

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายนัยประหวัด	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในทันที	คำที่สื่อความรู้สึกในขั้นไม่ได้	ดี	ไม่ดี
	ไทยโพสต์	เงื่อนงำ		ข้อมูลประจักษ์ แพง / ตะหน้า 1 บาท ไม่ซื้อไป ซื้อ 10 บาท		วิรัชมัดคอตัวเอง ข้อมูลประจักษ์ แพง
	ไทยรัฐ	เงื่อนงำ				พันธุฝึกเทวดา แจ่งไมเคิลียร์
	ข่าวสด	เงื่อนงำ		โดนชักเมลิ็ด พันธุได้ วิรัชถึง ดีवाद		
6. ข่าวกรม ตำรวจขอยศ พล.ต.อ.ให้ กับ พล.ต. สนั่น ขจร- ประกาศณ์	มติชน	ขัดแย้ง + ปุถุชน สนใจ		เสธ.สั่งเบรกขอ ยศพล.ต.อ. เปรมศักดิ์บุสง นำได้จอมพล		
	ไทยโพสต์	ปุถุชน สนใจ		สนั่นไม่เอาแล้ว ออกปากปฏิเสธ ยศพลตำรวจ เอก สนองรับ ทันที		
	ไทยรัฐ	ขัดแย้ง + ปุถุชน สนใจ		ชวนให้เสธ. เบรกพล.ต.อ. ยื่นรัฐบาลไม่มี แนวขอยศ		

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายโดยประหัต	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี	คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี	ดี	ไม่ดี
	ข่าวสด	ขัดแย้ง + ทุจริตสนใจ		ชานีโทษอ.ตร. ทำสนั่นเสียหมด ชูบี้ม อี ก ต ก ลินธ		เจ๊งแล้ว ชูบี้ม อี ก ต ก ลินธ
7. ข่าว ปอ.281 หรือ พ.ร.บ. ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	มติชน	ผสม ขัดแย้ง + ผลกระทบ		มีชัยล้มละลาย ชูแตกหักควม. มณีวุฒิจาลัม 2 กม. ชวนโยน เรื่องของสภา มีอบกู้ชาติกร้อยแต่พัน		
	ไทยโพสต์	ผลกระทบ		เร่งยึดทรัพย์สินคนไทยกม. ทาส ผลักดันแก้ไข ป.วิแพ่ง ปิน ตาลสั่งหนี่เป็น คติมโนสาเร่ ใช้ปอ.281 แบน วิกฤตล้มละลาย		เร่งยึดทรัพย์สินคนไทยกม. ทาส ผลักดันแก้ไข ป.วิแพ่ง
	ไทยรัฐ	ขัดแย้ง + ผลกระทบ		ควม. ลีอบวิวุฒิชวงพ.ร.บ.ทาส		ควม. ลีอบวิวุฒิชวง พ.ร.บ. ทาส

ตารางที่ 3 (ต่อ) การสร้างความหมายในแก่นเรื่องของข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	คำ			
			คำที่ให้ความหมายโดยตรง		คำที่ให้ความหมายโดยประหวัด	
			คำที่สื่อถึงความรู้สึกในแง่ดี	คำที่สื่อความรู้สึกในแง่ไม่ดี	ดี	ไม่ดี
	ข่าวสด	เวื่อนง่า + ขัดแย้ง		ปชป. แฉไบเสรีจ จีวี นนอร์ ออก คาน้ำดำ ดร. โกร่งพูดได้ไงไม่ พิน		
8. ข่าวการ ตรวจสอบ คดีทาส 3 หลังริมเขื่อน ศรีนครินทร์	มติชน	เวื่อนง่า + ขัดแย้ง		จี 8 สวักยภา ก ญจ นที ๑ คอนโดหนี ชัด สร้างคดีทาส ผิดวัดพิภักอยู่ใน เขตอุทยานไม่ผิด อึดส น้ นบ้อง ประหัยด		
	ไทยโพสต์	เวื่อนง่า		อธิบดีดินทุ้งมัน เชิงลิ นศ.2ได้ตั้ง ต้นตีความเอง		
	ไทยรัฐ	เวื่อนง่า		มันปาริมเขื่อน ซื้อ-ขายกันได้ อธิบดีที่ดินยื่น ยื่นเองทำรีสอร์ท สบายมาก		
	ข่าวสด	เวื่อนง่า		อธิบดีที่ดินบ้อง 3 บ้านได้ ประ กาศก็ถูกกม.		

จากการศึกษาลักษณะการสร้างความหมายของแก่นเรื่องที่ปรากฏในส่วนหัวข่าวของข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ ปรากฏการใช้คำที่ให้ความหมายโดยตรง มากกว่าคำที่ให้ความหมายนัยประหวัด ซึ่งเป็นคำที่ให้ความหมายที่สื่อถึงความรู้สึกไปในด้านไม่ดีเป็นส่วนใหญ่ โดยพบว่า ถ้อยคำที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์มติชนโดยส่วนใหญ่จะเป็นถ้อยคำที่ให้ความหมายโดยตรง โดยสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี ในขณะที่ไทยโพสต์มีปริมาณการใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายทั้งในเชิงโดยตรงและนัยประหวัดมากพอๆ กัน โดยถ้อยคำที่มุ่งสื่อความรู้สึกไปในทิศทางไม่ดี สำหรับลักษณะการสร้างความหมายที่ปรากฏในแก่นเรื่องของหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนออารมณ์ พบว่า มีทิศทางการสร้างความหมายสอดคล้องกับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ นั่นคือ มีปริมาณการใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายโดยตรงมากกว่านัยประหวัด คำโดยส่วนใหญ่มักสื่อถึงความรู้สึกไปในทางไม่ดีมากกว่าด้านดี ซึ่งพบว่า ถ้อยคำที่มักปรากฏให้เห็นในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มักเป็นถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกไม่ดีมากกว่าด้านดี ส่วนข่าวสดมีปริมาณการใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายโดยตรงมากกว่านัยประหวัด โดยสื่อถึงความรู้สึกไม่ดีมากกว่าด้านดีเช่นกัน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 จำนวนการสร้างความหมายของแก่นเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสาระ

แก่นเรื่อง	คำ							
	คำที่ให้ความหมายโดยตรง				คำที่ให้ความหมายนัยประหวัด			
	คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี	
	มติชน	ไทยโพสต์	มติชน	ไทยโพสต์	มติชน	ไทยโพสต์	มติชน	ไทยโพสต์
1. ความขัดแย้ง	-	-	1	-	-	-	1	1
2. ปุถุชนสนใจ	-	-	-	1	-	-	-	-
3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	1
4. ความมีเงื่อนงำ	-	-	3	2	-	-	3	1
5. ผสมผสาน								
5.1 ขัดแย้ง + ปุถุชนสนใจ	-	-	2	1	-	-	1	1
5.2 ขัดแย้ง + ผลกระทบ	-	-	1	-	-	-	-	-
5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนงำ	-	-	1	-	-	-	-	1
5.4 ปุถุชนสนใจ + ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปุถุชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	1	-	-	-	1
5.6 ปุถุชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม			8	6			5	6

ตารางที่ 5 จำแนกการสร้างความหมายของแก่นเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ประเภทเน้น
สนองอารมณ์

แก่นเรื่อง	คำ							
	คำที่ให้ความหมายโดยตรง				คำที่ให้ความหมายนัยประหวัด			
	คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านดี		คำที่สื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดี	
	ไทยรัฐ	ข่าวสด	ไทยรัฐ	ข่าวสด	ไทยรัฐ	ข่าวสด	ไทยรัฐ	ข่าวสด
1 ความขัดแย้ง	-	-	1	2	-	-	3	1
2 ปฏิกชนสนใจ	1	2	-	-	-	2	-	1
3 ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-
4 ความมีเงื่อนงำ	-	-	1	2	-	-	1	-
5 ผลผสมผสาน								
5.1 ขัดแย้ง+ ปฏิกชนสนใจ	-	-	1	1	-	-	-	1
5.2 ขัดแย้ง+ ผลกระทบ	-	-	1	-	-	-	1	-
5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนงำ	-	-	-	1	-	-	-	-
5.4 ปฏิกชนสนใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปฏิกชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6 ปฏิกชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1	2	4	6	-	2	5	3

กระบวนการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีทิศทางในการนำเสนอในลักษณะที่สอดคล้องกับแก่นเรื่องในส่วนหัวข่าว ซึ่งก็พบว่า หากหนังสือพิมพ์มีการใช้แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งมานำเสนอ ลักษณะถ้อยคำที่ปรากฏในหัวข่าวเป็นคำที่ให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรงและนัยประหวัด โดยจะสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดีเสมอ ทั้งนี้ ระดับความแรงของภาษาขึ้นอยู่กับการประเมินสถานการณ์ของหนังสือพิมพ์ว่า จะประเมินความขัดแย้งที่เกิดขึ้นรุนแรงแค่ไหน

ทำนองเดียวกันกับแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำและความมีผลกระทบ ถ้อยคำที่ใช้มักเป็นถ้อยคำที่กระทบความรู้สึก ซึ่งให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรงและนัยประหวัด โดยจะสื่อถึงความรู้สึกในด้านไม่ดีเช่นกัน ส่วนการใช้ภาษาที่พบในข่าวที่เน้นเสนอแก่นเรื่องประเภทปฏิกชนสนใจกลับพบว่า ลักษณะของการเลือกสรรถ้อยคำใช้ในหัวข่าวจะมีทั้งคำที่ให้ความหมายนัยตรงและนัยประหวัด โดยสามารถสื่อถึงความรู้สึกไปได้ทั้งในทิศทางที่ดีและไม่ดีผสมผสานกันไป ฉะนั้นลักษณะการเขียนในแก่นเรื่องประเภทนี้จึงไม่ค่อยรุนแรงเท่ากับแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง ผลกระทบ และความมีเงื่อนงำ

ลักษณะของการเลือกใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ซึ่งพบว่า มีปริมาณการใช้ถ้อยคำที่ให้ความหมายไปในเชิงลบตรง โดยสื่อถึงความรู้สึกในด้านลบเป็นส่วนใหญ่นั้น สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มีการเลือกสรรถ้อยคำไปในทำนองที่มุ่งตีค่าให้กับเรื่องราวที่นำมารายงานในลักษณะที่บอกให้ผู้อ่านทราบตรงๆ ไร้อ้อมค้อม ซึ่งสามารถกระตุ้นความรู้สึกของผู้อ่านได้ในทันทีทันใด ลักษณะการใส่ความรู้สึกผ่านถ้อยคำมีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านไปในลักษณะที่ปิดบังความหมายให้เหตุการณ์ค่อนข้างมาก และภาพของเหตุการณ์จะมีความหมายไปในทิศทางได้นั้นอยู่ที่การตัดสินใจของหนังสือพิมพ์เป็นสำคัญ

2. การวิเคราะห์โครงเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การศึกษาโครงเรื่องในข่าวการเมือง เป็นการวิเคราะห์ถึงยุทธวิธีที่ผู้สื่อข่าวนำมาใช้ในการเล่าเรื่องรวมถึงกระบวนการในการจัดแจงกับข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นจริง ในที่นี้เป็นการวิเคราะห์ในส่วนโครงสร้าง รูปแบบ และลีลาการนำเสนอข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย โดยแยกศึกษาตามประเด็นต่อไปนี้

2.1 กลวิธีการนำเสนอ

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย มีกลวิธีในการนำเสนอ 2 ลักษณะ คือ

ก. การรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงโดยใช้วิธีการเขียนแบบเน้นความกระชับ ไม่ให้ลีลา และไม่ใช้การเขียนในแบบพรรณนา ซึ่งก็พบว่า ข่าวการเมืองที่มีแก่นเรื่องประเภทผลกระทบมักมีกลวิธีการนำเสนอแบบรายงานอย่างตรงไปตรงมา ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากความเป็นอัตลักษณ์ของข่าวประเภทผลกระทบมีข้อจำกัดที่ไม่เอื้อต่อการเขียนในแบบที่ใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง เนื่องจากโดยคุณลักษณะของข่าวเป็นการเน้นเสนอถึงผลกระทบของเหตุการณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเน้นความจริงจึงหนังสือพิมพ์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเขียนข่าวให้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ดังตัวอย่างข่าวต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างข่าว ปว. 281 พ.ร.บ. ขยายชาติ / ผลกระทบ (ไทยโพสต์ / 28 พ.ย. 2541)

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ใช้สัมภาษณ์ในวันเดียวกันนี้ว่า การตั้งคณะกรรมการศึกษาร่างกฎหมายทั้ง 11 ฉบับ ก็เพื่อดูว่ามีข้อบกพร่องหรือไม่หรือไม่ เพื่อแก้ไขให้ดีขึ้น ทั้งนี้ส่วนตัวเห็นว่าการแก้ไข ปว. 281 หรือ พ.ร.บ. ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ไม่ค่อยมีปัญหา แต่อีก 10 ฉบับมีปัญหา โดยเฉพาะกฎหมายคุ้มครองและเป็นกฎหมายที่มีปัญหาอย่างมากที่สุด เพราะยาวและซับซ้อนต้องพิจารณาว่า เมื่อเขียนอย่างไรแล้วจะมีผลในทางปฏิบัติอย่างไร

สำหรับการแก้ไข ปว. 281 นายมีชัยกล่าวว่า ในหลายจุดคดีสำหรับบ้านเมือง เพราะรัฐผู้ที่ได้เปรียบมากตลอดออกไปก็ให้ส่วนแบ่งกัน แต่บางจุดที่กระทบธุรกิจคนไทย ก็ต้องดูว่าจะแก้อย่างไรให้ทุกคนพอใจ กฎหมายไม่ได้เลวทั้งฉบับ เพียงแต่ต้องพิจารณาให้ดี ๆ และหากทางรอดใดสิ่งที่ดีสำหรับคนไทยเข้าไป การแก้ไข ปว. 281 นั้นมีมานานแล้ว แต่บังคับออกมาจริงในขณะประเทศไทยกำลังจะหมดตัว จึงต้องดูว่า เมื่อกำลังจะหมดตัว การแก้ไขกฎหมายก็มีหน้าตาอย่างไร

ข่าว ปว. 281 ไม่ได้เลวร้าย เป็นตัวที่สงวนธุรกิจไว้ให้คนไทย แต่เวลานี้กำลังจะแก้ไขผ่อนปรน เราต้องไปดูว่าผ่อนปรนอย่างไรจะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยและประเทศไทย ประธานวุฒิสภาเตือนด้วยว่า การคัดค้านกฎหมายควรจะคัดค้านให้ถูกวิธี ซึ่งข้อบกพร่อง ไม่ใช่ไปทุกระเบรสนัดคัดค้าน ซึ่งวุฒิสภาศึกษาแล้วอาจจะบอกว่า รัฐบาลทำมาดีแล้วก็ได้ก็ไม่ได้ก็ต้องแก้ไข ฉะนั้น ทุกฝ่ายไม่ควรใจร้อน

นายวัลลภ ตังคณานุกาญ์ วุฒิสมาชิก 1 ในคณะกรรมการการศึกษากฎหมาย 11 ฉบับ กล่าวว่า ที่วุฒิสภาติดตามศึกษาใกล้ชิดคือ ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองและร่างแก้ไข ปว. 281 เพราะไม่ใช่กระทบเพียงคนไทย แต่ประชาชนทั้งประเทศได้รับผลกระทบ หากกฎหมายไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้น ขณะนี้ค่อนข้างดีใจที่มีการเคลื่อนไหวของประชาชนชาวไทยถือว่าสังคมได้ตื่นตัวในการพิจารณากฎหมายที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งประเทศ

ข่าวที่นำมาแสดงเป็นตัวอย่างข้างต้น เป็นข่าวที่มีแก่นเรื่องประเภทผลกระทบ โดยมีเนื้อหาค่อนข้างหนัก ซึ่งเป็นกรกล่าวถึงร่างกฎหมายที่เป็นเรื่องเคร่งเครียด หากสังเกตก็จะพบว่า ลักษณะของการรายงานดังกล่าว จะไม่มีการให้สีสัน หรืออรรถรสใดๆ ทั้งสิ้น ไม่มีการบรรยายที่มุ่งแสดงให้เห็นถึงอกกับกิริยาของตัวละคร หรือมุ่งบรรยายถึงฉากของเหตุการณ์ ลักษณะการนำเสนอของข่าวดังกล่าวเป็นการเขียนที่มุ่งให้ข้อเท็จจริงล้วนๆ โดยใช้ภาษาที่กระชับได้ใจความ

ข. การรายงานข่าวโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling Techniques) หมายถึง การใช้ลีลาการเขียนแบบพรรณนา (Descriptive Writing Style) และการใช้ลีลาการเขียนแบบการเล่าเรื่อง (Narrative Writing Style)

ลีลาการเขียนแบบพรรณนา เป็นการเขียนที่มุ่งสร้างอารมณ์ และทัศนคติให้กับผู้ที่ได้อ่านข่าวนั้น โดยการเลือกใช้คำที่มีลักษณะโลดโผน ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการสามารถเห็นภาพของเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจน เหมือนได้อยู่ในเหตุการณ์จริง การเขียนพรรณนามักจะใช้วิธีการเปรียบเทียบ (Analogies) อันได้แก่ การใช้คำอุปมา (Simile) และการใช้คำอุปลักษณ์ (Metaphor) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ลีลาการเขียนแบบเล่าเรื่อง เป็นการเขียนที่เชื่อมโยงระหว่าง การเขียนพรรณนาถึงการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของตัวละคร หรือบุคคลในข่าว โครงเรื่อง บทพูด และการประกอบสร้างเหตุการณ์ขึ้นใหม่ การเขียนโดยใช้ลีลาการเล่าเรื่องจะให้ความสำคัญต่อการให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ ตัวละคร และฉากที่เกิดเหตุ

กลวิธีการนำเสนอข่าวเสนอโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง (Storytelling Techniques) ที่พบเห็นในหนังสือพิมพ์จะมีเนื้อหาที่เขียนไปในเชิงพรรณนาและใช้ภาษาแบบโลดโผน ซึ่งมุ่งสร้างอารมณ์ ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการสามารถเห็นภาพของเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจน โดยมีการพรรณนาถึงอาทิปรีภพท่าทางของบุคคลในข่าว และเน้นให้ความสำคัญต่อรายละเอียดต่าง ๆ ของเหตุการณ์ นอกจากนี้ การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องยังมักปรากฏให้เห็นในข่าวที่มีแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง ปุถุชนสนใจ และความมีเงื่อนงำ เนื่องจากลักษณะของข่าวการเมืองทั้ง 3 ประเภท เอื้อต่อการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง ดังจะแสดงให้เห็นตามตัวอย่างข่าวต่อไปนี้

ตัวอย่างข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เมล็ดพันธุ์ / ความมีเงื่อนงำ (ไทยรัฐ / 29 ก.ย. 2541)

ผู้สื่อข่าวถามว่า ในการกำหนดส่งเมล็ดพันธุ์มีลักษณะอย่างไร นายปราโมทย์กล่าวว่า ที่กำหนดขึ้นจะเน้นที่คุณภาพเมล็ดพันธุ์ ผู้สื่อข่าวถามต่อว่า ในการจัดซื้อวิธีที่มีลักษณะอย่างไรในการเชิญบริษัทมาสอบราคา นายปราโมทย์กล่าวว่าถึงแม้จะสั่งให้บริษัทที่ส่งเมล็ดพันธุ์ไม่ได้ครบตามจำนวนก็แล้วกัน ผู้สื่อข่าวถามอีกว่าได้มีการทำหนังสือเชิญบริษัทที่มีความชำนาญและดำเนินการเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ เช่น บริษัทเจียไต๋ บริษัททรงแดง และบริษัทเพื่อนเกษตร ซึ่งทางคณะกรรมการจัดซื้อได้ระบุว่าได้ใช้ราคาของเมล็ดพันธุ์บริษัทเหล่านี้เป็นบรรทัดฐานมาสอบราคาหรือไม่ นายปราโมทย์กล่าวว่า ตนได้ติดต่อไป และเมื่อผู้สื่อข่าวถามว่า ได้ทำหนังสือเชิญอย่างเป็นทางการหรือไม่ นายปราโมทย์กล่าวว่าถึงแม้จะสั่งให้บริษัทที่ส่งเมล็ดพันธุ์ไม่ได้ติดต่อไป แต่ทว่าบริษัทของเราก็ไม่มีความสามารถในการนำเมล็ดพันธุ์มาบรรจุในถุง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างข่าว พล. ต.อ. สลัก บุณาค หมิ่นประมาท พล.ต. สนัน ขจรประกาศณ์ / ความขัดแย้ง (ข่าวสด / 1 ก.ค. 2541)

พล.ท. นริศกล่าว ว่า ต่อมาได้รับกลุ่มกบฏขึ้นไปยังเครื่องบิน โดยกลุ่มดังกล่าวได้ปล่อยตัวประกันและลงบินคืนได้ พล.อ. นริศศักดิ์ หลังจากนั้นก็ทุกคนเดินทางกลับ ตอนนั้นเป็นเวลาประมาณ 2 ชม คนยังไม่อยากกลับเลยเดินสังเกตการณ์ไปเรื่อยๆ โดยไปยืนดูเครื่องบินอยู่ข้างๆ ตึกแถวห้องวีไอซี จึงขณะนั้นเครื่องบินไปขึ้นกลุ่มทนายจำนวน 3 หมู่ อากาศมืดมิด ต่อมาเครื่องบินชนเข้ากับเครื่องบิน โดย 2 หมู่แรกทยอยถ่วงลงมาชนเข้ากับกระสวยโบล็อมเครื่องบิน อีก 1 หมู่ที่เหลือถูกจับกุมบริเวณรันเวย์

- ตอนนั้นฝนตกใจมาก ไม่รู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น จึงขณะนั้นทหารเดินถือปืนมาถึงตัวผมพอดี ผมสังเกตเห็นการแต่งตัว น่าจะเป็นตำรวจทหารอากาศ ส่วนผมแต่งชุดตำรวจเต็มยศ คนที่เป็นหัวหน้าเข้ามาพูดกับผม บอกว่าได้น้องมาที่ของแรงช่วยฉันหน่อย ผมถามว่าจับใคร ทหารตอบจับพวกกบฏที่อยู่บนเครื่องบิน เคี้ยวปากนั้นต้องลงกับผมแล้ว เพราะเครื่องบินขึ้นไม่ได้ ผมกลัวต่อหลังจากเครื่องบินเหล่านั้นจะไปประเทศใดที่วัน แต่ทางประเทศใดที่วันไม่ยอมรับกลุ่มกบฏให้เข้าประเทศ - พล.ท. นริศกล่าว

ลูกน้องคนสนิทพล.ต.อ.สลักกล่าวต่อว่า เมื่อทหารขอเรื่องให้ช่วยหน่อย เพราะตนเป็นตำรวจมีอำนาจจับกุมยึดเงินกว่า 5 ล้านอยู่พักหนึ่งจะร่วมมือหรือเปล่า ตอนนั้นเสียงก๊ากก.2ป. มีอำนาจจับกุมได้ที่ประเทศอยู่แล้ว เลยตอบตกลงช่วยจับกุมด้วย แต่ทหารที่มส่วนใหญ่ไม่ค่อยชำนาญการจับคนร้าย ตนจึงแนะนำจับคู่กัน คนแรกถือปืนแกมมิด อีกคนทำหน้าที่ถือกล้อง หากมีการต่อสู้ก็พยายามทำให้อีกคนที่จะจับลอยจากพื้น จะทำให้ไม่สามารถต่อสู้ได้ เช่น ทุ่มบกดขึ้น หรือทำให้ล้ม เมื่อนัดและกันเรียบร้อยแล้ว กลุ่มทหารกระจายกำลังโบล็อมเครื่องบิน แล้วทยอยล่องอยู่ในความมืด โดยมอบหน้าที่ให้ตนเพียงคนเดียวเข้าไปจับกุมกลุ่มกบฏ ช่วงที่หอดูจับกุมทหารจะถืออาวุธโบล็อมคุ้มกัน โดยบอกว่าถ้าต่อสู้ติดรันเวย์ยิงทันที

- สักพักก็มีรถไม่รับกลุ่มกบฏทั้ง 5 คนลงจากเครื่องบิน พอมาถึงจุดที่ผมยืนอยู่ ผมเดินไปวางทางรถไฟ โดยไม่ได้ขานบินไปด้วย พอเห็นผมแต่งชุดตำรวจ รวดจอกทันที จึงขณะนั้นกลุ่มทหารทั้ง 3 หมู่ กุระขันโบล็อม .ยกปืนเล็งใส่กลุ่มกบฏ จึงขณะนั้นพล.อ.ฉลาดเปิดประตูรถออกมาคนแรก พร้อมกับยื่นมือมาจับผมใส่กุญแจมือ แล้วกลุ่มทหารก็มาล้อมตัวไป จากนั้นผมก็ใส่กุญแจมือที่ตะขาน ทุกคนยอมให้ใส่แต่โดยดี ไม่มีปัญหาอะไร แต่ขอมาถึงพล.ต.สนัน ซึ่งตอนนั้นผมไม่รู้ว่าเป็นใคร ปรากฏไม่ยอมให้จับ พยายามดิ้น สบัดมือ ผมตกใจ ไม่คิดว่าจะมีคนขัดขืน จึงโดดเข้าล้อมตัว พยายามเอากุญแจมือลับใส่ข้อมือ แลใส่ได้แต่ข้างเดียว พล.ต.สนันยังต่อสู้และดิ้นไม่หยุด ผมเลยใช้วิทยุโทรศัพท์รายงานพล.ต.สนันล้มลงก่อนจะโดยช่วยล้อมล้อมตัว จึงขณะนั้นกลุ่มทหารกุระขันพล.ต.สนัน จนเกิดเหตุรุนแรง ในที่สุดก็จับตัวพล.ต.สนันใส่กุญแจได้แล้วโดยดี - ลูกน้องคนสนิทพล.ต.อ.สลักกล่าว

ตัวอย่างข่าวการปรับลดและรัฐมนตรีกองรัฐบาลชาน / ปุณชนสนใจ (ข่าวสด / 1 ก.ค. 2541)

ชานยังป่วยไข้รุนแรงตั้งแต่ช่วงอภิเษกสมรสมา หมอสุดตัวตรวจอาการไม่ทำเนียบ แม้รักษาด้วยยาที่ศูนย์ประจวบแห่งชาติศิริกิติ์ ถึงกับนอนไม่หลับ แต่ประคองตัวไว้ได้ วันหนึ่ง นัดขุนค้อน เคลิบรวิภังนี้ สมศักดิ์ ประมุขเสนาฯ พลิม-ตนะ-จึงชัย ไม่มาเจอกัน ยืนรอที่หน้าห้องที่ที่สุดแล้ว หัวใจเผลอวาททวนตัวเอง จึงรีบออกไปโทร แต่ชานเวลานอนนิ่ง ชานเคียดเย็นเป็นปกติ อาจจะมีไข้ขึ้นคอตระหงหัวเป็นกลาง นายกาน้ำร้อนไม่มีเสียงไม่เป็นป็น กิลโดโดยมีนิสัยรักหลังที่นอน โทรทำอย่างนั้นคนยากมาย คิเรชชุนเรื่องสร้างโรงทรงกลมใหม่เข้ากรม. เพิ่มขึ้นจาก 1,800 ล้านเป็น 2,200 ล้าน ชานยังได้ไม่เสียงขึ้นจึงว่าไม่รู้ว่า จะเรียกชานก่อนแต่ที่อริบดำเนินการเพราะฉิวลาเปิดได้เอกสารรับประจวบ คม. เลขอนุมติหลักการไปก่อน คม.เปรมศักดิ์ พึงอ.สท.หมั่น ดติหมิ่น เรียกตำเลียทหาย 100 ล้าน

จากข่าวที่ยกมาเป็นตัวอย่างข้างต้น ซึ่งเป็นข่าวที่มีแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง, แก่นเรื่องประเภท
 ปุถุชนสนใจ และแก่นเรื่องประเภทความมีใจอ่อนน้า สังเกตได้ว่า ข่าวที่นำมาเสนอทั้ง 3 แก่นเรื่อง จะมีการนำ
 เสนอข่าวโดยใช้ลีลาการเขียนแบบบรรยายหรือพรรณนา ที่มุ่งแสดงให้เห็นถึงอภิปรายของตัวละคร
 (show - in- action) สังเกตจากประโยคที่กล่าวว่า ".....แต่พอมาถึง พล.ต. สนั่น ซึ่งผมไม่รู้ว่าเป็นใคร
 ปรากฏไม่ยอมให้จับพยายามดิ้น สะบัดมือ ผมตกใจ ไม่คิดว่าจะมีคนขัดขืน จึงโดดเข้าล็อกตัว พยายามเอา
 กุญแจมือสับใส่ข้อมือ แต่ใส่ได้แค่ข้างเดียว พล.ต.สนั่น ยังต่อสู้และดิ้นไม่หยุด ผมเลยต้องใช้วิทยุโทรศัพท์
 จน พล.ต.สนั่นล้มลง ก่อนจะโดดกร่อม ล็อกตัว จึงทวนนั้นกลุ่มทหารกรูเข้ามาหา พล.ต.สนั่น จนเกิดเหตุ
 ชุลมุน ในที่สุดก็จับตัว พล.ต.สนั่นใส่กุญแจมือได้แต่โดยดี" (ข่าวสด / 1 ก.ค. 2541) หรือประโยคที่
 กล่าวว่า " นายปราโมทย์กล่าวอ้าอึ้งแสดงสีหน้าอึดอัดก่อนจะตอบแต่เพียงว่า....." (ไทยรัฐ /
 29 ก.ย. 2541) ลักษณะการเขียนในแบบดังกล่าว เป็นการใช้ลีลาการเล่าเรื่องแบบมุ่งแสดงให้เห็นภาพของเหตุ
 การณ์ โดยผู้เขียนใช้วิธีการเล่าเรื่องซึ่งเป็นการบอกผ่านคำพูดของตัวละคร และบอกผ่านคำพูดของผู้เขียนเอง
 โดยตรง

นอกจากนี้ ลีลาการนำเสนอยังมีการใช้ภาษาแบบให้ลีลาเร้าอารมณ์ มีการใช้ถ้อยคำที่กระตุ้นความรู้สึก
 เช่น ในประโยคที่กล่าวว่า " สมศักดิ์ ฆ่า เสียตาย เกลิม-เทนะ-ชิงชัย ไม่มาเจอกัน ยืนทำหน้าที่อย่างดีที่สุด
 สุดแล้ว.....จึงชัยบอกไมโกรธแต่ขอเวลาสงบนิ่ง ชนเตรียมยื่น ปช. สภา ฎี ให้ทุนค้อนขวานตัวเป็นกลาง
 นายกา ยักกัดไม่มีเสียไม่มีรับกริดไม่เคยมีนิสัยหักหลังเพื่อน" (ข่าวสด 1 ก.ค. 2541) รูปแบบการเขียนที่
 นำมาแสดงทั้ง 3 เรื่อง ซึ่งให้เห็นชัดว่าผู้เขียนมีการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องมาช่วยในการนำเสนอข่าว โดยมีรูปแบบ
 การเขียนที่ยังคงยึดมั่นกับข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง แต่จะมีการให้อรรถรสในเนื้อหาข่าวเหมือนนวนิยาย

จากการศึกษาพฤติกรรมการนำเสนอข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีแนวโน้มในการใช้กลวิธี
 การนำเสนอแบบใช้เทคนิคการเล่าเรื่องมากกว่า การใช้กลวิธีการนำเสนอแบบรายงานอย่างตรงไปตรงมา คิด
 เป็นสัดส่วน 3 : 1 โดยพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระมีปริมาณการใช้กลวิธีแบบใช้เทคนิคการเล่า
 เรื่องมากกว่าการใช้กลวิธีนำเสนอแบบรายงานอย่างตรงไปตรงมา เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอ
 อารมณ์ ในกรณีวิเคราะห์ยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์มติชนมีทิศทางการใช้กลวิธีการนำเสนอไปในแนวเดียวกัน
 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวสด นั่นคือ ทั้ง 3 ฉบับ มักนิยมใช้กลวิธีการนำเสนอแบบใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง
 มากกว่าการรายงานข่าวอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งแตกต่างจากกลวิธีการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ที่กลับ
 นิยมใช้การรายงานอย่างตรงไปตรงมามากกว่าการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ยังพบอีกว่าข่าวที่มุ่งนำเสนอ
 แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง ปุถุชนสนใจ ความมีใจอ่อนน้า และแบบผสมผสานระหว่างความขัดแย้ง และ
 ปุถุชนสนใจ มีปริมาณการใช้กลวิธีการนำเสนอแบบใช้เทคนิคการเล่าเรื่องมากกว่าการรายงานอย่างตรงไปตรงมา
 ส่วนข่าวที่มีการนำเสนอแก่นเรื่องประเภทผลกระทบ แบบผสมผสานระหว่างความขัดแย้ง และความมีใจอ่อนน้า
 และแบบผสมผสานระหว่างปุถุชนสนใจ และความมีใจอ่อนน้า มักนิยมใช้การรายงานแบบตรงไปตรงมามากกว่า
 การใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 จำแนกกลวิธีการนำเสนอข่าวการเมือง

แก่นเรื่อง	กลวิธีการนำเสนอ										
	การใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง					การรายงานอย่างตรงไปตรงมา					
	เน้นเสนอสาระ		เน้นเสนออารมณ์			รวม	เน้นเสนอสาระ		เน้นเสนออารมณ์		รวม
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	มติชน		ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด		
1. ความขัดแย้ง	1	1	3	2	7	-	-	-	-	-	
2. ปฏิกชนสนใจ	-	-	1	2	3	-	1	-	-	1	
3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	
4. ความมีเงื่อนงำ	2	1	2	2	7	1	1	-	-	2	
5. ผสมผสาน											
5.1 ขัดแย้ง+ปฏิกชนสนใจ	2	1	1	1	5	-	-	-	-	-	
5.2 ขัดแย้ง + ผลกระทบ	1	-	-	-	1	-	-	1	-	1	
5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนงำ	1	-	-	-	1	-	1	-	1	2	
5.4 ปฏิกชนสนใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.5 ปฏิกชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	
5.6ผลกระทบ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
รวม	7	3	7	7		1	5	1	1		
	10		14			6		2			
	24					8					

ทั้งนี้การวิเคราะห์กลวิธีการนำเสนอข่าวการเมืองสะท้อนให้เห็นว่า ลักษณะการเลือกใช้กลวิธีการนำเสนอข่าวไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือพิมพ์ แต่จะขึ้นอยู่กับแนวการเขียนข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมากกว่าจะยึดแนวการนำเสนอแบบใด นอกจากนี้ผลการศึกษายังทำให้เห็นว่าข่าวการเมืองจะกำหนดทิศทางการใช้กลวิธีการนำเสนอให้สอดคล้องกับแก่นเรื่อง นั่นคือ หากเป็นแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง ปฏิกชนใจ ความมีเงื่อนงำ หรือการผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับปฏิกชนใจ แนวการเขียนก็จะเขียนโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง แต่หากเป็นแก่นเรื่องประเภทผลกระทบ การผสมผสานระหว่างความขัดแย้งกับความมีเงื่อนงำ และการผสมผสานระหว่างปฏิกชนใจกับความมีเงื่อนงำ แนวการเขียนมักจะมีแนวโน้มไปในทางการรายงานแบบตรงไปตรงมา

2.2 องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย ประกอบด้วยโครงสร้าง 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การเริ่มเรื่อง (Beginning) หมายถึง ส่วนของความนำ (Lead) ของข่าว เป็นประโยคหรือย่อหน้าที่ดึงดูดใจหรือดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านอยากที่จะอ่านเรื่องราวในส่วนต่อไป ส่วนเริ่มเรื่องจะเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม และมีความสำคัญ อย่างไร

จากการศึกษาวิธีการเริ่มเรื่องในข่าวการเมืองพบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีวิธีการเปิดเรื่อง ดังนี้

1) การเริ่มเรื่องแบบสรุปเรื่อง เป็นการเปิดเรื่องโดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญของเรื่องราวที่ปรากฏเป็นข่าวทั้งหมด. ลักษณะการเขียนเป็นการสรุปเรื่องโดยย่อ โดยใช้ภาษาแบบเรียบๆ ไม่ให้ลึกลับ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

ก. แบบเน้นบุคคล (Who Lead) เป็นการเปิดเรื่องโดยเกริ่นถึงบุคคล นิติบุคคล สิ่งของ ซึ่งมีความสำคัญ มีชื่อเสียง และมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ ลักษณะการเกริ่นจะเน้นให้ความสำคัญกับการกล่าวถึงบุคคลก่อนที่จะเล่าถึงพฤติกรรม และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข. แบบเน้นเหตุการณ์ (What Lead) เป็นการเริ่มเรื่องโดยนำเหตุการณ์ขึ้นมากล่าวเป็นหลัก

2) การเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์ (Picture or Colorful Lead) เป็นการสร้างขึ้นจากวิธีการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ (Summary Lead) โดยผู้เขียนมีการเพิ่มส่วนขยาย (Adjective or Adverb) เข้าไปในส่วนของความนำ รวมถึงการใช้โวหารภาพพจน์ ซึ่งก็หมายถึง การใส่สีสันให้กับการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นภาพพจน์ของเหตุการณ์นั้น อันมีผลทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ได้ทั้งทงบวกและทางลบ

3) การเริ่มเรื่องแบบ Punch Lead เป็นการเริ่มเรื่องโดยเลือกเอาใจความสำคัญที่สุดของเรื่องมาเริ่มต้น ซึ่งเหมือนกับการเริ่มเรื่องแบบสรุปความ แต่มีข้อแตกต่างกัน คือ ในการเริ่มเรื่องด้วยวิธีนี้ จะใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่หนักแน่น (Strong Words) ปรากฏให้เห็นในส่วนความนำ ทั้งนี้มักจะพบในเหตุการณ์ที่มีลีลาค่อนข้างชิงชัง ดึงเครียด ทั้งนี้ลักษณะของถ้อยคำที่หนักแน่นจะมีทั้งคำที่เป็นคำกริยา คำขยายกริยา หรือคำขยายนาม นอกจากนี้การเริ่มเรื่องแบบนี้ยังหมายถึง การสร้างความทึ่ง หรือเรียกร้องความสนใจของผู้อ่านด้วยการไขความ หรือแปลความ (Interpret) ในลักษณะที่ค่อนข้างจะเว้นความจริง แต่ไม่ได้มีผลทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายไปในทิศทางที่ผิดเพี้ยนไป

ทั้งนี้ พบว่า การนำเสนอข่าวในส่วนเริ่มเรื่อง หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มักใช้รูปแบบการเริ่มเรื่องในลักษณะที่ผสมผสานกันหลายรูปแบบ ดังจะแสดงให้เห็นตามตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ตัวอย่างรูปแบบการเริ่มเรื่องในข่าวการเมือง

รูปแบบการเริ่มเรื่อง	ชื่อหนังสือพิมพ์	ฉบับวันที่	ตัวอย่างเหตุการณ์
1.แบบผสมผสานระหว่าง สรุปเรื่องที่เน้นบุคคล+ ให้ภาพพจน์	มติชน	29 / 7 / 41	วิรัชเตรียมจัดลูกไล่มีโครงการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์อ้อยยดแพงโหด แม้ขี้นิวไต้หวันก็ตั้งกรรมการสอบการจัดซื้อจัดจ้าง และแปมคิด ราคากลางประหลาด เจ็บได้ยักษ์ใหญ่เมล็ดพืชเกาหลีของไทยแจ้ง กว่า นายกา ชวนสั่ง รชม.เกษตรฯ แจง กรม.พร้อมออกทีวี เคลียร์ กษช.เกษตรฯติดเส้นตายหลบมฉว
	ไทยโพสต์	29 / 7 / 41	ประจักษ์ตัวเอง กรมส่งเสริมการเกษตรเปิดตารางราคาพันธุ์ผัก วิเศษเปรียบเทียบราคา 3 บริษัทมาตรฐาน ย้ำไม่แพง แต่ ต่างกันชัดๆ เลือกรับของแพงกว่า บานเกล็ดนม , มะละกอ เตาตามลี้ละ 1.30 บาท วิรัชเตรียมจัดของอินดีแจงไม่ เคลียร์เอาต่ออ้าง
	ไทยรัฐ	1 / 7 / 41	รัฐบาลชวนไต่ถามกระตุกตั้งอดีตนางงเง็กวราท ำโงงปุบ ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก เป็นตัวแทนรัฐบาล เพื่อประธา ธัมภ์ตั้งตุกนักลงทุนต่างชาติทอนเงินลงทุนในไทย เศษ.ทั้น ประสทเป็นเสียงเดียวกับชวน ย้ำชัดไม่คิดปรับ กรม. ำจชาติ พัฒนาาร่วมรัฐบาล พรรคเล็กๆ ไม่ต้องสะตุ้ง ส่วนความหวัง โงงมีมจี้ตั้ง สรรวัตรเหลิมติดตามโครงการ SDH
ข่าวสด	1 / 7 / 41	ชวนสั่งปฎายใช้คุมตั้งแต่ช่วงอภิปรายขบฯ ทมอตุตรวจอาการถึง ทำเนียบ เมยวันกส่าวสุนทรรพจน์ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ถึงกับหนีมีด แต่ประคองตัวไว้ได้ วันนอร์ นัด ชุนค้อน เคลียร์ วิปวินี่ สงกักัด ปนเสียงตาย เหลิม-เทนะ-ชิงชัย โงงเงอกัน ยังทำหน้าทีอย่างดีที่สุดแล้ว หวังโงงการรวมทวนตัวเอง จึงชัย บอกไม่โกรธ แต่ขอเวลาขงขบ้ง ขทน.เตรียมยื่น ปช.สภาจี้ได้ ชุนค้อนวางตัวเป็นกลาง นายกษำชัดไม่มีเสียงไม่ม่รับ กริด โงงโดยมีนิสัยหักหลังเพื่อน ไครทำอย่างนั้นคบยาก เมย พิเชษฐ ธรเรื่องสร้างโรงขบขปโงงมเข้ากรรม. เต็มขบจาก 1,800 ลักนเป็น 2,200 ลักน ชวนซักโงงโงงเสียงขึ้นจงทำไม่รัฐฯละเบียตมกก่อน แต่ต้องรับค่าเนินการเพราะถึงเวลาเปิดให้เอกธนเข้าประมุล กรม.เลยมอนุมัติโงงหลักการไปก่อน คม.เปรมศักดิ์ฟ้องเศษ.ทั้น คตฺทผั้น เรียกค่าเสียหาย 100 ลักน	

ตารางที่ 7 (ต่อ) ตัวอย่างรูปแบบการเริ่มเรื่องในข่าวการเมือง

รูปแบบการเริ่มเรื่อง	ชื่อหนังสือพิมพ์	ฉบับวันที่	ตัวอย่างเหตุการณ์
2.แบบผสมผสานระหว่าง สรุปเรื่องที่เน้นบุคคล+ Punch Lead	มติชน	28 / 11 / 41	พรรคความหวังใหม่เนีกกำลังวุฒิสภาเปิดสมัชชาภายใน ประชุมธุรกิจไทย 11 ฉบับ มีชัย กร้าวเตือนครั้งสุดท้ายถ้า ไม่เชื่อต้องทะเลาะกัน ระบุ พ.ร.บ.ล้มละลายมีปัญหาแต่ไม่ คิดใจแก่ ปว.281 ข้าราชการ อัดกระแสต้านเปิดเมืองข้อเท็จ จริง มีอบจ.กัน กม.ขายชาติก่อภัยตั้งโต๊ะสำราญชื่อเสนอรัฐ สภาทำประชามติวิจารณ์ รบช.ถล่มได้วิพรรคข้อมูลกลับสน
3.แบบผสมผสานระหว่าง สรุปเรื่องที่เน้นเหตุ- การณ์+Punch Lead	มติชน	14 / 9 / 41	แลพิชช มีการแต่งตั้งตัวเลขข้อมูลการเข้ารักษาของผู้ป่วย นอกแต่ละจังหวัดของกองสาธารณสุขภูมิภาคตบตการรวม การสาธารณสุขล่าสุดออกสอบถนารบญ นาย ว และ น ผู้ ใกล้ชิดกับก สช.ติดกลุ่มจอมไทรสั่งการ ภาสักรณณภง ร.พ. ถูกจับไปห้องน้ำเกลือแพงจากเดิมราวละ 2 บาท มีชัย ชี ประชาชนลงชื่อไล่ รบช.ได้ เฉลิมฟ้าไปเกิน
	ไทยโพสต์	28 / 11 / 41	ชี้แก้กฎหมายแพ่ง-บังคับคดีตัวอันตราย ชาวบ้านตายทั้ง ประมพท ท้องธิค-ปิตบ้าน ให้ศาลรวบรวมคดีเป็นคดีโมเสส มีอบกระทีมตั้งก "กฎหมายขายชาติ" เขียนพิถิกนึ่งของทำ ธุรกิจ 60 วันไม่มีคำขอถือว่าอนุมัติ รัฐบาลคาดจับมือ สร้างความล้มเหลวแตกแยก

จากการศึกษารูปแบบการเริ่มเรื่องในข่าวการเมือง พบว่า ลักษณะการเริ่มเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการใช้วิธีการเริ่มเรื่องแบบสรุปใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด โดยพบใน 2 ลักษณะ คือ การเริ่มเรื่องแบบสรุปความที่เน้นบุคคล และการเริ่มเรื่องแบบสรุปความที่เน้นเหตุการณ์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วการเริ่มเรื่องทั้ง 2 รูปแบบ มักนำเสนอในรูปแบบที่ให้ลึกลับ โดยอาจจะมีการเพิ่มส่วนขยาย รวมถึงมีการพรรณนาโดยใช้ภาษาประเภทโวหาร เพื่อทำให้ผู้อ่านสามารถเห็นภาพของเหตุการณ์ได้ชัดเจนขึ้น เช่น การเริ่มเรื่องของข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มติชน / 29 ก.ค.41) เป็นเริ่มเรื่องแบบให้ความสำคัญกับบุคคลในข่าว อันหมายถึง นายวิรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร ลักษณะการเริ่มเรื่องดังกล่าว ผู้เขียนพยายามสร้างให้ นายวิรัช มีความโดดเด่นขึ้นมา โดยมีการใช้คำที่ให้ลึกลับ เช่น คำว่า "วิรัชเครียด" หรือคำว่า "ถูกไล่บี้" หรือคำว่า "เมล็ดพันธุ์อภัยศแห่งโหด" ซึ่งเป็นคำที่มุ่งให้ภาพพจน์ทั้งสิ้น

หรือ การเริ่มเรื่องในข่าวการปรับคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลชวน หลีกภัย ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งก็พบว่า ลักษณะของการเริ่มเรื่องจะมุ่งให้ความสำคัญกับบุคคล อันได้แก่ นายชวน หลีกภัย และ ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก การเขียนข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพยายามที่จะสร้างให้ตัวบุคคลในข่าวมีความโดดเด่นขึ้นมา โดยมีการใช้คำที่ให้อรรถรสต่างๆ เช่น คำว่า "โศกเศวต" เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังพบว่า การเริ่มเรื่องข่าวยังมีการใช้ภาษาที่มุ่งพรรณนาถึงรายละเอียดโดยมีการเพิ่มส่วนขยายเพื่อให้เห็นภาพหรือได้อารมณ์มากขึ้น เช่น ประโยคที่กล่าวว่า "เสข.หนั้น ประสานเป็นเสียงเดียวกับชวน ย้ำชัดไม่คิดปรับ ครม. ดึงชาติพัฒนาว่ามรัฐบาล เพราะไม่ใช่หนี้สูญผู้ขาย เมื่ออยู่ด้วยกันก็ต้องไปด้วยกัน พรรคเล็ก ๆ ไม่ต้องสะดุ้ง" ลักษณะของการใช้คำหรือประโยคดังกล่าว เป็นการเขียนที่มุ่งให้สีสันและให้ภาพพจน์กับข่าว โดยเน้นให้ความสำคัญกับบุคคลเป็นหลัก

จากตัวอย่างที่นำมาแสดง นอกจากจะมีการนำเสนอในรูปแบบที่มุ่งให้ภาพพจน์ (colorful lead) แล้ว ลักษณะของการใช้ภาษาในข่าวยังมีการเลือกใช้ถ้อยคำที่หนักแน่น (strong word) เป็นลีลาการเขียนที่ค่อนข้างชิงชัง ตรงเจียด ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งคำกริยา และคำขยายกริยา เช่น ตัวอย่างข่าว ปว.281 พ.ร.บ.ล้มละลายขยายชาติ ของหนังสือพิมพ์มติชน (28 พ.ย. 41) ซึ่งเขียนว่า "พรรคความหวังใหม่~~ใหม่~~เก่าตั้งวุฒิสมาชิก ~~อ้อม~~กฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจไทย 11 ฉบับ มีชัย ภิวัตน์ เดือนครั้งสุดท้าย ถ้าไม่เชื่อต้องทะเลาะกัน" สังเกตได้ว่าคำที่เน้นให้เห็นในตัวอย่างดังกล่าว จะเป็นคำกริยาที่ให้ความรู้สึกชิงชัง รุนแรง มีน้ำหนัก โดยเป็นการเขียนที่เน้นให้ความสำคัญกับบุคคลในข่าว ลักษณะการเริ่มเรื่องแบบนี้เป็นการเขียนที่สร้างความดึงดูดใจให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษารูปแบบการเริ่มเรื่องในข่าวการเมือง พบว่า รูปแบบการเริ่มเรื่องของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มักนิยมใช้วิธีการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคลมากที่สุด เป็นจำนวน 11 ข่าว รองลงมา คือการเริ่มเรื่องแบบ Punch Lead โดยเน้นบุคคล เป็นจำนวน 9 ข่าว

ทั้งนี้ ยังพบว่าหนังสือพิมพ์มติชนนิยมใช้รูปแบบเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคล และแบบ Punch Lead ทั้งที่เน้นบุคคลและเน้นเหตุการณ์มากที่สุด ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ พบว่า นิยมใช้รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคลมากที่สุด สำหรับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและข่าวสด พบว่า ทั้งสองฉบับมีทิศทางของการนำเสนอคล้ายคลึงกัน คือ นิยมใช้รูปแบบการเริ่มเรื่องแบบภาพพจน์โดยเน้นบุคคล และแบบ Punch Lead โดยเน้นบุคคลมากที่สุด ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 จำแนกรูปแบบการเริ่มเรื่องในการเล่าเรื่องของข่าวการเมือง

รูปแบบการเริ่มเรื่อง	หนังสือพิมพ์				รวม
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	
1. สรุปเรื่อง					
2.1 เน้นบุคคล	1	2	-	-	3
2.2 เน้นเหตุการณ์	1	-	-	-	1
3. แบบภาพพจน์					
3.1 เน้นบุคคล	2	3	3	3	11
3.2 เน้นเหตุการณ์	-	-	1	1	2
4. แบบ Punch Lead					
4.1 เน้นบุคคล	2	1	3	3	9
4.2 เน้นเหตุการณ์	2	2	1	1	6

ส่วนที่ 2 การพัฒนาเรื่อง (Middle) หมายถึง ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง (Body) ของข่าว ทั้งนี้ พบว่า ในการดำเนินเรื่องของข่าวการเมือง มีวิธีการลำดับเรื่องดังนี้

1. การลำดับเรื่องแบบถือหลักความสำคัญ (Significant Detail) เป็นการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้วิธีการดำเนินเรื่องตามลำดับความสำคัญ ซึ่งจำแนกออกเป็น

1.1 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของประเด็น หมายถึง การเขียนโดยนำเอาประเด็นที่มีความสำคัญสูงสุดของเรื่องมากล่าวไว้ในส่วนแรกของเนื้อหาข่าว (Body) แล้วจึงค่อยเพิ่มในส่วนรายละเอียดหรือประเด็นปลีกย่อยที่มีความสำคัญรอง ๆ ลงมา ในที่นี้ยังหมายรวมถึงการลำดับเรื่องโดยกล่าวถึงข้อมูลที่เป็นเหตุก่อนข้อมูลที่เป็นผล

1.2 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคล หมายถึง การเขียนโดยลำดับเรื่องตามความสำคัญของแหล่งข่าว ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะของความสำคัญได้ 2 แนวทาง คือ

1.2.1 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากตำแหน่งหน้าที่

1.2.2 การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

2. การลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก (Time Sequence or Chronological Details) เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดเฉพาะเรื่อง (Specific Details) หรือเป็นการกล่าวถึงเฉพาะประเด็นที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญสูงสุด โดยใช้วิธีการนำเสนอเนื้อเรื่องตามลำดับเวลาที่เหตุการณ์เกิดขึ้น

3 การลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่อง เป็นการลำดับเรื่องในลักษณะที่ผสมผสานระหว่างการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก สามารถจำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

3.1 การลำดับเรื่องโดยไม่มีการแบ่งตอน เป็นการลำดับเรื่องที่สร้างขึ้นจากการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก โดยที่ผู้เขียนจะเขียนร้อยเรื่องราวให้ยาวติดกันทั้งเรื่อง

3.2 การลำดับเรื่องโดยการแบ่งตอน เป็นการลำดับเรื่องที่สร้างขึ้นจากการลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ กับการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก ผู้เขียนจะมักมีการใส่เทคนิคการแบ่งเรื่องเป็นตอนเข้าไป โดยใช้หัวเรื่องย่อย (Subhead) มาเป็นตัวขึ้นระหว่างเนื้อเรื่อง

จากการศึกษารูปแบบการเขียนในส่วนพัฒนาเรื่อง พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ นิยมใช้รูปแบบการลำดับเรื่องโดยวิธีประสานเรื่องมากที่สุด ทั้งนี้สามารถจำแนกได้เป็นการลำดับเรื่องแบบวิธีประสานเรื่อง โดยใช้เทคนิคการแบ่งตอน จำนวน 14 ชิ้นข่าว และที่ไม่ใช้เทคนิคการแบ่งตอน จำนวน 3 ชิ้นข่าว รวมเป็นข่าวที่ใช้การลำดับเรื่องแบบวิธีประสานเรื่องทั้งหมด 17 ชิ้นข่าว

ทั้งนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์มติชนมีการใช้รูปแบบการลำดับเรื่องโดยวิธีการประสานเรื่องเพียงอย่างเดียว โดยมีปริมาณการใช้เทคนิคการแบ่งตอนมากกว่าการใช้เทคนิคการแบ่งตอน คิดเป็นสัดส่วน 3 : 1 ส่วนหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ พบว่า มีการปริมาณการใช้วิธีการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลักมากที่สุด รองลงมาคือ การลำดับเรื่องตามความสำคัญของประเด็น และการลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากตำแหน่ง ในการศึกษารูปแบบการลำดับเรื่องของหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ กลับไม่พบ การลำดับเรื่องโดยวิธีการประสานเรื่องแต่อย่างใด สำหรับหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ พบว่า มีรูปแบบการลำดับเรื่องไปในทิศทางเดียวกับมติชน นั่นคือ ไทยรัฐนิยมใช้การลำดับเรื่องโดยวิธีการประสานเรื่องแบบใช้เทคนิคการแบ่งตอนมากที่สุด เป็นจำนวน 5 ชิ้นข่าว จากข่าว 8 ชิ้น ทั้งนี้ไทยรัฐมีรูปแบบการลำดับเรื่องที่แตกต่างจาก มติชน คือ ไทยรัฐยังมีการใช้วิธีการลำดับเรื่องในรูปอื่น ๆ ด้วย อันได้แก่ การลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคลโดยพิจารณาจากตำแหน่ง และการลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก แต่จะปรากฏให้เห็นน้อยมาก

สำหรับหนังสือพิมพ์ข่าวสด พบว่า มักนิยมใช้รูปแบบการลำดับเรื่องถือเวลาเป็นหลักในปริมาณที่มากที่สุด เป็นจำนวน 4 ชิ้นข่าว จากข่าว 8 ชิ้น และรูปแบบที่ข่าวสดนิยมในระดับรองลงมา คือ การลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่องแบบใช้เทคนิคการแบ่งตอน ดังแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 จำแนกรูปแบบการพัฒนาเนื้อเรื่องในการเล่าเรื่องของข่าวการเมือง

รูปแบบการพัฒนาเนื้อเรื่อง	หนังสือพิมพ์				รวม
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	
1. การลำดับเรื่องแบบถือความสำคัญ					
1.1 ลำดับเรื่องตามความสำคัญของประเด็น	-	2	-	-	2
1.2 ลำดับเรื่องตามความสำคัญของบุคคล					
1.2.1 พิจารณาจากตำแหน่ง	-	2	1	1	4
1.2.2 พิจารณาจากความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์	-	1	-	-	1
2. การลำดับเรื่องแบบถือเวลาเป็นหลัก	-	3	1	4	8
3. การลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่อง					
3.1 ไม่ใช้เทคนิคการแบ่งตอน	2	-	1	-	3
3.2 ใช้เทคนิคการแบ่งตอน	6	-	5	3	14

การลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่องแบบแบ่งตอนที่พบว่า เป็นการลำดับเรื่องที่หนังสือพิมพ์โดยส่วนใหญ่นำมาเสนอบ่อยมากที่สุดตามผลที่แสดงให้เห็นในตารางที่ 10 เพื่อให้เห็นภาพอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำตัวอย่างข่าวการเมืองที่จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ในหนังสือพิมพ์มติชน (14 ก.ย. 2541) ซึ่งมีการลำดับเรื่องโดยใช้วิธีการประสานเรื่องแบบแบ่งตอนมาแสดงให้เห็นดังนี้

กลุ่มเพื่อน อ. เดินสายขอประชามติ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเวลา 12.00 น. วันที่ 13 กันยายน

กลุ่มเพื่อน อ.(เอตส์) จำนวน 20 คน นำโดย นายนิมิตร เทียนอุดม ผู้ประสานงานกลุ่ม ได้จัดรถรงค์ให้ประชาชนแสดงประชามติในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อยา.....

“นาย” ยังย้ายเข้าพักแรมเล็กซื้อ
หลังจากนั้นกลุ่มเพื่อน อ. ได้เดินทางต่อไปยังคณะเภสัช
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้จัดสนทนาประชาชน-
เดือตร้อน.....

ข้อมูลใหม่จากน้ำเกลือขวดละ 2 บ.

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุทัย กล่าวอีกว่า.....

ผู้สื่อข่าวรายงานเพิ่มเติมว่า จนกระทั่งเวลา 15.30 น.
มีประชาชนร่วมลงประชามติเพิ่มขึ้นอีก 207 คน รวมทั้งสิ้น -
ประมาณ 1,400 กว่าคน

จากตัวอย่างที่นำมาแสดงให้เห็นถึงลักษณะการลำดับเรื่องแบบยัดเวลาเป็นหลัก จะสังเกตเห็นว่าการ
ลำดับเรื่องแบบนี้ มักปรากฏค่าที่บ่งบอกให้ทราบถึงความเป็นลำดับเวลาที่ต่อเนื่องกัน สังเกตจากค่าที่มีการเน้น
ให้เห็นในตัวอย่างข้างต้น นอกจากนี้ ในข่าวเดียวกันยังปรากฏรูปแบบการลำดับเรื่องโดยยัดความสำคัญให้
เห็นด้วยเช่นกัน ดังจะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

แฉมีการแต่ตัวเลขตั้งงา ซัดเงิน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า หลังจากปรากฏข่าวทุจริตสิ่งซื้อ
ยาและเวชภัณฑ์ในราคาแพงปกติ เมื่อตรวจสอบไปแล้วพบ
เงื่อนไขหลายประการ เช่น การสั่งยกเลิกราคากลาง การ-
เปลี่ยนแปลงย้ายหมวดงบประมาณ.....

จากการตรวจสอบการจัดสรรงบประมาณ 1,400
ล้านบาท ในส่วนความรับผิดชอบของกองสาธารณสุขภูมิ-
ภาคจำนวน 840 ล้านบาท โดยนำข้อมูลตามหนังสือสั่งการ
วันที่ 6 กรกฎาคม 2541 โดยลงนาม โดย น.พ. ชวีช.....

มีรัยชี้ชาวบ้านลงชื่อไล่มด.ได้

วันเดียวกัน ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง นายชวน
หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ก่อนเดินทางไปปราศ-
การที่จังหวัดเชียงราย กรณีการทุจริตยากระทรวงสาธารณสุข
สุว่า.....

นายเมธี ฤชุพันธ์ ประธานวุฒิสภากล่าวถึงการล่า

รายชื่อประชาชน 5 หมื่นคน เพื่อขับไล่ผู้บริหารว่า.....

สุชาติวีธีขาวบ้านเริ่มไม่เชื่อมั่น

นางสุชาติวีธี เกษราพันธ์ ส.ส.กทม. พรรคพลัง-
ธรรมกล่าวว่า จุดประาะบางของรัฐบาลก็คือเรื่องความโปร่ง
ใส.....

เชื่อคนออกมาไล่ชวนไม่เกิน ก.พ.

ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รองหัวหน้าพรรคความหวัง
ใหม่ กล่าวว่า .....

เด็งเชื่อมีตุ๊กตาในใจแล้ว

วันเดียวกัน ที่บ้านเจริญสนิทวงศ์ นายบรรหาร
คิลปอดชา หัวหน้าพรรคชาติไทย กล่าวว่า.....

รูปแบบการลำดับเรื่องดังกล่าว เป็นการดำเนินเรื่องต่อจากเหตุการณ์ข่าวที่ยกมาเป็นตัวอย่างแรก ซึ่งมีผู้เขียนได้ใช้วิธีการลำดับเรื่องโดยยึดเวลาเป็นหลัก แต่ในส่วนนี้ผู้เขียนกลับมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลำดับเรื่องมากเป็นการลำดับเรื่องแบบยึดความสำคัญของประเด็น ซึ่งเป็นการลำดับจากข้อมูลที่เป็นเรื่องหลักหรือมีเนื้อหาที่สำคัญมากที่สุดขึ้นก่อน และจึงตามด้วยประเด็นย่อยๆ ต่างๆ ที่นำมาใช้ขยายความต่อ ซึ่งจะมีระดับความสำคัญลดหลั่นกันลงมา ดังตัวอย่างข้างต้น

ลักษณะการลำดับเรื่องในข่าวดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การนำเสนอข่าวในปัจจุบันโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ และข่าวสด มีรูปแบบในการร้อยเรียงเรื่องไปในทิศทางที่หลากหลาย และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น และด้วยความสลับซับซ้อนนี้เองที่ทำให้หนังสือพิมพ์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้หัวเรื่องย่อย (subhead) มาช่วยในการจัดแบ่งเนื้อหาในข่าวออกเป็นตอน ๆ เพื่อความสะดวกต่อผู้อ่าน และยังเป็นการสะดวกต่อการเรียบเรียงข่าวของผู้ทำข่าวด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 การจบเรื่องในข่าว (Ending) หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนสุดท้ายของข่าว ซึ่งพบว่าการนำเสนอข่าวการเมืองมีรูปแบบการจบข่าว 2 แบบ คือ

1. จบแบบทิ้งท้าย หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนสุดท้ายในข่าวมีการนำเสนอโดยทิ้งข้อคิด หรือประเด็นที่น่าสนใจไว้ให้ผู้ อ่านขบคิดเหมือนการจบเรื่องในนวนิยาย หรือเรื่องแต่งหรือบทความ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การจบเรื่องแบบเสนอข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในข่าว หมายถึง เป็นการปิดเรื่อง โดยผู้เขียนจะรายงานให้ทราบถึงข้อมูลภูมิหลังของบุคคลในข่าว อันได้แก่ ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน อาชีพ อายุ หรือแม้แต่ว่าความสามารถพิเศษ ฯลฯ ดังตัวอย่างข่าวต่อไปนี้

ตัวอย่าง ข่าวพล.ต.อ.สลัง บุนนาค หมิ่นประมาท พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ (ข่าวสด / 1 ก.ค. 2541)

สำหรับ พล.ต.ท.บุรี อยู่ใย อายุ 61 ปี เกษียณราชการเมื่อปี 2540 ในตำแหน่งรอง ผกก.ทน.สภ.อ.ปากท่อ จ.ราชบุรี เคยเป็นนักยิงปืนเหรียญทองของกรมตำรวจ 2 ปีซ้อน เป็นนักกีฬาตีพัสซา นักกระป๋องของ และนักยูโดสายดำ

1.2 การจบเรื่องแบบทิ้งประเด็นให้ชวนสงสัย หมายถึง การปิดเรื่องโดยนำข้อมูลที่ เป็นปมปัญหาที่ น่าสงสัยมานำเสนอปิดท้าย เพื่อทิ้งให้ผู้อ่านได้ขบคิด ดังตัวอย่างข่าวต่อไปนี้

ตัวอย่างข่าว การตรวจสอดคดีพาสน์ 3 หลัง रिमเชือนครินครินทร์ จ.กาญจนบุรี (ไทยรัฐ / 28 ธ.ค. 2541)

เป็นอันซื้ออย่างมีฉ้อฉล

".....กรณีทุจริตขายพาราปี 37-38 ที่พูดกันในสภาก็ยังไม่จบ การหากินเรื่องขงพารา นั้น เป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าเป็นเรื่องพวคนายหัว คนภาคใต้ที่รู้จักช่องทางกันดีทำกันมานาน คนจากที่อื่นไปแทรกแซงไม่ได้หรอก คนทั่วไปภาคอื่นเขาไม่รู้จักกับคนบริษัทไทยอ้าว คอยดูรัฐบาลนี้แก้อะไรออกมาเหมือนเดิมอีก ที่บอกว่าไม่ขายให้บริษัทในประเทศ แต่สุดท้ายคนในประเทศนี้แหละไปเสนอขาย มีประมาณกว่า 10 บริษัท ที่ตั้งกันขึ้นมาซื้อขายโดยไม่มีตัวตน ก่อนพูดนายชวนควรวกลับไปอ่านเอกสารรายงานบ้างว่าบริษัทเหล่านี้ใครเป็นใคร และตัวเลข 4,000 ล้านบาท ที่ใช้แทรกแซงกันก็มากเกินไป เหตุถึงได้มีปัญหารวมทั้งกันใหญ่ จนนายสมชาย สุนทรวัฒน์ รมช.เกษตรฯ ที่ดูแลแต่ไม่ได้เป็นคนยักษ์ได้ต้องลาออกไปเพราะทนถูกบีบบังคับไม่ได้"

จากตัวอย่างข้างต้น เป็นข้อมูลที่ได้มาจากคำพูดของนายสมัคร สุนทรเวช ที่กล่าวถึงประเด็นการทุจริตทางทหารในปี 37-38 โดยเนื้อหาเป็นการกล่าวไปในทำนองพาดพิงว่า พรรคประชาธิปไตยอยู่เบื้องหน้าเบื้องหลังในเรื่องนั้น โดยใช้คำพูดที่อ้อมค้อมตั้งใจทำให้ผู้อ่านขบคิด

1.2 จบแบบไม่ทิ้งท้าย หมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในส่วนสุดท้ายในข่าวเป็นการจบลงโดยไม่แสดงหรือนำเสนอเนื้อหาที่สื่อให้รู้ว่าเรื่องราวในข่าวกำลังจะยุติลง ทั้งนี้เนื้อหาของข่าวในส่วนนี้จะจบแบบห้วน ๆ เมื่อข้อมูลหมดเรื่องก็จบ อาจจะเป็นไปในลักษณะของการใช้ข้อเสนอแนะ หรือการวิพากษ์วิจารณ์ หรือการพูดตอบโต้กันของแหล่งข่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างข่าว ความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ไทยรัฐ / 29 ก.ย. 2541)

".....ดังนั้น ต่อไปนี้เราจะเปิดโปงเรื่องต่าง ๆ ที่พรรคชาติไทยดูแคลงอยู่ เราจะรีบไต่
บัวออกมา รัฐบาลนี้ไม่เห็นใจเพราะมีเรื่องคอขาดบาดตายทุกวัน ถึงจะรับ อรม ก็ไม่ช่วยรัฐ
บาลหายใจได้ยาวขึ้น นายฯ ควรจะคืนอำนาจให้ประชาชนได้แล้ว "

จากการศึกษารูปแบบการจบข่าวในการเล่าเรื่องของข่าวการเมือง พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมีแนวโน้มในการใช้รูปแบบการจบข่าวไปในทิศทางสอดคล้องกันนั้น คือ มักใช้รูปแบบการจบข่าวแบบไม่ทิ้งท้ายในปริมาณที่มากกว่าจะจบแบบทิ้งท้าย โดยพบว่า รูปแบบการจบข่าวแบบทิ้งท้ายจะไม่ปรากฏให้เห็นในหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสาระ ทั้งนี้ในหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสื่อนองอารมณ์ยังปรากฏการใช้รูปแบบการจบข่าวแบบทิ้งท้ายให้เห็นบ้าง แต่จะน้อยมาก ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนรูปแบบการจบเรื่องในข่าวการเมือง

แก่นเรื่อง	รูปแบบการจบเรื่อง											
	จบแบบหึงท้าย								จบแบบไม่หึงท้าย			
	เสนอข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลในข่าว				หึงประเด็นให้ชวนสงสัย							
	หนังสือพิมพ์วันเสาร์		หนังสือพิมพ์วันอาทิตย์		หนังสือพิมพ์วันจันทร์		หนังสือพิมพ์วันอังคาร		หนังสือพิมพ์วันพุธ		หนังสือพิมพ์วันพฤหัสบดี	
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
1. ความขัดแย้ง	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	3	1
2. ปุถุชนสนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
4. ความมีเพื่อนำ	-	-	-	-	-	-	1	-	3	2	1	2
5. ผสมผสาน												
5.1 ความขัดแย้ง + ปุถุชนสนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	1
5.2 ความขัดแย้ง + ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-
5.3 ความขัดแย้ง + ความมีเพื่อนำ	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
5.4 ปุถุชนสนใจ + ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปุถุชนสนใจ + ความมีเพื่อนำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
5.6 ผลกระทบ + ความมีเพื่อนำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	1	-	-	1	-	8	8	7	7

3. การวิเคราะห์บุคคลในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

บุคคลในข่าว หมายถึง บุคคลที่ปรากฏหรือถูกนำมาใช้อ้างอิงในข่าว ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องกับและสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่นำมาเล่า โดยจะทำหน้าที่เป็นตัวดำเนินเรื่องในข่าวนั้น ๆ บุคคลในข่าวนั้นไม่ได้หมายความเฉพาะแหล่งข่าวแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมถึงบุคคลที่ถูกนำมากล่าวถึงในข่าว หรือที่เรียกว่า " ผู้ตกเป็นข่าว " ซึ่งไม่ได้มีบทบาทในการให้ข้อมูล หรือวิพากษ์วิจารณ์ หรือออกความเห็นใด ๆ ทั้งสิ้น บุคคลประเภทนี้จะไม่ปรากฏบทพูดให้เห็นในข่าว สำหรับการวิเคราะห์บุคคลในข่าวของการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทย ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นที่จะศึกษาดังนี้

3.1 ประเภทของบุคคลในข่าว

การเล่าเรื่องในเหตุการณ์การเมืองในข่าว ได้แบ่งประเภทบุคคลในข่าวออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

ก. บุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าว หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นต้นตอ หรือเป็นแหล่งที่มาของ ข้อมูลในข่าว บุคคลประเภทนี้จะถูกนำเสนอในลักษณะกลางๆ ไม่มีการให้สีสัน ไม่พรรณนาถึงอากัปกริยา และไม่มี การใช้ถ้อยคำที่ให้ความรู้สึกหรือให้ภาพพจน์เกี่ยวกับตัวบุคคล ซึ่งสามารถจำแนกประเภทของบุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าวได้ดังนี้

1) แหล่งข่าวประเภทให้ข้อมูล หรือชี้แจงข้อเท็จจริง หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้ให้ข่าว โดยมีเนื้อหาไปในลักษณะเสนอเฉพาะข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริง จะไม่มีการใส่ความคิดเห็นลงไป ทั้งนี้เนื้อหาดังกล่าว จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่นำมาเสนอเป็นข่าว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- นายสุรศักดิ์ กล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลว่า ฝ่ายค้านจะนำหลักฐานต่างๆ ที่ได้มาเพิ่มเติมไปแสดงให้เห็น โดยเฉพาะเรื่องการทุจริต และเรื่องเศรษฐกิจ รวมทั้งปัญหาสังคม จะไม่เอาเรื่องที่พูดไปแล้วไปพูดซ้ำ....." (ข่าวสด 28 พ.ย. 2541)

- ที่ทำเนียบรัฐบาล นายอรรถพล สุรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าว ว่ากฎหมายล้มละลายเป็นความคิดริเริ่มของกระทรวงยุติธรรมทำมาอย่าง ต่อเนื่องกว่า 2 ปี ดำเนินการมาก่อนรัฐบาลนี้ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับไอเอ็มเอฟ....." (มติชน 28 พ.ย. 2541)

2) แหล่งข่าวประเภทให้คำวิพากษ์วิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็น หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าว โดยมีเนื้อหาไปในทำนองติชม หรือวิพากษ์วิจารณ์ หรือเป็นการออกความเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ลิสลาเรียบๆ ธรรมดา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" นางสุดาวรัตน์ เกษราพันธ์ ส.ส. กทม. พรรคพลังธรรมกล่าวว่า จุดประสงค์ของ รัฐบาลก็คือเรื่องความโปร่งใส ขณะนี้ปัญหาการจัดซื้อยาแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ ความไม่โปร่งใสในการทำงาน และการทุจริตบนบัญชีของคณจน ซึ่งเหมือนไปรีด เลือดจากคณจน ถ้ารัฐบาลยังซื้อเวลาด้วยการบอกว่าจะรอหลักเกณฑ์หรือผลการสอบสวนก่อน ๆ ที่สามารถทำให้เรื่องจบลงได้โดยเร็วจึงจะทำให้เกิดปัญหา รัฐบาลจะอยู่ใน สภาพของความที่คนเสื่อมศรัทธา ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารราชการ....." (มติชน 31 ก.ค. 2541)

" นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภา รองหัวหน้าพรรคกิจสังคม กล่าวว่า แม้ 1 เสียงของวุฒิสภาจะมีปัญหา แต่รัฐบาลก็ไม่จำเป็นต้องดึงพรรคฝ่ายค้านมาร่วมรัฐ บาล เพราะรัฐบาลยังมีเสียงเกินฝ่ายค้านอีก 13 เสียง การอยู่กันน้อย ๆ แต่แน่นจะดี กว่าการอยู่กันอย่างมาก ๆ แต่หลวม หากมีการดึงฝ่ายค้านร่วมจริงก็อาจจะทำให้มีปัญหา เพราะคงไม่มีพรรคโดยยอมเกลี้ยตำแหน่งรัฐมนตรี แต่หากยอมก็ถือเป็นนิมิตหมายที่ดี ทางการเมือง " (ไทยโพสต์ 1 ก.ค. 2541)

3) แหล่งข่าวประเภทให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ให้ข่าว โดยมีเนื้อหาไปในทำนองชี้แนะ แนวทาง หรือเสนอทางออกให้กับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" นายคณิน กล่าวอีกว่า วิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ ในขณะที่ยังไม่มีกฎหมายดังกล่าว ก็คือ ให้ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่ ป.ป.ช. ทำการตรวจสอบ และสอบสวน ถ้าหากพบหลักฐานและเห็นว่าคดีมีมูลก็ส่งให้วุฒิสภา ร่วมกับสภาผู้แทนราษฎรลงมติถอดถอนตามบทเฉพาะกาล หรือไม่ก็เร่งออกกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมารองรับการใช้สิทธิ์ ของประชาชน 50,000 คน เข้าชื่อถอดถอนนักการเมืองโดยเร็ว " (ข่าวสด 14 ก.ย. 2541)

" พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ รองนายกฯ และรมว.มหาดไทย กล่าวว่า ตนอยาก ให้กรมป่าไม้กับกรมที่ดินร่วมมือกัน เพราะต่างคนต่างพูด เรื่องจะไปกันใหญ่ต้องหัน

หน้าเข้าหากัน เรื่องนี้มันชัดเจนอยู่แล้ว ถ้าคนหนึ่งพูดไปอย่าง อีกคนพูดไปอย่าง ก็
จะทำให้เกิดความขัดแย้ง....." (ไทยรัฐ 28 ธ.ค. 2541)

4) แหล่งข่าวประเภทพยาน หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้ได้ข่าว โดยมีเนื้อหาไม่ทันองยืนยันเกี่ยวกับ
เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่ปรากฏขึ้น รวมไปถึงการให้คำยืนยันถึงการแสดงพฤติกรรมอันเกิดจากอีกบุคคล
หนึ่ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" วันเดียวกัน ที่ จ. เพชรบูรณ์ นายไพศาล จันทภักดี ส.ส.เพชรบูรณ์ พรรค
ความหวังใหม่ กล่าวถึงการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชที่สำนักงานเกษตรอำเภอนำไปแจกให้
เกษตรกรตามโครงการพืชผักสวนครัวรั้วกินได้มีจำนวนน้อยมาก ในท้องที่มีเพียง 7 -
10 เมล็ด และยังไม่แน่ใจว่า เมื่อนำไปปลูกแล้วจะให้ผลผลิตอย่างที่พูดไว้หรือ
ไม่ อีกทั้งไม่สมกับราคาหากซื้อตามท้องตลาดคงไม่เกินกล่องละ 50 บาท....."
(ข่าวสด 29 ก.ย. 2541)

ข. แหล่งข่าวที่พาดพิงถึงและทำให้อยู่ในสถานะภาพของตัวละคร หมายถึง บุคคลที่ถูกนำมากล่าวถึง
ในข่าว เนื่องจากมีความเกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้น โดยแหล่งข่าวประเภทนี้จะไม่ปรากฏ
พฤติกรรม หรือคำพูดใด ๆ ทั้งสิ้นให้เห็นในข่าว แต่กลับถูกสร้างให้มีบทบาทเด่นในข่าว แหล่งข่าวประเภทนี้
จะถูกทำให้มีลักษณะเหมือนตัวละครที่ผลักดันให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีวาทกรรม ทั้งนี้แหล่ง
ข่าวที่พาดพิงถึงโดยตกอยู่ในสถานะภาพตัวละครจะปรากฏแต่เพียงชื่อ หรือตำแหน่ง รวมถึงเหตุการณ์ที่มีความ
เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ๆ ดังตัวอย่างที่นำมาแสดงข้างล่างนี้ จะพบว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ รมว. สาธารณสุข
ก็คือแหล่งข่าวที่ถูกพาดพิงถึง ซึ่งถูกทำให้อยู่ในสถานะภาพของตัวละครโดยกลวิธีการเขียน จะสังเกตได้ว่านาย
รักเกียรติ จะตกเป็นฝ่ายที่ถูกบุคคลอื่น ซึ่งอยู่ในสถานะภาพของแหล่งข่าว อันได้แก่ นายชวน หลีกภัย นาย
มีชัย ฤชุพันธุ์ และพล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ กล่าวถึงโดยตลอด โดยที่นายรักเกียรติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้อง
กับเหตุการณ์ในข่าวโดยตรงกลับไม่ปรากฏถึงบทพูด หรือกริยาท่าทางให้เห็นในข่าวเลย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" ผู้สื่อข่าวถามว่า นายรักเกียรติ สุขชนะ รมว. สาธารณสุข ควรจะแสดงสปิริต หรือ
ไม่ นางสาวรัตน์ กล่าวว่า...

ด้านนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ให้สัมภาษณ์ก่อนเดินทางไป จ. เชียงรายถึง
กระแสสังคมที่ต้องการให้นายรักเกียรติลาออก โดยนายกล่าวว่า...

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา ให้สัมภาษณ์ถึงการล่ารายชื่อขององค์กรต่างๆ
เพื่อขับไล่ นายรักเกียรติ สุขชนะ ออกจากตำแหน่ง รมว. สาธารณสุข ว่า...

ที่ บน 3 กรมตำรวจ พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ รมว. มหาดไทยกล่าวถึงกรณี
นายรักเกียรติ สุขชนะ รมว. สาธารณสุข ทำบุญซื้อโลงศพ 5 โลง ให้กับมูลนิธิ ปอ

เด็กตั้ง โดยระบุว่าอุทิศส่วนมรดกให้กับกลุ่ม 28 องค์การ ที่ออกมาขับไล่ว่า....."
(ข่าวสด 14 ก.ย. 2541)

ค. แหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร หมายถึง บุคคลในข่าวที่เป็นต้นตอ หรือเป็นแหล่งที่มาของข้อมูล โดยมีวิธีการนำเสนอไปในทิศทางที่ให้สีสัน มีการอรรถาธิบายถึงอกากับกิริยา สีหน้า น้ำเสียง คำพูด หรือ บุคลิกลักษณะต่างๆ รวมถึงลักษณะการเลือกสรรถ้อยคำภาพพรรณนาถึงแหล่งข่าว จนทำให้แหล่งข่าวมีลักษณะเหมือนตัวละครที่สามารถผลักดันให้เรื่องราวในข่าวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีอรรถรส ดังจะแสดงให้เห็นตามตัวอย่างต่อไปนี้

นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้ถูกขึ้นชื่อแรงว่า ทาง สกช. ได้รายงานถึงตน เมื่อวานนี้ว่า ข่าวที่ออกมานั้น สกช. ไม่ได้มีส่วนรู้เห็น และไม่ใช้เป็นรายงานของสกช. ...."
(ไทยรัฐ / 31 ก.ค. 2541)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตรยังปฏิเสธเสียงแข็ง โดยกล่าวอีกว่า.....
..... (ไทยรัฐ / 29 ก.ย. 2541)

ถูกน้องคนสนิท พล.ต.อ. สลัดกล่าวต่อว่า เมื่อทหารขอร้องให้ช่วยหน่อย เพราะตนเป็นตำรวจมีอำนาจจับกุมชัดเจนกว่า จึง **ซึ่งใจอยู่ลึกพิท** ว่าจะร่วมมือหรือเปล่า.....
(ข่าวสด / 1 ก.ค. 2541)

จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสดมีทิศทางการนำเสนอ สถานภาพของบุคคลในข่าวไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน นั่นคือ มีปริมาณการนำเสนอบุคคลในสถานภาพแหล่งข่าวในปริมาณที่มากที่สุด โดยเฉพาะมติชน มีการนำเสนอบุคคลในสถานภาพแหล่งข่าวปรากฏให้เห็นทั้ง 8 เหตุการณ์ รองลงมาคือ การนำเสนอแหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร ซึ่งปริมาณการนำเสนอไม่ได้แตกต่างจากการนำเสนอบุคคลในสถานภาพแหล่งข่าวมากนัก ส่วนสถานภาพของบุคคลในข่าวที่ปรากฏให้น้อยที่สุด คือ แหล่งข่าวที่ถูกพาดพิง และทำให้อยู่ในสถานภาพของตัวละคร ทั้งนี้ยังพบอีกว่า ลักษณะการนำเสนอสภาพของบุคคลในข่าวไม่ได้ขึ้นอยู่กับประเภทของแก่นเรื่อง เนื่องจากทิศทางในการนำเสนอไม่ได้แปรผันไปตามลักษณะของแก่นเรื่องที่ปรากฏให้เห็นหัวข้อ แต่จะแปรผันตามลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากทิศทางการนำเสนอสถานภาพของบุคคลในข่าวของหนังสือพิมพ์เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องอย่างเห็นได้ชัด ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 สถานภาพของบุคคลในข่าวที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง	บุคคลในข่าว											
		บุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าว				แหล่งข่าวที่ถูกติดตามและทำให้อยู่ในสถานภาพของตัวละคร				แหล่งข่าวในสถานภาพพัวพัน			
		หนังสือพิมพ์ ฉบับเสนอ สาระ		หนังสือพิมพ์ ฉบับเสนอ อารมณ์		หนังสือพิมพ์ ฉบับเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์ ฉบับเสนอ อารมณ์		หนังสือพิมพ์เน้น เสนอสาระ		หนังสือพิมพ์ ฉบับเสนอ อารมณ์	
		มติ ชน	ไทย โพสต์	ไทย รัฐ	ข่าว สด	มติ ชน	ไทย โพสต์	ไทย รัฐ	ข่าว สด	มติ ชน	ไทย โพสต์	ไทย รัฐ	ข่าว สด
1. ข่าว พล.ต.อ.สลับ หมื่นประมาท พล.ต.สนั่น ชจรประศาสน์	ความขัด แย้ง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. ข่าวการ ปรับคณะรัฐ มนตรีของรัฐ บาลชวน หลิกภัย	ปฏิกิริยา ผสมผสาน ขัดแย้ง + ปฏิกิริยา	✓	✓							✓	✓		
	ปฏิกิริยาสนใจ			✓								✓	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 (ต่อ) สถานภาพของบุคคลในชาติที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง	บุคคลในชาติ											
		บุคคลในชาติในสถานภาพแหล่งข่าว				แหล่งข่าวที่ถูกทวงถามและทำให้อยู่ในสถานภาพของตัวละคร				แหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร			
		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอ อารมณ์		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอ อารมณ์		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์ เน้นเสนอ อารมณ์	
		ม ต ช น	ท อ ย โ พ ส ต์	ท อ ย โ พ ส ต์	ช าว ส ต	ม ต ช น	ท อ ย โ พ ส ต์	ท อ ย โ พ ส ต์	ช าว ส ต	ม ต ช น	ท อ ย โ พ ส ต์	ท อ ย โ พ ส ต์	ช าว ส ต
3. ข่าวความ ไม่ชอบมาพ กาลในการ ประมูลของ โครงการ เอชดีเอส	ความขัด แย้ง			✓								✓	
	ปฏิกิริยา สนใจ				✓								✓
	มีเงื่อนงำ	✓							✓				
	มีเงื่อนงำ + ปฏิกิริยา สนใจ		✓				✓						
4. ข่าวการ ทุจริตในการ จัดซื้อยาและ เวชภัณฑ์ของ กระทรวง สาธารณสุข	ความขัด แย้ง	✓				✓						✓	✓
	มีเงื่อนงำ			✓	✓			✓	✓	✓			
	ความขัด แย้ง + ความมี เงื่อนงำ		✓				✓						
5. ข่าวความ ไม่โปร่งใสใน การจัดซื้อ เมล็ดพันธุ์พืช ของกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	มีเงื่อนงำ	✓	✓	✓	✓					✓	✓	✓	✓

ตารางที่ 11 (ต่อ) สถานภาพของบุคคลในข่าวที่ปรากฏในข่าวการเมือง

ชื่อเรื่อง	แก่นเรื่อง	บุคคลในข่าว											
		บุคคลในข่าวในสถานภาพแหล่งข่าว				แหล่งข่าวที่ถูกคาดคิดและทำให้อยู่ในสถานภาพของตัวละคร				แหล่งข่าวในสถานภาพตัวละคร			
		พนักงานสื่อสาร		พนักงานอารมณ์		พนักงานสื่อสาร		พนักงานอารมณ์		พนักงานสื่อสาร		พนักงานอารมณ์	
		ม ท	ค โพสท์	ไทย รัฐ	ข่าว สด	ม ท	ค โพสท์	ไทย รัฐ	ข่าว สด	ม ท	ค โพสท์	ไทย รัฐ	ข่าว สด
6. ข่าวกรม ตำรวจขอยศ พล.ต.อ.ให้กับ พล.ต.สนัน ชจรประศาสน์	ปฏิกิริยาสนใจ		✓								✓		
	ความขัดแย้ง + ปฏิกิริยาสนใจ	✓		✓	✓					✓		✓	✓
7. ข่าวพ.ว.281 หรือพ.ร.บ. ประกอบธุรกิจ ของคนต่าง ด้าว	ผล กระทบ		✓										
	ความขัดแย้ง + ผล กระทบ	✓		✓						✓		✓	
	ความขัดแย้ง + มี เพื่อนำ				✓			✓					✓
8. ข่าวการ ตรวจสอบ คดีทนาย 3 หลัง รีมเชียน ศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี	มีเพื่อนำ		✓	✓	✓			✓			✓	✓	✓
	ความขัดแย้ง + มี เพื่อนำ	✓								✓			
รวม		8	8	8	7	2	3	3	3	8	7	8	7
		16		15		5		6		15		15	
		31				11				30			

3.2 บทบาทของตัวละคร

บทบาทของตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย สามารถจำแนกได้เป็น 5 บทบาท ดังนี้

ก. บทบาทตัวเอก หมายถึง บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในข่าวมากที่สุด จะมีหน้าที่เป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่มีความสำคัญจะขาดไม่ได้ในการเล่าเรื่อง ทั้งนี้ตัวเอกในเรื่องอาจจะแสดงบทบาทในฐานะผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำได้ด้วยก็ได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" **วิรัช** เครียดจัดถูกไล่บี้โครงการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์อ้อยคนแพงทอด "

(มติชน 29 ก.ย. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี นายวิรัช แสดงบทบาทเป็นตัวเอกไปพร้อมๆ กับบทบาทในฐานะผู้ถูกกระทำ

" **สล้าง** อ่วมแน่หมิ่นเสธ. มีมูล มีหวังถูกสำรวจราชการ "

(ไทยรัฐ 1 ก.ค. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี พล.ต.อ. สล้าง แสดงบทบาทเป็นตัวเอกไปพร้อมๆ กับบทบาทในฐานะผู้ถูกกระทำ

" **มีชัย** จี้แก้ล้มละลายชุดตกหัก ความ. ผันกฎฉีฯ ล้ม 1 กม. .... "

(มติชน 28 พ.ย. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี นายมีชัย แสดงบทบาทเป็นตัวเอกไปพร้อมๆ กับบทบาทในฐานะผู้กระทำ

ข. บทบาทตัวรอง หมายถึง บุคคลที่มีความสำคัญรองจากตัวเอก ทั้งนี้ในเรื่องที่นำมาเล่าจะขาดตัวรองไม่ได้เช่นกัน ตัวรองอาจจะแสดงบทบาทเป็นผู้สนับสนุนหรือต่อต้านตัวเอกก็ได้ นอกจากนี้ก็ยังสามารถแสดงบทบาทในฐานะผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำก็ได้เช่นกัน ได้แก่

" การประชุมสภาผู้แทนราษฎรวันพฤหัสบดีที่ 30 กรกฎาคม **ร.ท. กุเทพ ไสกกระจาง** ส.ส. ศรีสะเกษ พรรคความหวังใหม่ ได้ยื่นการะขู่สุดสอบถามนายกรัฐมนตรีว่า.....เมื่อเป็นเช่นนั้น ร.ท.กุเทพ ได้ลุกขึ้นขอบคุณพร้อมกับกล่าวว่า....." (ไทยโพสต์ 31 ก.ค. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี ร.ท.กุเทพ แสดงบทบาทเป็นตัวรองและอยู่ในฐานะผู้กระทำ ซึ่งมีพฤติกรรมต่อต้านตัวเอก ซึ่งหมายถึง นายกรัฐมนตรี

"ธานี โทษ อ.ตร. ทำหนี้เสียหมด ขอ พล.ต.อ. ...." (ข่าวสด 14 ต.ค. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี นายธานี แสดงบทบาทเป็นตัวรอง ซึ่งแสดงพฤติกรรมที่สนับสนุนตัวเอง คือ พล.ต.สนั่น นอกจากนี้นายธานียังมีบทบาทของผู้กระทำ

อธิบดีกรมที่ดินยันหัวชนฝา สิทธิในที่ดินสามารถซื้อขายโอนกันได้.....ในขณะที่ "สนั่น โดดหนีร่องล้นเกล้าไม่พูดแล้ว "สมัคร" เปิดแผลอธิบดีอีกรายรุกป่าสงวนเมืองจันทบุรี จนถูกฟ้องร้อง ตอนนี้อยู่ยังคาอยู่ในศาล (ไทยรัฐ 28 ต.ค. 2541)

จากข่าวข้างต้นมี พล.ต.สนั่น และนายสมัคร แสดงบทบาทเป็นตัวรอง ทั้งนี้ นายสมัครก็ยังมีบทบาทของผู้กระทำประกอบไปด้วย ซึ่งเป็นบทบาทที่แสดงพฤติกรรมต่อต้านตัวเอง ซึ่งหมายถึง อธิบดีกรมที่ดิน

ค. บทบาทตัวประกอบ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทน้อย หรือมีความสำคัญน้อยสำหรับข่าวที่นำมาเล่า ซึ่งถึงแม้ในเรื่องราวจะไม่มีการเล่าถึงตัวประกอบ ก็ไม่ได้ทำให้เนื้อความข่าวได้รับผลกระทบแต่อย่างใด ผู้เขียนจะกล่าวถึงหรือไม่ก็ได้ บุคคลดังกล่าวอาจจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่เกิดเป็นข่าวก็ได้ ได้แก่

นายณรงค์ สีแดง เกษตร จ.สุพรรณบุรี เปิดเผยว่า ตอนนี้ทางเกษตรจังหวัดกำลังดำเนินการขอเมล็ดพันธุ์เพิ่มเติ่มจากกรมส่งเสริมการเกษตร เพราะตามโครงการจะมีการแจกให้ครบทุกครัวเรือน แต่ทางจังหวัดได้รับน้อยกว่าจำนวนเกษตรกร

นายลี บุญพรหม อายุ 46 ปี เกษตรกรบ้านผักกาดย่า ม.7 อ.อุดจัน จ.อุตรธานี เปิดเผยว่า ปกติช่วงหลังฤดูเก็บเกี่ยวเกษตรกรบ้านผักกาดย่า จะได้รับการส่งเสริมปลูกพืชสวนครัวจาก บริษัท ที.เอส.เอ. จำกัด อ.อุดจัน อยู่แล้ว .....(มติชน 29 ก.ย. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้นมี นายณรงค์ สีแดง และ นายลี บุญพรหม แสดงบทบาทเป็นตัวประกอบในเรื่อง โดยอยู่ในสถานของแหล่งที่เป็นพยานให้กับเหตุการณ์การทุจริตในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชที่ปรากฏขึ้น

วันเดียวกัน นายสุทัศน์ เงินหมื่น รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในโครงการ SDH ได้นำรายงานผลการสอบสวน 3 แห่งใหญ่ มอบให้นายชวน หลีกภัย หัวหน้าพรรคและประธานคณะผู้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ ที่ห้องทำงานนายกรัฐมนตรีประจำสภา

นายพอล ปัทมา รองโฆษกพรรคประชาธิปัตย์ เลขาคณะกรรมการชุดดังกล่าวเปิดเผยว่า โดยมารยาทต้องให้ผู้บริหารพรรคได้อ่านก่อน แต่ในเบื้องต้น - โครงการนี้เป็นโครงการที่มี

ปัญหา - คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงจึงเสนอให้มีการเปิดเผยผลการสอบสวนต่อสาธารณชนด้วย (ไทยโพสต์ 31 ก.ค. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้นมี นายสุทัศน์ เงินหมื่น และนายนพดล บัทมะ แสดงบทบาทเป็นตัวประกอบในเรื่อง โดยอยู่ในสถานบุคคลที่เป็นแหล่ง ซึ่งทำหน้าที่ชี้แจง และให้ข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริงในเรื่องความไม่โปร่งใสในโครงการเอสดีเอช

ง. บทบาทผู้กระทำ หมายถึง บุคคลที่แสดงพฤติกรรมในลักษณะที่เป็นผู้ทำให้เกิดเหตุการณ์นั้นปรากฏขึ้น ได้แก่

ส.ส. ปชป. ไม่เลิกราวิ วันนอร์ กรณีเบิกเงินสภาไปใช้ส่วนตัว คราวนี้วัดใบเสร็จโชว์มีลายเซ็นชัดเจน (ข่าวสด 28 พ.ย. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้น ส.ส. ปชป. แสดงบทบาทเป็นผู้กระทำ โดยแสดงพฤติกรรมโจมตี และเปิดโปงข้อมูลในกรณี นายวันนอร์ ซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำ เบิกเงินสภาไปใช้ส่วนตัว

มีชัย ยันทำได้ 5 หมื่นชื่อ ไล่ รมต.ภสัช..... (ข่าวสด 14 ก.ย. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้น นายมีชัย แสดงบทบาทเป็นผู้กระทำ โดยแสดงพฤติกรรมที่เป็นการให้คำยืนยันในลักษณะสนับสนุนในเรื่องการขับไล่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และภสัชกร ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำหรือถูกขับไล่

จ. บทบาทผู้ถูกกระทำ หมายถึง บุคคลที่รองรับพฤติกรรมของผู้กระทำ โดยบุคคลดังกล่าวอาจจะแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่ตอบสนองกลับไปยังผู้กระทำ หรืออาจจะแสดงพฤติกรรมในบทบาทอื่นก็ได้ ได้แก่

เตรียมลงทนต์ สล้าง บุญนาอ ฐานหมิ่น มท.1 ผลสอบมีมูลเตรียมตั้งกรรมการสอบวินัย พร้อมให้สำรongsราชการ ซีโทษบั้นปลายให้ออกสถานเดียว' สนั่น ระบุถ้าไม่ด่าก็ไม่มีเรื่อง (ไทยโพสต์ 1 ก.ค. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้น ผู้ที่แสดงบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำ คือ พล.ต.อ. สล้าง บุญนาอ ซึ่งถูกลงโทษในกรณีที่ไม่พูดหมิ่นประมาท พล.ต.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้กระทำในข่าวเรื่องนี้

หวังใหม่มี "ชวน" เรื่องข่าวกรอง (ข่าวสด 31 ก.ค. 2541)

จากตัวอย่างข้างต้น นายชวน หลีกภัย แสดงบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำโดยพรรคความหวัง ซึ่งกระทำการโจมตีการทำงานของ นายชวน หลีกภัย

จากการศึกษาบทบาทของตัวละครที่ปรากฏในข่าวการเมือง พบว่า ข่าวที่นำเสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งจะปรากฏตัวละครในบทบาทผู้ถูกกระทำ ไปพร้อมๆ กับตัวละครในบทบาทของผู้ถูกกระทำเสมอ โดยมักพบว่า ตัวเอกในข่าวที่เสนอแก่นเรื่องเกี่ยวกับความขัดแย้งจะถูกซ้อนบทบาทของผู้ถูกกระทำเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ตัวรองจะถูกซ้อนบทบาทของผู้กระทำ เช่นเดียวกับข่าวที่นำเสนอแก่นเรื่องประเภทปฏิกชนสนใจ และสำหรับแก่นเรื่องประเภทความมีเงื่อนงำ พบว่าไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด กำหนดบทบาทของตัวละครที่เป็นตัวเอก ตัวรอง ตัวประกอบ ไปในแนวของผู้กระทำ แต่สำหรับมติชนแล้วยังคงปรากฏตัวละครที่เป็นตัวเอกในบทบาทของผู้ถูกกระทำให้เห็นด้วย

จากการวิเคราะห์ข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ พบว่า ในแต่ละเหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ มักจะมีแนวโน้มในการนำเสนอถึงบทบาทของตัวละครไปในทิศทางที่สอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ยังพบอีกว่า ในทุกๆ ข่าวจะปรากฏตัวละครในบทบาทของตัวเอก และตัวรองเสมอ ซึ่งสังเกตได้ว่า บทบาทของตัวเอกที่พบในหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 แนว มักจะถูกนำเสนอในบทบาทของผู้ถูกกระทำมากกว่าผู้กระทำ ในทิศทางที่ตรงข้าม บทบาทของตัวรองกลับพบว่า มักนำเสนอในบทบาทผู้กระทำมากกว่าผู้ถูกกระทำเป็นส่วนใหญ่ ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำแนกบทบาทของตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นเสนอสาระ

หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	บทบาทของตัวละคร					
		บทบาทตัวเอก		บทบาทตัวรอง		บทบาทตัวประกอบ	
		ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ	ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ	ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ
มติชน	1. ความขัดแย้ง	-	1	1	-	1	-
	2. ปฏิกชนสนใจ	-	-	-	-	-	-
	3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	4. ความมีเงื่อนงำ	1	2	3	1	3	-
	5. ผสมผสาน						
	5.1 ขัดแย้ง+ปฏิกชนสนใจ	1	1	2	1	2	-
	5.2 ขัดแย้ง+ผลกระทบ	1	-	1	-	1	-
	5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนงำ	1	1	1	-	1	-
	5.4 ปฏิกชนสนใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.5 ปฏิกชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-
	5.6 ผลกระทบ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-
ไทยโพสต์	1 ความขัดแย้ง	-	1	1	-	1	-
	2 ปฏิกชนสนใจ	-	1	1	-	1	-
	3 ผลกระทบ	-	-	1	-	1	-
	4 ความมีเงื่อนงำ	1	-	1	-	1	-
	5 ผสมผสาน						
	5.1 ขัดแย้ง+ปฏิกชนสนใจ	1	-	1	-	1	-
	5.2 ขัดแย้ง+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนงำ	-	1	1	-	1	-
	5.4 ปฏิกชนสนใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.5 ปฏิกชนสนใจ + มีเงื่อนงำ	-	1	1	-	1	-
	5.6 ผลกระทบ + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-
รวม		6	9	15	3	15	-
		15		18		15	

ตารางที่ 13 จำนวนบทบาทของตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นเสนออารมณ์

หนังสือพิมพ์	แก่นเรื่อง	บทบาทของตัวละคร					
		บทบาทตัวเอก		บทบาทตัวรอง		บทบาทตัวประกอบ	
		ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ	ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ	ผู้กระทำ	ผู้ถูกกระทำ
ไทยรัฐ	1. ความขัดแย้ง	1	3	3	1	3	-
	2. ปฏิกษณใจ	-	-	-	-	-	-
	3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	4. ความมีเจื่อนำ	2	-	2	-	2	-
	5. ผสมผสาน						
	5.1 ขัดแย้ง+ปฏิกษณใจ	-	1	1	-	1	-
	5.2 ขัดแย้ง+ผลกระทบ	1	-	1	-	1	-
	5.3 ขัดแย้ง + มีเจื่อนำ	-	-	-	-	-	-
	5.4 ปฏิกษณใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.5 ปฏิกษณใจ + มีเจื่อนำ	-	-	-	-	-	-
	5.6 ผลกระทบ + มีเจื่อนำ	-	-	-	-	-	-
ข่าวสด	1 ความขัดแย้ง	-	2	2	-	2	-
	2 ปฏิกษณใจ	-	1	1	1	1	-
	3 ผลกระทบ	-	-	-	-	1	-
	4 ความมีเจื่อนำ	2	-	2	-	2	-
	5 ผสมผสาน						
	5.1 ขัดแย้ง+ปฏิกษณใจ	-	1	1	-	1	-
	5.2 ขัดแย้ง+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.3 ขัดแย้ง + มีเจื่อนำ	1	-	1	-	1	-
	5.4 ปฏิกษณใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
	5.5 ปฏิกษณใจ + มีเจื่อนำ	-	-	-	-	-	-
	5.6 ผลกระทบ + มีเจื่อนำ	-	-	-	-	-	-
รวม		7	8	14	2	14	-
		15		16		14	

บทบาทของตัวละครมีบทบาทที่ซ้อนกันระหว่างบทบาทของตัวเอง กับบทบาทของผู้กระทำ , บทบาท
ของตัวเองกับบทบาทของผู้ถูกกระทำ , บทบาทของตัวเองกับบทบาทของผู้กระทำ , บทบาทของตัวเองกับบท
บาทของผู้ถูกกระทำ , บทบาทของตัวเองประกอบด้วยบทบาทของผู้กระทำ , บทบาทของตัวเองประกอบด้วยบทบาทของ
ผู้ถูกกระทำ สามารถแสดงให้เห็นตามตัวอย่างต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ตัวอย่างบทบาทของตัวละครในข่าวการเมือง

ลักษณะบทบาทของตัวละคร	ชื่อหนังสือพิมพ์	ฉบับที่	ตัวอย่างบทบาทของตัวละคร
1.บทบาทของตัวเอกกับบทบาทของ ผู้กระทำ	ข่าวสด	1 ก.ค. 41	ชวนอันไม่มีเสียงไม่มีมือ ที่ท่าเรือกรุงเทพ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีกล่าวถึงกรณีที่มีข่าวว่าจะดึงพรรคชาติพัฒนาเข้าร่วมรัฐบาลเฉพาะพรรคเอกภาพและกลุ่มผู้กระทำ เรื่องนี้ไม่มีแต่มีการพูดคุยและพบกันในสภา ยังไม่ถึงขั้นชวนมาเข้าร่วมรัฐบาล เพราะถ้าเราจะทำอะไรก็ต้องบอกพรรคร่วมรัฐบาลไม่ใช่จะทำอะไรโดยไม่ปรึกษา.....
2.บทบาทของตัวเอกกับบทบาทของ ผู้ถูกกระทำ	ไทยโพสต์	14 ก.ย. 41	นายกรัฐมนตรีเริ่มแสดงความเมื่อยที่จะดูมกระดงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขณะที่ยังคงการพัฒนาเอกชนยังรณรงค์เคลื่อนไหวอย่างเข้มข้นเตรียมเปิดพื้นที่หน้าสำนักงานใหญ่ธนาคารกรุงเทพ ถนนสีลม เปิดแถลงข่าวพร้อมสื่อที่จับไต๋นายรักเกียรติ สุชนะ
3.บทบาทของตัวรองกับบทบาทของ ผู้กระทำ	ไทยโพสต์	14 ก.ค. 41	เตรียมลงพื้นที่ สังกัด มูลนิธิ ฐานหนึ่ง มท.1 มลศอบมีมูลนิธิเตรียมตั้งกรรมการสอบวินัยพร้อมให้สำรวจราชการซีไทยนับปลายให้ออกสถานเดียวสมัย สมุห์ก็ไม่ต่างไปไม่เรื่อง
4.บทบาทของตัวรองกับบทบาทของ ผู้ถูกกระทำ	ไทยรัฐ	14 ก.ย. 41	พล.ต.ชวลิตกล่าวว่า กรณีที่มีการปั้นรูปเหมือนของคนที่ถูกอุปเหมือน พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รมว.มหาดไทย ชื่อที่วัดอินทรีนั้น เป็นเรื่องน่าเสียใจที่มีการปั้นรูปเหมือนล้อเลียนกัน เพราะการเมืองไม่ใช่สิ่งที่จะเอาล้อเล่น.....
5.บทบาทของตัวประกอบกับบทบาทของ ผู้กระทำ	ไทยรัฐ	14 ก.ย. 41	เมื่อนายชวน หลีกภัย พูดกับกลุ่มเกษตรกรเสร็จก็รับขึ้นรถทันที ทำให้กลุ่มเกษตรกรไม่พอใจ โดยได้ให้ตัวแทนขึ้นไปตะโกนต่อว่านายกาที่เครื่องขยายเสียงว่า "การที่จะได้กระทรวงพาณิชย์จัดการจะทำได้เมื่อไหร่ แต่ปรากฏว่า นายกาไม่ได้สนใจคำถามดังกล่าวจึงสร้างความไม่พอใจให้แก่เกษตรกรที่กำลังตั้งคำถามมากขึ้น โดยได้ตะโกนอย่างมีอารมณ์ใส่กับว่า - ถ้าไม่ได้คำตอบที่ชัดเจน พวกเราจะปิดถนน ไม่ใช่คนเราออกถนนเป็น"
6.บทบาทของตัวประกอบกับบทบาทของ ผู้ถูกกระทำ	มติชน	1 ก.ค. 41	เอกภาพพร้อมให้ถูกปรับออก นายไชยยศ สะสมทรัพย์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคเอกภาพ กล่าวว่า พรรคเอกภาพไม่รู้สึกน้อยใจหากโดนปรับออก เพราะในระบบประชาธิปไตย มีความจำเป็นต้องมีเสียงข้างมาก.....

3.2 การสร้างความหมายให้กับตัวละคร

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองมีการใช้ภาษาเพื่อสร้างความหมายโดยตรง , คำที่กระทบความรู้สึกซึ่งให้ความหมายนัยประหวัด , การให้สมญานาม และการใช้คำขยายคำนามหรือกริยาเพื่อให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ สำหรับการวิเคราะห์ถึงการสร้างความหมายให้กับตัวละครในข่าว สามารถจำแนกลักษณะการสร้างความหมายออกเป็น 2 ลักษณะคือ

ก. การพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร

ลักษณะของการสร้างความหมายในส่วนนี้ เป็นการศึกษาโดยพิจารณาจากภาษาข่าวที่หนังสือพิมพ์นำมาให้บรรยายถึงลักษณะท่าทางอาภักดิ์ของตัวละครในข่าว การใช้ถ้อยคำในส่วนนี้ เป็นการเลือกใช้ภาษาที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ และเห็นภาพของตัวละครได้อย่างชัดเจนและรวดเร็ว ซึ่งก็มักพบว่า ภาษาในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์โดยส่วนใหญ่มักใช้ภาษาที่มุ่งสร้างภาพพจน์ มีความหมายกินใจ และมุ่งให้ความหมายในเชิงลึก ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์การสร้างความหมายในการเล่าเรื่องของข่าวการเมืองมีกลวิธีในการแสดงนัยแห่งความหมาย คือ การใช้โวหารภาพพจน์ คำที่กระทบความรู้สึก คำขยายกริยา ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ตัวอย่างการพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร

ประเภทของคำ	ชื่อหนังสือพิมพ์	ตัวอย่าง
1. อุปมา	มติชน	เวลานี้ตำรวจยกอุแผลตัวเองเหมือนเขาโตขึ้นทุกวัน กงมวงมัน คับใช้วิธีการแก้กงมวงไม่ต้องขอตัดกงมวงใหม่เราก็ตัดใหม่เท่านั้น
	ไทยโพสต์	คำพูดของนายมีชัย วีระไวทยะ ประธานบอร์ด ทศท. ตกแต่ง เตรียมการเป็นอย่างดี เหมือนทบนันโดมาต่อให้เดิน
	ไทยรัฐ	ผมถึงต้องเชิญ คุณเฉลิมออกจากห้องประชุมเหมือนกับ กรรมการฟุตบอลให้ไมแดง ผู้เล่นก็ไม่มีสิทธิ์โต้แย้ง
	ข่าวสด	ข้อบังคับ 134 คือ เชิญออกจากที่ประชุมมันเหมือนกับว่า โขว์ไม่ แดงไล่ออกแล้ว สมาชิกผู้ใดจะเถียงไม่ได้ ต้องออกสถานเดียว
2. อุปลักษณะ	มติชน	เป็นการสร้างความเป็นอิสระข้ามล่อ
	ไทยโพสต์	อาทิตย์ อุไรรัตน์ เตือนรัฐบาลต้องปรับปรุงประสิทธิภาพ สก๊ิด แผลเก่าออร์รวมหายเหียบ
	ข่าวสด	หายใจรดต้นคอตัวเอง
3. คำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายนัยตรง	มติชน	ซี 8 มว ภัยป่ากาญจน์ที่งอนโคทนี , ตัน เปรมศักดิ์ ประชด เสนอยศของพลโทเลย , มีชัย ซี แก้วมละลาย ฟู แดกหัก ความ. มณีอ วุฒา โยนร้องของสภา ฯลฯ
	ไทยโพสต์	อธิบดีกรมที่ดิน ฉุน โต้กลับ , อธิบดีที่ดินชั้นทุรียง ยัน เซ้งลี นส.2 ได้ตั้งต้นตีความเอง , ประธานตัวเอง ฯลฯ
	ไทยรัฐ	ไวยสัน-ส.ส.ถูกคุกคาม , ๒๖ กลับมูเก่า สนิต้า ฯลฯ
	ข่าวสด	ฉุน ข้อยเสนอให้ส่งกฤษฎีกาตีความ , เสธ.พจน์ โต้กลับวัด ไม่เข้า รอย ส.ป.ก. ฯลฯ
4. คำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายนัย ประหวัด	มติชน	น - ๖ ติดกลุ่มจอมสิ่ง.งาบ นำมาถือขวดละ 2 ปท , ฉีกหน้า กรมส่งเสริมอย่างจัง ฯลฯ
	ไทยโพสต์	นายกรัฐมนตรีเริ่มแสดงความเมื่อยที่จะอุมกระเตงรัฐมนตรีว่า การกระทรวงสาธารณสุข , วิวัช มัดคอตัวเอง ข้อมูลเกษตร ประธานแพง , นักการเมืองไมใช่ ๒๖ แค่นี้บีเดียว ฯลฯ
	ไทยรัฐ	มีชัย พิณสน รมต. ตกแก้อี , ทวี สอนมวย ประสิทธิ์ ฯลฯ
	ข่าวสด	หลังหนาวโดนสำรวจ , นายทา ย้ำชัดไม่มีเสียไม่มีรับ ๒๖ ไม่ เคยมีนิสัยหักหลังเพื่อน ฯลฯ

จากผลการศึกษากการสร้างความหมายที่ใช้ในการพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร พบว่า แก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มักจะปรากฏการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกโดยความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด โดยในบางหนังสือพิมพ์อื่นได้แก่ ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด ยังปรากฏถ้อยคำประเภทอุปลักษณ์ในแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้ง แก่นเรื่องประเภทบุชชนสนใจที่พบในหนังสือพิมพ์ประเภทที่เน้นสนองอารมณ์ มีแนวโน้มในการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด ส่วนแก่นเรื่องประเภทความมีเพื่อนำ พบว่ามีแนวโน้มในการในการใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกทั้งเชิงนัยตรง และนัยประหวัด รวมถึงยังปรากฏการใช้ถ้อยคำอุปลักษณ์ทั้ง 4 ฉบับ ส่วนแก่นเรื่องประเภทผลกระทบที่พบในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ ปรากฏการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกทั้งเชิงนัยตรง และนัยประหวัด สำหรับแก่นเรื่องที่ผสมผสานความขัดแย้งเข้ากับแก่นเรื่องประเภทอื่น ๆ พบว่ามีแนวโน้มในการใช้ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายทั้งในเชิงนัยตรง และนัยประหวัด อุปลักษณ์ และอุปมา

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์มีปริมาณการนำเสนอถ้อยคำประเภทอุปมา อุปลักษณ์ และถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายนัยประหวัด มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ ส่วนถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายนัยตรงกลับปรากฏให้เห็นในข่าวของหนังสือพิมพ์ ทั้ง 2 ประเภท ในสัดส่วนที่เท่ากัน โดยที่ปรากฏคำประเภtdังกล่าวในทุก ๆ ข่าว และทุก ๆ หนังสือพิมพ์ ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ตารางจำแนกการสร้างความหมายในการพรรณนาถึงการแสดงท่าทางของตัวละคร

แก่นเรื่อง	ลักษณะการสร้างความหมาย															
	อุปมา				อุปลักษณ์				กระหนาบความวิจิตรนิยมตรง				กระหนาบความวิจิตรนิยม ประหวัด			
	ฉันทลักษณ์ สระ		ฉันทลักษณ์ อารมณ์		ฉันทลักษณ์ สระ		ฉันทลักษณ์ อารมณ์		ฉันทลักษณ์ สระ		ฉันทลักษณ์ อารมณ์		ฉันทลักษณ์ สระ		ฉันทลักษณ์ อารมณ์	
	มค ชน	โทย โพศ	โวย รัฐ	ช่า คค	มค ชน	โทย โพศ	โวย รัฐ	ช่า คค	มค ชน	โทย โพศ	โวย รัฐ	ช่า คค	มค ชน	โทย โพศ	โวย รัฐ	ช่า คค
1. ชัดแจ้ง	-	-	1	1	-	1	1	1	1	1	3	2	1	1	1	2
2. ปู่ฤทธสน ใจ	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	1	1
3. ผลกระชวย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
4. มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	2	1	2	2	3	2	2	2	1	1	2	2
5. ผสมผสาน																
5.1 ชัดแจ้ง + ปู่ฤทธนา	1	1	1	1	1	-	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
5.2 ชัดแจ้ง + ผลกระชวย	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-
5.3 ชัดแจ้ง + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	1	1	1	1	1
5.4 ปู่ฤทธนา + ผลกระชวย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปู่ฤทธนา + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-
5.6 ผลกระชวย + มีเงื่อนงำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1	2	2	2	4	2	5	4	8	8	8	8	6	5	8	7
	3		4		6		9		16		16		11		15	
	7				15				32				26			

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์การสร้างความหมายให้กับตัวละครในแง่ของการพรรณนาถึงท่าทางของตัวละครที่พบในข่าวทั้ง 8 เหตุการณ์ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ สะท้อนให้เห็นว่า หนังสือพิมพ์มีกระบวนการสร้างความหมายที่เกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำภาษาขึ้นอยู่กับสไตล์การเขียนของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ประกอบกับสภาพของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าจะเอื้อต่อการใช้ถ้อยคำดังกล่าวหรือไม่ / ชาวการเมืองที่นำมาศึกษา โดยส่วนใหญ่มักมีแนวโน้มในการใช้ถ้อยคำที่ให้สีสัน เร้าอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการสร้างความหมายให้กับบุคคลในข่าวอย่างเห็นได้ชัดเจน

ข. การพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร

การสร้างความหมายให้กับตัวละครในส่วนนี้เป็นการศึกษาจากภาษาที่นำมาใช้อธิบายบุคลิก อุปนิสัย ภูมิหลัง ค่านิยม และความเชื่อ ซึ่งมีกลวิธีในการแสดงนัยแห่งความหมายหลายทาง คือ การใช้โวหารภาพพจน์, การใช้คำที่กระแทกความรู้สึก, การใช้สมญานาม, การใช้คำขยายคำนาม ดังตัวอย่างตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ตัวอย่างการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร

ประเภทของคำ	ชื่อหนังสือพิมพ์	ตัวอย่าง
1. อุปมา	ไทยรัฐ	- มีอะไรก็มาลงที่ผม เหมือนกับกระดาษที่ลงอะไรลง - การประชุมวันนั้นเด่นมีหน้าที่เปรียบเสมือนกรรมการตัดสินฟุตบอล ต้องควบคุมให้สมาชิกซึ่งเปรียบเสมือนนักฟุตบอลต้องอยู่ในกติกา
	ข่าวสด	- ประชา ยทเป็นเสาหลักของกรม
2. อุปลักษณะ 2.1 คำเปรียบเทียบบัวไป	ไทยโพสต์	- เลือดสุพรรณพรรณไปด้วยกันไม่หักหลัง
	ข่าวสด	- คงเป็นโอกาสสุดท้ายแล้ว ถึงได้ออกมาแสดงสดสายเพื่อให้เห็น มุมมองด้านหลัง- เหมือนกับเก็บทางตัวเองไว้ไม่อยู่ - นายสุเทพเป็นกล่อจดวงใจ
2.2 สมญานาม	มติชน	ขุนค้อน , เสธ.หมั่น , งูเห่า ฯลฯ
	ไทยโพสต์	งูเห่า , เสธ.หมั่น ฯลฯ
	ไทยรัฐ	ขุนค้อน , งูเห่า ฯลฯ
	ข่าวสด	พรรคปลาไหล , อินเดียน่าวี , ปูถนิต , หัวเขียง ฯลฯ
3. คำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายน้อย	มติชน	- นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ ที่หน้า หล่อ แต่จิตใจชั่วฉิบหาย
	ไทยโพสต์	- ยศบิตที่ติดอันดับรัฐเข้มแข็ง นส. 2 ได้ตั้งต้นตีความเอง
	ไทยรัฐ	- ในชีวิตของผมไม่เคยเอ่ยถึงคนระดับนายกฯ ว่า ใต้ ทั้งต่อ หน้าและลับหลัง ไม่เหมือนคนบางคน.....ผมจะไม่ไปปะปนกับ คนที่มึนใจความคิดสติปัญญาต่ำกว่าสัตว์เดรัจฉาน
4. คำที่กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายน้อย ประหัต	มติชน	- ตำรวจไม่สมควรเป็นพันชั่งปากพล่อย
	ไทยโพสต์	- สลัดแหหัวขาด - รณรงค์สึลมใส่ประทัด
	ไทยรัฐ	- เอสดีเฮงยังมีกลิ่น - รอง อตร. ผีปากกล้า
	ข่าวสด	- มีอมิตป่วนวันตำรวจ - รัฐบาลกำลังภูมิคุ้มกันแบกพ่วง

จากการศึกษาการสร้างความหมายที่ใช้ในการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร พบว่าแก่นเรื่องประเภทความขัดแย้งของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มักจะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปสรรคซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ และเป็นการเปรียบเทียบในลักษณะการให้สมญานามกับตัวละคร และถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายไปในเชิงนัยประหวัดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนแก่นเรื่องประเภทภูตขนสนใจ พบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์จะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปสรรคในรูปแบบการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ และถ้อยคำประเภทอุปมา รวมถึงถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายในเชิงนัยประหวัด สำหรับแก่นเรื่องผสมผสานระหว่างความขัดแย้ง กับแก่นเรื่องประเภทอื่นๆ พบว่า ปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปสรรคซึ่งเป็นการเปรียบเทียบคุณลักษณะของตัวละครในเชิงลึกลับ และเป็นการเปรียบเทียบในลักษณะของการให้สมญานาม นอกจากนี้ยังปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายนัยตรง ในหนังสือพิมพ์ 3 ฉบับ ได้แก่ ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด และปรากฏการใช้คำประเภทอุปมาในมติชน และไทยรัฐ

ทั้งนี้ภาพโดยรวมของการสร้างความหมายที่ใช้ในการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร พบว่า หนังสือพิมพ์มีปริมาณการใช้ถ้อยคำประเภทอุปสรรคมากใช้ในการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละครมากที่สุด รองลงมา คือ การใช้ถ้อยคำประเภทกระทบความรู้สึกที่ให้ความหมายในเชิงนัยประหวัด

นอกจากนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์ประเภทเน้นสนองอารมณ์จะมีปริมาณการใช้คำประเภทอุปมา อุปสรรค กระทบความรู้สึก โดยให้ความหมายในเชิงนัยตรง และกระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายในเชิงนัยประหวัด ในสัดส่วนที่มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทเน้นเสนอสาระ ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำแนกการสร้างความหมายในการพรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร

แก่นเรื่อง	ลักษณะการสร้างความหมาย																			
	อุปมา				อุปลักษณ์								กระทบความรู้สึกโดยตรง				กระทบความรู้สึกนัยประหวัด			
					เปรียบเทียบทั่วไป				สมญานาม											
	เห็นเสนอสาระ		เห็นเสนออารมณ์		เห็นเสนอสาระ		เห็นเสนออารมณ์		เห็นเสนอสาระ		เห็นเสนออารมณ์		เห็นเสนอสาระ	เห็นเสนออารมณ์	เห็นเสนอสาระ	เห็นเสนออารมณ์	เห็นเสนอสาระ	เห็นเสนออารมณ์	เห็นเสนอสาระ	เห็นเสนออารมณ์
	ไทย	ไทย	ชว	มคธ	ไทย	ไทย	ชว	มคธ	ไทย	ไทย	ชว	มคธ	ไทย	ไทย	ชว	มคธ	ไทย	ไทย	ชว	
1. ความขัดแย้ง	-	-	1	1	1	1	2	-	1	1	2	1	-	-	-	-	1	1	1	1
2. ปุถุชนสนใจ	-	-	1	1	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1
3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ความมีฝีมือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
5. สัมผัส																				
5.1 ความขัดแย้ง+ปุถุชนสนใจ	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-
5.2 ความขัดแย้ง+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
5.3 ความขัดแย้ง+ความมีฝีมือ	1	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
5.4 ปุถุชนสนใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปุถุชนสนใจ +ความมีฝีมือ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.6 ผลกระทบ+ความมีฝีมือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1	-	3	2	2	4	4	3	3	1	4	3	-	1	2	1	2	1	3	3

จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ลักษณะการสร้างความหมายที่ใช้พรรณนาถึงคุณลักษณะของตัวละคร พบว่า ลักษณะของการเลือกสรรถ้อยคำที่นำมาใช้ในการสร้างความหมาย จะสอดคล้องกับแนวทงสื่อพิมพ์เป็นสำคัญ นั่นคือ แนวทงสื่อพิมพ์ประเภทนั้นสนองอารมณ์ จะปรากฏการใช้ถ้อยคำประเภทอุปมต อุปลักษณะ ถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายนัยตรง และถ้อยคำที่กระทบความรู้สึกโดยให้ความหมายนัยประหวัดในปริมาณที่มาก

3.4 วิธีที่ใช้พรรณนาถึงตัวละคร

วิธีการที่ใช้พรรณนาถึงตัวละครในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยใช้วิธีการพรรณนาใน 3 ลักษณะ คือ

ก. การพรรณนาแบบผู้เขียนบอกให้ทราบโดยตรง โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้มักปรากฏให้เห็นในส่วนพาดหัวข่าว (Headline) และความนำ (Lead) จะมีปรากฏให้เห็นอยู่บ้างในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ลักษณะการเขียนในแบบนี้จะเป็นการบอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปยังผู้อ่านโดยตรงไม่ต้องบอกผ่านคำพูดของใคร การเขียนด้วยวิธีนี้ผู้เขียนอาจจะมีการแสดงความคิดเห็นส่วนตัวอันได้มาจากการประเมินจากเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ลักษณะของการนำเสนอผู้เขียนจะไม่บอกให้ผู้อ่านทราบโดยตรงว่าผู้เขียนคิดอย่างไร หรือรู้สึกอย่างไร แต่จะปรากฏในรูปของการเลือกสรรคำ ซึ่งระดับของคำที่ผู้เขียนเลือกนำมาใช้จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้ว่า มีการประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- วิชาเครียดถูกไล่บี้อโครงการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์อ้อยยกแพงทอด -

(มติชน 29 ก.ย. 2541)

นายวิชา รัตนเศรษฐ รมช. เกษตร ซึ่งอยู่ในที่แกล้งข่าวด้วยแสดงสีหน้าเคร่งเครียด และวิตกกังวลอย่างเห็นได้ชัดถึงขนาดบางครั้งต้องลุกเข้าห้องน้ำไปเป็นหลายครั้ง

(ไทยรัฐ 29 ก.ย. 2541)

- โดนชักเมล็ดพันธุ์ไผ่ วิชาถึงฉีราด - (ข่าวสด 29 ก.ย. 2541)

วิชามัดคอตัวเอง ข้อมูลเกษตรประจันแพง - (ไทยโพสต์ 29 ก.ย. 2541)

- อธิบดีที่ดินดันทุรังยังแข็งถึ นส.2 ได้ตั้งต้นตีความเอง - (ไทยโพสต์ 8 ธ.ค. 2541)

" ชาวบึงสุเทพสุดฤทธิ์แถมยกย่องเป็นนักสู้ " (มติชน 31 ก.ค. 2541)

ข. การพรรณนาแบบบอกผ่านตัวละครเองจากบทพูด โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้ มักปรากฏให้เห็นในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ทั้งนี้ลักษณะของการเขียนถึงตัวละคร จะเป็นการเขียนโดยถ่ายทอดผ่านตัวละครในเรื่องนั่นเองจากคำพูด ทั้งในรูปคำพูดของผู้พูดที่คัดเอามาโดยตรง (Direct Speech) และคำพูดที่ไม่ได้คัดมาโดยตรง เป็นถ้อยคำของผู้เขียนเอง (Indirect Speech) และการแสดงพฤติกรรม ซึ่งทำให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมกับเรื่องราวที่นำมาเล่าได้ โดยคำพูดและพฤติกรรมที่ปรากฏจะเป็นตัวสะท้อนถึงบุคลิกลักษณะ ความรู้สึกนึกคิดของตัวละครตัวนั้นเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

".....ในชีวิตของผมไม่เคยเอ่ยถามถึงคนระดับนายกรัฐมนตรีว่า 'ไอ้' ทั้งต่อหน้าและลับหลัง เพราะได้รับการอบรมมาดีไม่เหมือนกับบางคน ไม่ต้องการจะไปตอบโต้อะไรกับคนที่มีจิตใจ ความคิดสติปัญญาต่ำกว่าสัตว์เดรัจฉานเช่นนี้....." (ไทยรัฐ 28 ธ.ค. 2541)

"...ครบโดที่ผมไม่สามารถเอาหลักฐานมาพิสูจน์ได้ว่า เขาไม่สุจริตหรือเขาทุจริต ผมจะยอมตามกระแส ผมทำไม่ได้หรอกครับ " นายกรัฐมนตรีระบุ (ไทยโพสต์ 31 ก.ค.2541)

ค. การพรรณนาแบบบอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบตัวละคร โดยส่วนใหญ่แล้วลักษณะการพรรณนาแบบนี้มักปรากฏให้เห็นในส่วนเนื้อเรื่อง (Body) ลักษณะการเขียนถึงตัวละครในแบบนี้จะใช้เนื้อหาคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครตัวนั้น อันได้แก่ คำพูดของตัวละครอีกตัวหนึ่ง ซึ่งพูดถึงตัวละครตัวนั้น การใช้วิธีการพรรณนาแบบนี้จะทำให้ผู้อ่านสามารถที่จะเข้าใจได้ว่าผู้เขียนต้องการที่จะสื่ออะไร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

".....ต่อไปนี่เราจะเปิดโปงเรื่องต่าง ๆ ที่พรรคชาติไทยดูแคลงอยู่ มันเหมือนช้างยังไม่ตาย แต่เอาใบัวมาปิด เราจะรีบใบัวออกมา " (ไทยรัฐ 29 ก.ย. 2541)

" นพ. เหวง กล่าวว่.....นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่หน้าตาหล่อ แต่จิตใจอำมหิต....." (มติชน 28 พ.ย. 2541)

จากการศึกษาถึงวิธีการที่หนังสือพิมพ์นำมาใช้พรรณนาถึงตัวละคร พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด มีแนวโน้มในการนำวิธีที่ใช้ในการพรรณนาถึงตัวละครไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน นั่นคือ มีการใช้วิธีการพรรณนาถึงตัวละครแบบผู้เขียนบอกให้ทราบโดยตรงในทุกๆ ข่าว ส่วนการใช้วิธีการพรรณนาถึงตัวละครแบบบอกผ่านตัวละครเองจากบทพูด และแบบบอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบตัวละครจะพบเฉพาะบางเรื่องเท่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์ในข่าวว่าจะเอื้อต่อการใช้วิธีการพรรณนาแบบใด ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19 จำนวนวิธีการพรรณนาถึงตัวละครในการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วิธีการพรรณนาถึงตัวละคร		
	ผู้เขียนบอกให้ทราบโดยตรง	บอกผ่านตัวละครจากบทพูด	บอกผ่านคำพูดที่ล้อมรอบตัวละคร
มติชน	8	6	7
ไทยโพสต์	8	6	7
ไทยรัฐ	8	7	8
ข่าวสด	8	7	7
รวม	32	26	29

4. การวิเคราะห์ฉากในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย จำแนกออกเป็น 2 รูปแบบดังนี้

ก. การพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก เป็นลีลาการเขียนแบบให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และภาวะความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ การเขียนถึงฉากในรูปแบบที่มีเป้าหมายเพื่อต้องการให้ผู้อ่านมองเห็นถึงความเคลื่อนไหวในเนื้อความของข่าว ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ ผู้อ่านเกิดความสนใจ และเกิดจินตภาพได้ง่ายและชัดเจนมากขึ้น ดังนั้น ในการเขียนด้วยวิธีการพรรณนาถึงฉากในรูปแบบนี้ นอกจากจะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงเวลาและสถานที่แล้ว ยังสามารถช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นถึงสภาพบรรยากาศภายในเหตุการณ์เหมือนผู้อ่านได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์นั้นด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- พ.ต.ท. บุรี เล่าเหตุการณ์ต่อไปว่า ตอนทราบตั้งนั้นก็เดินไปที่สนามบิน พบว่าที่ห้องวิไอพีมีกลุ่มทหารบก และ พล.อ. เกรียงศักดิ์ ชมนันท์ กำลังจรรยาอยู่ชั่วครู่ก็เดินออกจากห้องวิไอพีไปขึ้นรถตู้วิ่งตรงไปขึ้นเครื่องบินลำหนึ่ง.....จนเวลาผ่านไป ได้มีกลุ่มทหารอาวุธครบมือจำนวน 12 คน เคลื่อนเข้ามาบริเวณที่ตนยืนอยู่.....ต่อมารถตู้ก็วิ่งไปรับบุคคลทั้งหมดลงจากเครื่องบินบริเวณลานจอดรถแล้ววิ่งตรงมายังห้องวิไอพี ซึ่งปรากฏว่าได้เกิด เหตุการณ์เรียกหยุดรถให้ทั้งหมดยกมือยอมแพ้แล้วเดินลงมา..." (ไทยรัฐ 1 ก.ค. 2541)

- วันเดียวกัน ผู้สื่อข่าวได้เข้าไปตรวจสอบบริษัท วัฒน ดิเวลลอปเมนต์ จำกัด เลขที่ 1332/1-2 ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กทม. ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทที่จัดซื้อเมล็ดพันธุ์ตามโครงการ "พืชผักสวนครัว รั้วกินได้" พบว่า บริษัทดังกล่าวเป็นอาคารพาณิชย์ 4 ชั้น 2 คูหา มีป้ายขนาดใหญ่หน้าร้านเป็นตัวอักษรสีขาวบนพื้นไม้สีเขียว ข้อความว่า "ศูนย์ผลิตและจำหน่ายผักสด ผลไม้ ปลอดสารพิษ ปลีก-ส่ง สนับสนุนโดยกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์" ชั้นบนเป็นที่ทำงาน ชั้นล่างจัดแปลงเป็นซูเปอร์มาร์เก็ต ส่วนด้านนอกมีผลไม้หลายชนิดวางขายให้แก่ประชาชนที่เดินไปเดินมา นอกจากนี้ด้านหลังของตัวอาคารเป็นห้องเย็นสำหรับเก็บผัก ผลไม้....."
(ไทยรัฐ 29 ก.ย. 2541)

ข. การพรรณนาโดยไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉาก เป็นการเขียนโดยบอกให้ผู้อ่านทราบเฉพาะเวลาและสถานที่เกิดเหตุเท่านั้น โดยจะไม่มีกรกล่าวถึงรายละเอียดของฉากในเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งสิ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- เวลา 15.00 น. ที่รัฐสภา นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทย ให้สัมภาษณ์.....เมื่อเวลา 10.00 น. ที่รัฐสภา คณะกรรมการการเกษตรฯ พิจารณาสอบสวนเพื่อตรวจสอบที่มาของไม้ที่ขายให้กับนักการเมือง และสาขาพรรคการเมือง....." (ข่าวสด 31 ก.ค. 2541)

- เมื่อเวลา 09.30 น. วันที่ 27 พฤศจิกายน ที่รัฐสภา นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภาให้สัมภาษณ์กรณีการพิจารณาแก้ไขกฎหมายเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล.....

ที่ทำเนียบรัฐบาล นายอรรถพล สรสุชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีกล่าว.....

ที่รัฐสภา นายสุรศักดิ์ นานานุกูล รองหัวหน้าพรรคความหวังใหม่ และหัวหน้าทีมเศรษฐกิจของพรรคความหวังใหม่เข้าพบและรับประทานอาหารร่วมกับนายมีชัย และวุฒิสมาชิกสายนักธุรกิจสำคัญหลายคน....." (มติชน 4 มติชน 2541)

จากการศึกษา พบว่า ลักษณะของการพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีแนวโน้มในการใช้วิธีการพรรณนาโดยไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉากมากกว่า การใช้วิธีพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก ทั้งนี้ยังพบอีกว่า เหตุการณ์ในทุก ๆ ประเภทอันได้แก่ ความขัดแย้ง ปุถุชนสนใจ

ผลกระทบ และความมีเงื่อนไข มีปริมาณในการพรรณนาโดยไม่นับให้ความสำคัญกับฉากในสัดส่วนที่มากกว่า การพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก

ทั้งนี้การพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉากจะพบในข่าวประเภทที่เสนอแก่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง และปูชนสันใจเท่านั้น ซึ่งก็พบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉากมากที่สุด รองลงมาคือ มติชน และไทยโพสต์ สำหรับข่าวสด กลับไม่พบการพรรณนาโดยเน้นให้ความสำคัญกับฉาก ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 จำแนกการพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ในข่าวการเมือง

แก่นเรื่อง	การพรรณนาถึงฉาก							
	เน้นให้ความสำคัญกับฉาก				ไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉาก			
	หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอของอารมณ์		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอสาระ		หนังสือพิมพ์เน้นเสนอของอารมณ์	
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด
1. ความขัดแย้ง	-	1	2	-	1	-	1	2
2. ปูชนสันใจ	-	-	-	-	-	1	1	2
3. ผลกระทบ	-	-	-	-	-	1	-	-
4. ความมีเงื่อนไข	1	-	1	-	2	2	1	2
5. ผสมผสาน								
5.1 ขัดแย้ง + ปูชนสันใจ	-	-	-	-	2	1	1	1
5.2 ขัดแย้ง + ผลกระทบ	-	-	-	-	1	-	1	-
5.3 ขัดแย้ง + มีเงื่อนไข	-	-	-	-	1	1	-	1
5.4 ปูชนสันใจ+ผลกระทบ	-	-	-	-	-	-	-	-
5.5 ปูชนสันใจ + มีเงื่อนไข	-	-	-	-	-	1	-	-
5.6 ผลกระทบ+มีเงื่อนไข	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1	1	3	-	7	7	5	8
	2		3		14		13	
	5				27			

๕. การวิเคราะห์มุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย

การศึกษาเกี่ยวกับมุมมองในการเล่าเรื่องในเหตุการณ์ข่าวการเมือง จำแนกได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

ก. มุมมองแบบรู้อบด้าน (Omniscience) เป็นการเล่าเรื่องแบบไม่มีข้อจำกัด ผู้สื่อข่าวเขียนข่าวโดยสามารถล่วงรู้ไปถึงจิตใจความรู้สึกของตัวละคร หรือสามารถสำรวจความคิดของตัวละครได้อย่างไร ขอบเขต ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวสามารถย้ายเหตุการณ์ในข่าว โดยจะหยิบเอาเหตุการณ์ใดขึ้นก่อนก็ได้ และสามารถเล่าย้อนไปถึงเหตุการณ์ในอดีตได้ นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวยังสามารถแทรกความคิดขึ้นมาหรือสะท้อนข้อคิดทางคุณค่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

" อธิปติกรรมที่ดินย่ำ รุกปรามเขื่อนไม่ผิดกฎหมาย เพราะจัดสรรที่ดินให้ผู้ที่ถูกน้ำท่วม ไม่เลิกรออยู่แล้วว่าเป็นคนจนหรือคนรวย ยันจะดำเนินการตรงไปตรงมาประสานอธิปติกรรมฯไม่เข้าร่วมตรวจสอบ เผย 'ชวน' โทรม จี๋เอง โดยจนท.เมืองกาญจน์ไม่ให้ความร่วมมือ หวั่นแผนที่ยิ่งเป็นหลักฐานสำคัญ ถ้าหายไปจะทำให้ลำบาก แต่ถ้าใครมาขวางแจ้งจับแน่ คุณข้อเสนอให้ส่งกฤษฎีกาตีความ ลั่นไม่อย่างนั้นจะมีอธิปติที่ดินทำไม่ ....." (ข่าวสด / 28 ธ.ค. 2541)

จากข่าวที่ยกมาเป็นตัวอย่างข้างต้น สังเกตได้ว่า ผู้เขียนได้ใช้มุมมองแบบรอบด้านมาช่วยในการเล่าเรื่อง โดยมีลักษณะการเขียนแบบไม่มีข้อจำกัด นั่นคือ ผู้เขียนสามารถเขียนโดยที่สามารถเข้าไปยังรู้ถึงความรู้สึก สภาพจิตใจของตัวละครในเรื่อง ซึ่งผู้เขียนจะมีการเลือกใช้ถ้อยคำบ่งชี้ให้เห็นถึงความรู้สึกของตัวละครไว้อย่างชัดเจน ดังประโยคจากตัวอย่างที่กล่าวว่า "หวั่นแผนที่ยิ่งเป็นหลักฐานสำคัญ" หรือ "คุณข้อเสนอให้ส่งกฤษฎีกาตีความ" ถ้อยคำที่นำมาเสนอดังกล่าวเป็นสำนวนที่บอกให้ทราบถึงความรู้สึกของตัวละคร

หรือตัวอย่างข่าวความไม่ชอบมาพากลในการประมูลของโครงการเอสดีเอช ในหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ (31 ก.ค. 41) ที่มีการเขียนว่า " ขณะที่ สุเทพ เทือกสุบรรณ แสดงความรับผิดชอบด้วยการยื่นมือ ป.ป.ป. มาฟอกตัวเอง " เป็นการเขียนโดยผู้เขียนได้แทรกความคิดขึ้นมาหรือสะท้อนให้เห็นถึงนัยยะของพฤติกรรมที่เกิดขึ้น โดยผู้เขียนอาศัยมุมมองของตนเองไปใช้ในการประเมินนัยยะของพฤติกรรมของนายสุเทพ ที่ออกมาแสดงความรับผิดชอบ โดยการเสนอให้ ป.ป.ป. เข้ามาตรวจสอบกรณีความไม่โปร่งใสในโครงการ เอสดีเอช ซึ่งผู้เขียนประเมินพฤติกรรมนั้นว่า เป็นการกระทำที่นายสุเทพพยายามยื่นมือ ป.ป.ป. มาช่วยทำให้ตนเองกลับกลายเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังนั้น ลักษณะการเลือกใช้ถ้อยคำภาษาจึงมีส่วนในการสร้างความหมายให้กับข่าว ทั้งการสร้าง ความหมายดังกล่าวก็จะเกิดจากการใช้มุมมองของผู้เขียนมาใช้ในการประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ข. มุมมองแบบจำกัด (Focalization) เป็นการเล่าเรื่องที่มีผู้เล่าข่าวไม่สามารถล่วงรู้ไปถึงจิตใจหรือความรู้สึกของตัวละคร ผู้เล่าข่าวจะเล่าเฉพาะเหตุการณ์ที่สามารถสังเกตได้จากภายนอกเท่านั้น เช่น การกระทำ และคำพูดของตัวละครที่แสดงออกมาให้เห็น ทั้งนี้การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัด ผู้เล่าข่าวสามารถเล่าได้ 2 ลักษณะ คือ การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 1 ซึ่งผู้เล่าข่าวจะรายงานเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย และการเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 3 หรือเรียกอีกอย่างว่า "มุมมองแบบภววิสัย" ซึ่งผู้เล่าข่าวจะรายงานเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่นอกเหตุการณ์ เป็นมุมมองที่ผู้เล่าข่าวพยายามทำตัวเป็นกลางปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการรายงานเหตุการณ์ โดยให้ผู้อ่านตัดสินใจเรื่องราวเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างการเล่าเรื่องโดยการใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 1

ข่าวความไม่โปร่งใสในการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (มติชน 29 ก.ย. 2541)

ที่นายวิรัชให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนครั้งแรกถึงสาเหตุที่จัดซื้อราคาแพงเพราะส่วนใหญ่ซื้อจากต่างประเทศ ถือเป็นความเข้าใจผิดในด้านการสื่อสาร เพราะส่วนใหญ่เป็นเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทหรือกลุ่ม โดยรายงานเป็นภาษาอังกฤษทำให้ นายวิรัชอาจเข้าใจได้ว่าเป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ" นายปราโมทย์กล่าว

ถามว่า มีหลักเกณฑ์อะไรในการคัดเลือกบริษัทเอกชน ๑ แห่งเข้าร่วมโครงการ นายปราโมทย์กล่าวว่า กำหนดจรรยาบรรณของราคาที่เหมาะสมและส่งของครบตามจำนวน

ถามว่า ๑ บริษัทที่ซื้อโดยเมล็ดพันธุ์ที่จากต่างประเทศ นายปราโมทย์กล่าวว่า ไม่สนใจว่าบริษัทใดนำเข้าหรือไม่นำเข้า แต่ให้จัดส่งเมล็ดพันธุ์ครบตามจำนวนก็แล้วกัน

ถามว่า พวก รัฐมนตรีที่จะประเมินเมื่อเดือนพฤษภาคม ปี 2541 มีความสามารถพิเศษอะไรจึงได้เข้าร่วมโครงการ นายปราโมทย์กล่าวว่า ดูที่ความสามารถ ไม่สนใจว่าจะประเมินเมื่อไหร่อย่างไร

จากนั้นผู้สื่อข่าวถามเกี่ยวกับพรรค วัชรพล นายอนันต์ร่วมชี้แจงว่า พรรค วัชรพลมีสัญญาหรือร่วมทุนกับบริษัท โบนัส จากไต้หวัน พรรค วัชรพลอาจไม่ได้ผลิตแต่ทำหน้าที่ขายเพราะบริษัทเหล่านี้ลงทุนทำวิจัยจำนวนมาก ทอมแมง มีที่ขายยังทำไม่ได้เพราะไม่มีเทคโนโลยี รัฐบาลเค็งลดภาษีนำเข้าเหลือ 0% และมีเปอร์เซ็นต์การลด 60%

จากนั้นนายอุทธรณ์แจงเป้าหมายโครงการและอำนาจหน้าที่ของผู้สื่อข่าวฟัง จากนั้นรับแจ้งความรับผิดชอบของศูนย์ต่าง ๆ ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ช่วงที่ถูกสื่อมวลชนรุมซักเรื่องหลักเกณฑ์การจัดซื้อ การกำหนดราคาตกลง การกำหนดสมาชิกการนำเข้าจากต่างประเทศ ฯลฯ ผู้มีอำนาจไม่สามารถตอบคำถามได้อย่างกระจ่างทำให้ นายวิรัชมีสีหน้าเคร่งเครียดและวิตกกังวลต้องลุกขึ้นเข้าห้องน้ำ

จากตัวอย่างข่าวที่นำมาแสดงเป็นตัวอย่างข้างต้น สังเกตได้ว่า ผู้เขียนได้ใช้วิธีการเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองในการเล่าแบบจำกัด นั่นคือ ผู้เขียนไม่มีการเขียนบรรยายถึงสภาพความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในข่าวแต่อย่างใด ซึ่งจะพบว่า ลักษณะการเขียนในข่าวดังกล่าวจะเขียนบรรยายให้ผู้อ่านได้ทราบเฉพาะพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้จากภายนอกเท่านั้น ลักษณะเนื้อหาของข่าวมีการใช้วิธีการเขียนที่พยายามแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนหรือผู้สื่อข่าวเป็นบุคคลหนึ่งที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์แฉ่งข่าวของนายวิรัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และนายปราโมทย์ ปลัดกระทรวงเกษตร การใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนคือ บุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ อันส่งผลให้ข้อมูลได้รับความน่าเชื่อถือจากคนอ่านมากขึ้น

ทั้งนี้ในข่าว ผู้เขียนได้นำเสนอให้เห็นว่า ผู้เขียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในข่าวนั้นด้วย โดยสังเกตจากประโยคที่กล่าวว่า "ถามว่ามีหลักเกณฑ์อะไรในการคัดเลือกบริษัทเอกชน 6 แห่ง เข้าร่วมโครงการ นายปราโมทย์กล่าวว่า....." หรือ ประโยคที่กล่าวว่า "จากนั้นผู้สื่อข่าวถามเกี่ยวกับ หจก.วิชนน นายอนันต์ร่วมชี้แจงว่า....." หรือ ประโยคที่กล่าวว่า "จากนั้นนายอุดรชี้แจงเป้าหมายโครงการและอ่านสเปกให้ผู้สื่อข่าวฟัง....." ประโยคที่ยกมาให้ดูเหล่านี้ เป็นประโยคที่สามารถชี้ให้เห็นว่าผู้เขียนหรือผู้สื่อข่าวได้เข้าไปมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย

ตัวอย่างการเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 3

ข่าวการทุจริตในการจัดซื้อยา และเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข (มติชน 14 ก.ย. 2541)

กลุ่มเพื่อนอ.เขินสายขอประธาณติ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเวลา 12.00 น. วันที่ 13 กันยายน กลุ่มเพื่อน อ. (เอตต์) จำนวน 20 คน นำโดย นายนิมิตร เขินอุดม ผู้ประสานงานกลุ่ม ได้จัดรถรงค์ไปประสานแสดงประธาณติในการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข และเรียกร้องให้ นายทักษิณชิต สุขานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกจากตำแหน่ง ที่ศูนย์สรรพสินค้าวิเศษเทคเซ็นเตอร์ โดยมีประชาชนให้ความสนใจร่วมร้องจำนวนมาก จากนั้นได้เดินทางไปรณรงค์ต่อที่ศูนย์การค้าสยาม ซึ่งมีประชาชนทั้งที่เดินทางมาไม่มาก จักรยานยนต์รับจ้าง แม่ค้าขายของ คนกวาดขยะ พนักงานรักษาความปลอดภัย ให้ความสนใจร่วมลงประธาณติเป็นจำนวนมาก

จากตัวอย่างข่าวที่นำมาแสดงข้างต้น สังเกตได้ว่า ลักษณะเนื้อหาในข่าวเป็นการกล่าวถึงเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่ภายนอกเหตุการณ์ ผู้เขียนไม่ได้เขียนในลักษณะที่นำตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ เดิมชบวนประท้วงในเรื่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อยาเวชภัณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ลักษณะของข่าวดังกล่าว เป็นการเขียนที่พยายามแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีการนำเสนอเหตุการณ์อย่างตรงไปตรงมา โดยจะเขียนรายงานตามสายตาของคนที่ไม่มองเหตุการณ์อยู่รอบนอกเท่านั้น โดยไม่ได้นำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ลงในข่าวทั้งสิ้น

จากการศึกษา พบว่า มุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองโดยส่วนใหญ่หนังสือพิมพ์มักใช้มุมมองแบบจำกัด (Focalization) มากกว่าที่จะใช้มุมมองแบบรู้รอบด้าน (Omniscience) ซึ่งก็หมายความว่า ลักษณะของการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์จะเน้นรายงานเฉพาะเหตุการณ์ที่สามารถสังเกตเห็นได้จากภายนอก อันได้แก่ การกระทำ ท่าทาง และคำพูดของตัวละครมากกว่าที่จะเน้นรายงานในลักษณะที่เข้าไปลุ่มรู้ถึงจิตใจ หรือความรู้สึกของตัวละคร นอกจากนี้การใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบจำกัดยังเป็นการแสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนมีความเป็นกลางและมีความเที่ยงธรรมในการนำเสนอข้อมูลในข่าว โดยที่ผู้เขียนจะใช้วิธีการนำเสนอเฉพาะข้อมูล หรือความคิดเห็นที่ได้มาจากแหล่งข่าวล้วน ๆ จะไม่ใช่การเขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นว่า เกิดจากการใส่ความคิดเห็นของผู้เขียนลงไป

ทั้งนี้ยังพบอีกว่า การเล่าเรื่องโดยใช้มุมมองแบบจำกัด ผู้เขียนมักจะใช้วิธีการเล่าในฐานะบุคคลที่ 1 มากกว่าที่จะเล่าในฐานะบุคคลที่ 3 ซึ่งก็หมายความว่า ข่าวการเมืองในหนังสือพิมพ์โดยส่วนใหญ่แล้วมักจะเขียนรายงานเหตุการณ์จากสายตาของบุคคลที่อยู่ร่วมในเหตุการณ์มากกว่าที่จะเขียน โดยรายงานจากสายตาของบุคคลที่อยู่นอกเหตุการณ์ ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการให้ผู้อ่านรู้สึกใกล้ชิดกับเหตุการณ์มากขึ้น และยังช่วยให้ข่าวที่รายงานออกไปมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เนื่องจากผู้เล่าพยายามแสดงให้เห็นว่าตนถือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ ดังนั้นข้อมูลที่นำมาเสนอจากบุคคลที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ก็ย่อมที่จะมีความน่าเชื่อถือมากกว่าข้อมูลที่นำเสนอโดยบุคคลที่อยู่นอกเหตุการณ์ นอกจากนี้ลักษณะของการใช้มุมมองแบบจำกัดในฐานะบุคคลที่ 1 ยังมีสาเหตุมาจากลักษณะของการทำข่าวการเมือง ซึ่งจะเป็นข่าวสัมภาษณ์โดยส่วนใหญ่ ดังนั้นลักษณะของการนำเสนอจึงต้องเขียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

ในการวิเคราะห์ข่าวในแต่ละเรื่อง ยังพบอีกว่า ข่าวในเรื่อง ๆ เดียวผู้เขียนสามารถที่จะใช้มุมมองในการเล่าเรื่องได้มากกว่า 1 วิธี ดังนั้นลักษณะของการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ จึงเป็นการเขียนที่ใช้มุมมองแบบผสมผสานรูปแบบกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นว่าจะเหมาะสมกับการเขียนโดยใช้มุมมองแบบใด ทั้งนี้สาเหตุที่มีการใช้มุมมองในลักษณะที่ผสมผสานกันก็เพื่อต้องการแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของทัศนคติ ความคิดเห็น รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งจะผลต่อการสร้างน้ำหนักให้กับเนื้อหาของข่าวทำให้ข่าวมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับข่าวที่ใช้มุมมองในการเล่าเรื่องในรูปแบบเดียวกันทั้งเรื่อง มุมมองในการเล่าเรื่องสามารถแสดงให้เห็นได้ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 21 จำนวนมุมมองในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์

มุมมองในการเล่าเรื่อง	ชื่อหนังสือพิมพ์				
	มติชน	ไทยโพสต์	ไทยรัฐ	ข่าวสด	รวม
1. มุมมองแบบรู้รอบด้าน	4	5	4	3	16
2. มุมมองแบบจำกัด					
2.1 ในฐานะบุคคลที่ 1	7	7	8	8	30
2.2 ในฐานะบุคคลที่ 3	4	2	7	6	19

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง

การศึกษาในส่วนนี้ไม่มีเป้าหมายที่จะศึกษาถึงปัจจัยอันมีอิทธิพลต่อแนวทางในการเขียน และการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าว, ผู้เรียบเรียงข่าว (Rewriter) และผู้สื่อข่าวสายการเมืองของหนังสือพิมพ์มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และข่าวสด โดยปรากฏผลดังนี้

1. ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

1.1 วัฒนธรรมในเชิงวิชาชีพ เป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่บุคคลในวงการหนังสือพิมพ์ให้การยอมรับ และนำไปยึดถือปฏิบัติกันจนเป็นนิสัย ธรรมเนียมปฏิบัติดังกล่าวอาจเกิดได้จากบุคคลในองค์กรกำหนดแนวทางการปฏิบัติขึ้น หรืออาจเกิดจากสังคมการทำงานของนักข่าวกำหนดขึ้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่จะกำหนดกรอบแนวทางการนำเสนอของผู้สื่อข่าว ทั้งนี้การกำหนดแนวหนังสือก็ถือเป็นกระบวนการหนึ่ง ซึ่งเกิดจากตัวองค์กรกำหนดขึ้นมาเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกรอบในการนำเสนอ

สังเกตได้จากการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และข่าวสด ซึ่งในงานวิจัยนี้พบว่า ทั้ง 2 ฉบับ มีแนวการเขียนที่นิยมใช้เทคนิคการเล่าเรื่องมาเป็นกลยุทธ์ในการนำเสนอเป็นส่วนใหญ่ โดยลักษณะการรายงานจะปรากฏรูปแบบการเขียนในเชิงพรรณนาให้ภาพพจน์ จะปรากฏการบรรยายถึงอากัปกริยา ท่าทาง รวมถึงถ้อยคำนำเสียงของบุคคลในข่าวให้เห็นบ่อยมาก ประกอบกับการใช้ถ้อยคำที่รุนแรง กระแทกความรู้สึก และยังปรากฏการใช้ไวยากรณ์ภาพพจน์มาใช้เพื่อเรียบเรียงให้เห็นภาพได้ชัดเจนนั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ กลับให้เหตุผลว่า เนื่องจากแนวหนังสือของไทยรัฐ และข่าวสดเป็นหนังสือหัวสี ซึ่งเน้นเสนอเรื่องราวที่สนอง

อารมณ์เป็นสำคัญ ดังนั้น รูปแบบการนำเสนอข่าวจึงต้องปรับให้สอดคล้องกับแนวหนังสือที่องค์กรของตนกำหนดไว้ ฉะนั้นลักษณะของการใช้ด้วยคำมกาศห้าวหาญที่เน้นใช้สีส้ม รวมถึงการนำเสนอในส่วนเนื้อเรื่องที่มีการใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง จึงเป็นแนวการเขียนสำหรับหนังสือพิมพ์หัวสีอย่างไทยรัฐ และข่าวสด

“ข่าวสดเป็นหนังสือหัวสี ดังนั้นลักษณะการเขียนก็ต้องมีลักษณะหวือหวาเป็นสำคัญ”
(สุนีย์ สอนศรี. ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์)

1.2 ความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการ เป็นปัจจัยที่มีส่วนในการกำหนดทิศทางการคัดเลือกประเด็นมาเล่นในข่าวการเมือง ซึ่งในมานวิจัยนี้เรียกประเด็นหลักที่ปรากฏในส่วนของหัวข่าว (Headline) ว่า “แก่นเรื่อง” การแสดงความคิดเห็นร่วมกันของคณะบรรณาธิการในที่ประชุมโต๊ะข่าวประจำวัน เป็นกรอบสำคัญที่นำมาใช้กำหนดแนวทางของการนำเสนอข่าว ข่าวในแต่ละเหตุการณ์จะถูกนำเสนอไปในแนวใด หรือถูกนำมาให้ความสำคัญมากน้อยแค่ไหน หรือจะเขียนบรรยายให้รายละเอียดเพียงใดนั้นอยู่กับที่ประชุมโต๊ะข่าวว่า จะตกลงกันอย่างไร

“ การประชุมโต๊ะข่าวมีส่วนในการกำหนดแนวทางการนำเสนอ และกำหนดประเด็นที่จะมาเล่นในข่าว ” (สุทธิชัย เตียวยืนยง. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์)

“ ในการกำหนดประเด็นขึ้นมาเล่นว่า จะเล่นประเด็นอะไรบ้าง หรือจะตามประเด็นอะไรบ้างนั้น ตรงนี้เป็นบทบาทของกองบรรณาธิการที่จะต้องประชุมกัน แล้วจึงส่งไปยังผู้สื่อข่าวให้ตามข่าว หรือหาข้อมูลในเรื่องที่กองบรรณาธิการสั่งไป ” (ปราโมทย์ ฝ่ายอุประบรรณาธิการข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์)

1.3 ปัจจัยภายในของผู้ก่อกองข่าวสาร

เป็นปัจจัยค่อนข้างมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางในการเขียนข่าว ซึ่งบางครั้งผู้สื่อข่าวบางคนอาจจะไม่รู้ตัว ลักษณะการเขียนข่าวของผู้ก่อกองข่าวสารจะถูกกล่อมเกลามาจากประสบการณ์ที่สร้างสมมาในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมจากองค์กร การฝึกอบรมจากสังคมนักข่าวด้วยกัน การฝึกอบรมจากสถาบันการศึกษา และรวมไปถึงประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือหนังสือประเภทอื่น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลอย่างมากต่อการกำหนดมุมมอง หรือทัศนะของผู้สื่อข่าวในการมองประเด็น และกำหนดสไตล์ในการเขียนข่าว และมุมมองหรือทัศนะดังกล่าวจะมีส่วนในการกำหนดรูปแบบการนำเสนอของหนังสือพิมพ์

การเลือกใช้ภาษามาใช้ในการเล่าเรื่องในข่าวการเมืองบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของผู้ก่อกองด้วยว่ารู้สึกอย่างไรกับข่าวที่เกิดขึ้น หรือกับการกระทำของบุคคลในข่าว สำหรับข่าวบางข่าว อาจพบว่าผู้

สื่อข่าวมีการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนะของคนที่ติดต่อข่าวนั้น โดยแฝงมาในรูปของการใช้ภาษา ซึ่งจะแสดงถึงความรุนแรงในระดับที่ต่างกัน จุดนี้เองที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความคิดหรือมุมมองของผู้ก่อกองที่มีต่อข่าว ๆ นั้น การใช้ภาษาจะมีส่วนในการตอกย้ำความรู้สึกของผู้อ่าน และในบางครั้งก็มีส่วนในการนำความคิดได้ด้วยเช่นกัน

" การเขียนข่าว จะต้องมีส่วนของการใช้ทัศนะ หรือมุมมองของผู้สื่อข่าวเอาไปใช้ในการวิเคราะห์เหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย จุดนี้เองที่ทำให้ข่าวในเรื่องเดียวกันจึงถูกเขียนไปในลักษณะที่แตกต่างกัน " (สุนีย์ สอนศรี. ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์.)

" การที่ผู้เขียนมีความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบในตัวข่าวนั้น บางครั้งก็เป็นตัวเสริมให้มีการเลือกใช้คำที่รุนแรงขึ้น ทั้งนี้จะต้องมีข้อเท็จจริง มีพฤติกรรมจริง ๆ แสดงออกมาให้เห็นด้วย หนังสือพิมพ์จะมีส่วนใหญ่ในการตอกย้ำความรู้สึก โดยการใช้ภาษาที่แรง " (สุทธิชัย เตียวยืนยง. ผู้เรียบเรียงข่าวการเมืองมติชน. สัมภาษณ์.)

จากผลการวิจัยที่พบว่า ในเหตุการณ์เดียวกันหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีทิศทางการนำเสนอแก่นเรื่อง รวมไปถึงการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในข่าวไปในแนวทางที่แตกต่างกัน เป็นเพราะผู้ก่อกองแต่ละบุคคลมีประสบการณ์ มีภูมิหลัง มีบุคลิก และมีทัศนคติที่แตกต่างกัน เรื่องราวที่นำเสนอจึงมีแนวทางการรายงานที่แตกต่างกันไปด้วย ซึ่งขึ้นอยู่กับทัศนะ หรือมุมมองของผู้ก่อกองว่าจะมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปในทิศทางใด

ทั้งนี้ปัจจัยภายในตัวของผู้ก่อกองในแง่ของทัศนคติก็มีส่วนทำให้มีทิศทางการนำเสนอไปในแนวที่ให้สีล้นอรรถรส ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทำงานด้านข่าวทั้ง มติชน ไทยโพสต์ ไทยรัฐ และ ข่าวสด ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อข่าวการเมืองที่ตรงกันว่า ข่าวการเมืองเป็นเรื่องเคร่งเครียด ดังนั้นการนำเสนอวิธีการบรรยายถึงอาภัพภัยทางทวง น้ำเสียง หรือข้อมูลสลับย่อยมาเสนอ ก็จะช่วยลดความตึงเครียดให้กับข่าวได้ หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับมองว่า มีความจำเป็นที่ข่าวการเมืองควรจะนำเสนอไปในแนวที่ให้สีล้น เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่จะต้องขายจินตนาการ และต้องทำให้ผู้อ่านเห็นภาพ ฉะนั้น ผลที่ปรากฏออกมาให้เห็นในงานวิจัยนี้ จึงมีแนวทางการเขียนที่สอดคล้องกับทัศนคติ หรือความเชื่อที่หนังสือพิมพ์มีต่อลักษณะการรายงานข่าวการเมืองอย่างเห็นได้ชัด

2. บังคับภายนอก ประกอบด้วย

2.1 บังคับเกี่ยวกับเหตุการณ์

สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นปัจจัยที่หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ลงความเห็นว่า มีอิทธิพลต่อแนวทางการเขียนมากที่สุด โดยจากผลการวิจัยที่พบว่า ชาวการเมืองที่นำมาศึกษาทั้ง 8 เหตุการณ์ มีทิศทางให้นำเสนอไปได้หลากหลายวิธี ด้วยลีลาที่แตกต่างกันนั้น โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของเหตุการณ์เป็นสำคัญ หนังสือพิมพ์จะทำการประเมินว่า เหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นนั้นมีความสำคัญแค่ไหน เป็นเรื่องใหญ่หรือไม่ หากเหตุการณ์ที่ปรากฏถูกหนังสือพิมพ์มองว่าเป็นเรื่องใหญ่ที่มีความสำคัญ ลีลาการเขียนก็จะปรับตามลักษณะของเหตุการณ์ นั่นคือ ทำให้ข่าวนั้นใหญ่และเด่นชัดขึ้นตามไปด้วย โดยการเขียนแบบให้ลีลา รายละเอียดเน้นพรรณนาถึงสภาพของเหตุการณ์ อาทิ ปกิริยาของตัวละคร รวมถึงภาษาที่ใช้ต้องกระชับ และเร้าอารมณ์

- การที่จะเขียนแบบให้ลีลาหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับกรณีว่าจะถือต่อการนำเสนอในแบบนั้นหรือไม่ การให้ลีลาต้องขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ และประเด็นที่จะนำมาเสนอด้วย -
(นฤตย์ เสกธีระ. หัวหน้าข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์.)

- แนวทางในการใช้ภาษาในข่าวการเมืองขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ หรือลักษณะของเรื่องด้วยว่าเหมาะสมที่จะใช้แนวทางการเขียนแบบใด เช่น ถ้าเป็นข่าวการโหมเรื่องทุจริตภาษาที่ใช้ต้องแรง แต่ถ้าเป็นเรื่องเบาภาษาก็จะไม่แรง - (สุทธิพร ศรัทธา. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์.)

ยกตัวอย่างการพรรณนาถึงฉากของเหตุการณ์ ซึ่งในงานวิจัยพบรูปแบบการเขียน 2 แนวทาง คือ

- 1) เน้นให้ความสำคัญกับฉาก เป็นการเขียนที่มุ่งบรรยายถึงสภาพบรรยากาศของเหตุการณ์อย่างละเอียด
- 2) ไม่เน้นให้ความสำคัญกับฉาก นั่นคือ จะรายงานเฉพาะสถานที่ และเวลาที่เกิดเหตุการณ์อย่างสั้น ๆ จากการสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้ให้เหตุผลว่า การที่หนังสือพิมพ์จะเขียนบรรยาย หรือเน้นให้รายละเอียดเกี่ยวกับฉากของเหตุการณ์มากน้อยแค่ไหนนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของขนาดของเหตุการณ์ว่าเป็นอย่างไร ถ้าเป็นเรื่องใหญ่ เช่น เหตุการณ์การทุจริต หรือเหตุการณ์ความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างนักการเมือง หนังสือพิมพ์ก็จะให้พื้นที่สำหรับการเขียนถึงรายละเอียดเกี่ยวกับบรรยากาศที่เกิดเหตุมากขึ้น เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพของเหตุการณ์ได้ชัดเจนและครอบคลุม

- โดยส่วนใหญ่แล้ว ชาวการเมืองมักเน้นข่าวตาม และข่าวสัมภาษณ์ ซึ่งบางครั้งโดยตัวของผู้สื่อข่าวที่ไม่มีสาระเนื้อหาใด ๆ เลยที่จะนำมาเสนอเป็นข่าว ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่จะต้องมององค์ประกอบส่วนอื่น หรือมองลีลาที่จะใส่ลงในข่าว ยกตัวอย่างเช่นกรณีการไปเฝ้าฯ ทำชามวยกฯ ซึ่งไม่มีความคืบหน้าใด ๆ เลย ดังนั้นเพื่อที่จะได้ข่าว หนังสือพิมพ์ก็ต้องเขียนเล่าถึงบรรยากาศเสริมเข้าไป เพื่อเป็นการให้ลีลากับข่าวนั้น - (ประชาไท ธนณรงค์. ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์.)

2.2 ปัจจัยที่เกิดจากแหล่งข่าว

การเล่าเรื่องในข่าวการเมืองจะมีลีลามากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับ การให้ข่าวของแหล่งข่าว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดลีลาการเขียน การใช้ภาษา บางครั้งแหล่งข่าวมีการใช้คำพูดที่แรงหรือแหล่งข่าวมีการแสดงท่าทางที่แปลก ๆ ผิดปกติ ก็จะส่งผลให้ลักษณะการเขียนมีลีลามากขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าแหล่งข่าวใช้คำพูดปกติธรรมดา หรือเป็นทางการ ข่าวที่ปรากฏออกมาก็จะไม่ปรากฏลีลา

จากการสัมภาษณ์ถึงการเลือกสรรถ้อยคำมาใช้ในข่าวการเมือง ซึ่งพบว่า มีการใช้คำที่รุนแรง มีการเปรียบเปรยโดยใช้ถ้อยคำประมาทอุปมา อุปมาลักษณะให้เห็นนั้น หนังสือพิมพ์ได้ให้เหตุผลว่าเกิดจากการนำคำพูดของแหล่งข่าวมาเสนอ เช่น พ.ร.บ.ทาส หรือ กม.ชายชาติ นั้น เป็นคำที่แหล่งข่าวพูดขึ้น ไม่ได้เกิดจากหนังสือพิมพ์สร้าง หรือคิดขึ้นมาเอง แต่หนังสือพิมพ์มองว่าเป็นคำที่น่าสนใจ จึงเลือกนำมาเสนอในข่าว

- แหล่งข่าวจะให้ลีลาในข่าวแตกต่างกัน เช่น ถ้าคำพูดของนายคุณชัย พานิชวงศ์ กับนายไตรรงค์ สุวรรณคีรี ซึ่งมีลักษณะในการพูดแตกต่างกัน ลีลาที่เกิดขึ้นในข่าวก็จะต่างกันไปด้วย อย่างคุณไตรรงค์ จะมีผลทำให้ข่าวมีลีลามาก ข่าวจะมีลีลาหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวแหล่งข่าวด้วยว่ามีลีลาการพูดเป็นเช่นไร - (สุทธิพร ตรีทอง. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์.)

- น้ำหนักของคำพูดของแหล่งข่าวมีผลต่อลีลาการเขียนข่าว ถ้าแหล่งข่าวพูดเรียบ ๆ แกล้งแบบเรื่องเบื้อย หรืออ่านรายงานก็ไม่จำเป็นต้องใส่กริยาท่าทางให้เห็น การเขียนจะเขียนแบบสรุปสั้น ๆ แต่ถ้าแหล่งข่าวมีการแสดงท่าทางเยอะ หรือพูดแบบมีการใส่หน้าหนักในคำพูดหรือพูดโดยใช้คำพูดที่แรง ตรงนี้ก็จะมีส่วนให้การเขียนมีลีลามากขึ้น ทั้งนี้ภาษาในพาดหัวข่าวที่ออกมาแรง ๆ เกิดจากพาดตามคำพูดของแหล่งข่าวเป็นหลัก - (สุทธิชัย เตียวอินยอง. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์.)

2.3 ปัจจัยด้านการตลาด มีดังนี้

2.3.1 การคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์เป้าหมายสำคัญที่สุดก็คือ ยอดขาย ดังนั้นลักษณะของการเล่าเรื่องในข่าวการเมือง จึงต้องนำเสนอไปในทิศทางความสนใจ และความต้องการของกลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย เพื่อข่าวที่ผลิตออกไปนั้นจะได้เป็นที่ยอมรับของตลาดอันจะนำมาสู่ยอดขายที่เพิ่มสูงขึ้น

- ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ชาวบ้าน ทำข่าวให้ตั้งแต่ชาวบ้านระดับล่างจนถึงระดับผู้บริหาร ดังนั้นจึงต้องใช้คำที่เข้าใจง่ายเป็นภาษาชาวบ้าน ฉบับเวลาทำข่าว หรือเขียนข่าวนอกจากจะเขียนถึงรายละเอียด หรือเนื้อหาสาระแล้ว เราก็จะให้ลีลาและบรรยากาศของเหตุการณ์ด้วย เพื่อที่เวลาเขียนลงไปในช่วงคนอ่านจะได้เห็นภาพ เห็นลีลาบรรยากาศ ทำทางของคนให้สมภาพว่ามีท่าทางอย่างไร - (ประชาติ ธนวงศ์, ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, สัมภาษณ์,)

- เป้าหมายจริง ๆ ที่นำมาใช้เป็นแนวทางการเขียนข่าว ก็คือการคำนึงว่าทำอย่างไรให้คนอ่านสามารถที่จะเข้าใจเรื่องได้ดีที่สุด หนังสือพิมพ์ปัจจุบันไม่ได้ไปด้วยอุดมการณ์เพียงอย่างเดียว แต่จะผูกโยงกับธุรกิจ และความอยู่รอดขององค์กร ดังนั้นตลาดซึ่งหมายถึง ผู้อ่านจึงมีส่วนในการกำหนดลักษณะของการนำเสนอข่าว - (อรุณี เอี่ยม, ผู้เรียบเรียงข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, สัมภาษณ์,)

เนื่องจากข่าวการเมืองเป็นข่าวที่มีลักษณะเนื้อหาค่อนข้างเครียด หากหนังสือพิมพ์มีการนำเสนอโดยใช้ภาษาที่กระชับ ตรงไปตรงมา ไม่มีการใส่ลีลาใด ๆ ลงไป ก็ยิ่งเป็นการทำให้การเมืองดูเป็นเรื่องหนักและเครียดขึ้นไปอีก ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายกับข่าวการเมือง ดังนั้นลักษณะการเขียนข่าวการเมืองในปัจจุบันจึงมีการปรับรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของกลุ่มผู้อ่าน รูปแบบและลีลาการนำเสนอของข่าวการเมือง จึงถูกทำให้มีเนื้อหาที่เบาขึ้นโดยการใส่ลีลาลงในข่าว ซึ่งค่อนข้างขัดแย้งกับอัตลักษณ์ของข่าวการเมืองแบบเดิม ๆ นอกจากนี้ ลักษณะของการนำเสนอข่าวการเมืองยังขึ้นอยู่กับลักษณะการเมืองที่เป็นเรื่องของความเคลื่อนไหว ฉะนั้นเพื่อให้ข่าวดูมีความเคลื่อนไหวไปด้วย ผู้เขียนก็ต้องใส่ลีลาบรรยากาศของเหตุการณ์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเห็นภาพความเคลื่อนไหวได้ชัดเจนที่สุด

"การเมืองเป็นเรื่องหนัก เป็นเรื่องเครียด ดังนั้นเมื่อมีการนำเอาบรรยากาศมาเสริมได้ก็จะสามารถลดความเครียดของเนื้อหาได้ อีกประการหนึ่งการเมืองเป็นเรื่องของความเคลื่อนไหว การเขียนข่าวจะต้องเขียนถึงความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ เขียนร้อยเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพของการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น" (วิชณู นุ่นทอง, ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์มติชน, สัมภาษณ์,)

"จริง ๆ แล้วข่าวการเมืองก็ต้องนำเสนอเนื้อหาสาระ แต่ก็ต้องมีอะไรที่จะช่วยจูงใจให้คนอ่านเกิดความสนใจที่จะอ่านบ้าง ไม่ว่าจะเป็นการโปรย การแบ่งวรรคตอน โดยมีหัวเรื่องย่อย (Subhead) ซึ่งจะช่วยให้ข่าวมีความน่าอ่านมากขึ้น" (สุนีย์ สอนศรี, ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ข่าวสด, สัมภาษณ์,)

2.3.2 การห้วงผลกำไร และความอยู่รอดขององค์กร, เป็นปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดทิศทางในการทำข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์ถือเป็นธุรกิจประเภทที่ต้องมุ่งห้วงผลกำไร และต้องพยายามประคับประคองให้ธุรกิจของตนสามารถดำรงอยู่ได้ ดังนั้นในกระบวนการผลิตข่าว ทั้งในแง่ของการคัดเลือกประเด็นมาเล่น และการเลือกภาษาลีลาใช้ในการนำเสนอ จึงต้องทำไปในทิศทางที่สนับสนุน หรือกระตุ้นยอดขายของหนังสือพิมพ์

" การจับประเด็นความขัดแย้งขึ้นมาเขียน เป้าหมายหนึ่งก็คือ ต้องการขายข่าว เพื่อต้องการสร้างสีสันให้คนอ่านสนใจ แต่ความขัดแย้งที่รายงานออกไปนั้น เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจริง หนังสือพิมพ์ไม่ได้สร้างขึ้นเอง ซึ่งก็ยอมรับว่าบางครั้งก็ต้องเอาความขัดแย้งขึ้นมาพาดหัว เพราะคำนึงว่าคนอ่านชอบในเรื่องของความขัดแย้ง ซึ่งถ้าเอาประเด็นความขัดแย้งขึ้นมาพาดหัวก็จะช่วยให้ขายข่าวได้" (วุฒิเทพ เดชพัฒน์, หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ข่าวสด, สัมภาษณ์,)

2.3.3 การแข่งขันระหว่างหนังสือพิมพ์ และการแข่งขันกับสื่ออื่น เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบ และแนวทางในการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ซึ่งหนังสือพิมพ์จะต้องพยายามสร้างจุดต่างให้กับตนเอง เพื่อให้หนังสือพิมพ์ของตนสามารถแข่งขันกับสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกัน และกับสื่ออื่นที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัดที่สุดคือ การหาประเด็นที่แตกต่างจากฉบับอื่น พยายามนำเสนอประเด็นที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น หรือสื่ออื่นไม่มี

" ส่วนงานศิลปการเขียน ชาวสก็อตจะไม่แข่ง แต่จะแข่งในเรื่องของความสดของข่าว การได้ประเด็นที่ลึกจากฉบับอื่น ซึ่งเป็นข่าวที่เราได้มากฉบับเดียวนั้นก็จะถูกนำมาพาดหัวได้ ดังนั้นการแข่งขันหนังสือพิมพ์จะมีการแข่งขันที่ประเด็น " (วุฒิเทพ เดชพัฒน์. หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์.)

ทั้งนี้ในบางครั้ง การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนประเภทอื่นก็มีส่วนกำหนดแนวทางการนำเสนอของหนังสือพิมพ์ได้ด้วยเช่นกัน ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่า หนังสือพิมพ์มีการตรวจสอบประเด็นข่าว และคิดประเด็นที่จะนำมาเล่นในข่าวจากสื่อโทรทัศน์, วิทยุ รวมถึงสื่อหนังสือพิมพ์ด้วยกันเอง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวที่เจาะจงนำมาศึกษาทั้ง 8 เหตุการณ์ ก็พบว่า เหตุการณ์บางข่าว หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ มีการนำเสนอตั้งแต่การกำหนดแก่นเรื่อง การเลือกกลวิธีที่จะนำมาใช้ในการรายงาน รวมถึงการใช้ภาษา ไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน

" ทวีเป็นแหล่งข่าวที่ดีแหล่งหนึ่งซึ่งช่วยในการตรวจสอบสถานการณ์ความเคลื่อนไหว ซึ่งเราจะได้ประเด็นจากข่าวทวีได้เช่นกัน " (ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ. บรรณาธิการข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์.)

" บางทีเทคนิคการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น เราก็ต้องศึกษาไว้ อย่างไทยรัฐ เทคนิคการเขียนข่าวของเขาก็น่าจะศึกษาเอาไว้ เพราะผู้เรียบเรียงข่าวไทยรัฐค่อนข้างผ่านประสบการณ์มาเยอะ ซึ่งบางทีเราเองนั้นก็ไม่ได้เหมือนนั้นว่า ข่าวในเรื่องนี้จะเขียนออกมามีอย่างไร บางทีเราต้องไปดูฉบับอื่น ๆ เหมือนกันว่าเขาเขียน หรือเรียบเรียงอย่างไร " (วุฒิเทพ เดชพัฒน์. หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์.)

นอกจากนี้ กระแสของข่าวไม่ว่าจะได้รับมาจากประชาชน จากสื่อด้วยกันเอง จากกระแสสังคม รวมถึงกระแสความเคลื่อนไหวทางการเมือง ล้วนมีอิทธิพลต่อการนำเสนอด้วยกันทั้งสิ้น

" กระแสข่าวจะมีผลต่อการหยิบประเด็นมาเล่นทั้งกระแสจากประชาชน และสื่อด้วยกันเอง โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวของนักการเมือง นักการเมืองก็จะมีผลต่อการนำมาเล่นในหนังสือพิมพ์ ลักษณะของการทำข่าวจะทำตามกระแสมากกว่าที่จะสร้างกระแส " (สุทธิพร ศรีทอง. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์.)

- กระแสข่าวมีผลต่อการนำเสนอข่าวมากที่สุด เพราะหนังสือพิมพ์ก็ต้องทำเพื่อขายอยู่แล้ว ถ้ากระแสแรง แต่เราไม่มีก็ตกข่าว ตกกระแส ข่าวกระแส คือข่าวที่เกิดขึ้นมาก่อนแล้ว แล้วเราก็ติดตามความต่อเนื่องกันมา ซึ่งหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับนำเสนอ" (สุทธิชัย เตียวยินยง. ผู้เรียบเรียงข่าวหนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์)

2.4 ปัจจัยของบริบททางการเมืองและบริบททางสังคม

จากผลกรวิวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า ข่าวการเมืองมักนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับความขัดแย้งขึ้นมาเสนอในส่วนของหัวข่าวมากที่สุด ทั้งในรูปแบบที่เสนอประเด็นความขัดแย้งล้วน ๆ หรือการนำเสนอในรูปแบบที่สอดแทรกประเด็นความขัดแย้งเข้ากับเรื่องอื่น ๆ นั้น หนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ได้ให้เหตุผลว่า เกิดจากบริบททางการเมืองของไทยที่มักปรากฏเรื่องราว หรือเหตุการณ์ของความขัดแย้ง การต่อสู้ การแข่งขันกันระหว่างนักการเมืองให้เห็นกันจริงๆ ดังนั้นในเมื่อเรื่องส่วนใหญ่ที่ปรากฏขึ้นในเหตุการณ์ทางการเมืองเป็นเรื่องของความขัดแย้ง ข่าวการเมืองที่ปรากฏออกมาให้เห็นก็จะจำเป็นต้องนำเสนอประเด็นความขัดแย้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ประกอบกับบริบททางสังคมไทยก็มักให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องความขัดแย้ง จุดนี้เองที่สะท้อนให้เห็นว่าสภาพการรายงานข่าวการเมืองของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับ ยังผูกติดกับบริบททางการเมือง และบริบททางสังคมเป็นสำคัญ

- ความขัดแย้งไม่ได้เกิดจากผู้สื่อข่าวสร้างเรื่องความขัดแย้งขึ้นมาเอง แต่เหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่มีลักษณะความขัดแย้งในตัวมันเองอยู่แล้ว ผู้สื่อข่าวในฐานะที่ต้องรายงานตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น จึงต้องรายงานตามสภาพที่เป็นอยู่จริง เหตุการณ์มันเป็นอย่างไร เราก็ต้องรายงาน และอธิบายอย่างนั้น" (วุฒิเทพ เดชพัฒน. หัวหน้าข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ข่าวสด. สัมภาษณ์.)

- ความขัดแย้งที่ถูกนำเสนอขึ้นบ่อยในข่าวการเมืองเกิดจากวัฒนธรรมทางการเมืองที่ยึดถือในตัวบุคคล สภาพทางการเมืองเองมักปรากฏในเรื่องของความขัดแย้ง เพราะนักการเมืองมีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกัน จึงทำให้เกิดเป็นความขัดแย้ง จุดนี้เองที่ส่งผลต่อการนำเสนอข่าวการเมืองของสื่อด้วย" (ธรรมสถิตย์ ผลแก้ว. ผู้สื่อข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. สัมภาษณ์.)